Agatha Christie Şampanyadaki Zehir
www.kitapsevenler.com
Merhabalar
Buraya Yüklediğim e-kitaplar Aşağıda Adı Geçen Kanuna İstinaden
Görme Özürlüler İçin Hazırlanmıştır
Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitapları Dinliyoruz
Amacım Yayın Evlerine Zarar Vermek Değildir
Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacağından
Kitapları Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaşlar Sadece Kitap Hakkında Fikir Sahibi Olduğunda
Aşağıda Adı Geçen Yayın Evi, Sahaflar, Kütüphane, ve Kitapçılardan Temin Edebilirler
Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çıkarım Yoktur Böyle Bir Şeyide Düşünmem
Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Şekilde Ticari Amaçlı Kullanılamaz
Bilgi Paylaştıkça Çoğalır
Yaşar Mutlu
Not: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde yeralan "EK MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü
bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braill
alfabesi ve benzeri 87matlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılamaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme yayınına geçilmiştir.
T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı Ankara
Bu kitaplar hazırlanırken verilen emeye harcanan zamana saydı duyarak
Lütfen Yukarıdaki ve Aşağıdaki Açıklamaları Silmeyin
www.kitapsevenler.com
Tarayan
Süleyman Yüksel
suleymanyuksel6@hotmail.com
Skype
suleymanyuksel6
Agatha Christie Şampanyadaki Zehir
ŞAMPANYADAKİ ZEHİR
AGATHA CHRİSTİE
ALTIN KİTAPLAR
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ

Kitabın Orijinal Adı SPARKLING CYANIDE Yayın Hakları (c) ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ Kapak Resmi ORAL ORHON Kapak Filmi KOMBİ GRAFİK Dizgi ve Baskı ALTIN KİTAPLAR BASIMEVİ 1989
Adres
Celâl Ferdi Gökçay Sk. Nebioğlu İşhanı Cağaloğlu - İstanbul Tel: 522 40 45 526 80
12
1
AĞ/OM
CHRISHE
TÜRKCESİ:
GÖNÜL SUVEREN

FELAKETLE SONUÇLANAN YEMEKLE İLGİSİ OLANLAR :

Rosemary Barton George Barton Iris Marie
Lucille Drake
Victor Drake Stephen Farradoy Lady Alexandra Farraday Anthony Browne Ruth Lessing Albay Race
Başmüfettiş Kemp
Cok güzel bir kadın. Grip yüzünden sinirleri bozulmuştu. Rosemary'nin kocası. Kendisini ona layık görmüyordu.
Rosemary'nin kardeşi. Ablasını iyi tanımadığını düşünüyordu.
Rosemary'nin halası. Fazla a-kıllı olmayan, geveze bir kadındı.
Luciila'nın oğlu. Annesinden para sızdırmaya bakıyordu. Genç politikacı. Soğuk tavırlı bir adamdı.
Stephen'in karısı. Kocasına çılgınca âşıktı.
Esrarlı bir adam. Kimse hakkında fazla bir şey bilmiyordu. George Barton'un sekreteri. Çok çalışkan ve becerikliydi. George Barton'un arkadaşı. İstihbarat Servisinin eski şef-lerindendi.
Scotland Yard'ın tecrübeli de-dektiflerindendi.

Race'le Kemp'in ellerinde şu ipuçları vardı:
Yarıda kalmış bir aşk mektubu...
Şampanya...
Üç fincan...
Telefondaki ses...
Bir plan...
Bir kâğıt parçası...
İmzasız iki pusula...
Bir masadaki boş yer...
Bir gece çantası...
Bir komi...
Race'le Kemp'in şu soruları yanıtlamaları gerekiyordu;
Anthony Browne kimdi?
Rosemary gerçekten intihar mı etmişti?

Zehir kadehe nasıl konmuştu?
İris neden korkuyordu?
Ruth masada ne görmüştü?
İmzasız mektupları yazan kimdi?
Rosemary'nin gizli aşığı kim olabilirdi?
George'un planı neydi?
Stephen neyi gizliyordu?
Anthony neden evlenmekte acele ediyordu?

Birinci Bölüm

ROSEMARY

Attı kişi, bir yıl kadar önce ölmüş olan Rosemary Bar-îon'u düşünüyorlardı...

Iris Marie

İris Marle ablası Rosemary'i düşünüyordu. Hemen hemen bir yıl Rosemary'nin hayalini kafasından uzaklaştırmaya çalışmış, hiçbir şeyi hatırlamak istememişti.
Çok acı veren, feci bir şeydi bu!
Ablasının morarmış yüzü, titreyip bükülen parmakları...
O ölüyle bir gün önceki güzel ve neşeli Rosemary arasındaki fark... Evet, belki Rosemary için neşeli denilemezdi pek. Geçirdiği ağır grip yüzünden bitkinleşmiş, sinirleri bozulmuştu. Bütün bunlar resmi soruşturmada açıklanmıştı. İris de bu noktanın üzerinde durmuştu. Bu, Rosemary' nin intihar ettiğini göstermiyor muydu?
Resmi soruşturma sona erer ermez İris bütün olayı unutmaya çalışmıştı. Hatırlamanın ne yararı var, diye dû-

sunuyordu. Hepsini unut. O korkunç olayı unut
Ama şimdi her şeyi hatırlaması gerektiğini anlıyordu.
Geçmişi düşünmek zorundaydı... En ufak, önemsiz gibi gözüken olayı bile hatırlamalıydı...
Dün gece eniştesi George'le yaptıkları konuşma bunu gerektiriyordu.
Ne kadar beklenmedik, ne kadar korkutucu bir şeydi... Ama... aslında gerçekten beklenmedik miydi? Daha önceden belirtileri görülmemiş miydi? George'un dalgınlığı, garip davranışları... Başka türlü tanımlanamazdı bu. Bütün bunlar dün gece George'un Iris'i çalışma odasına çağırarak çekmeden mektupları çıkardığı o anı hazırlamıştı.
Onun için artık çare yoktu. Rosemary'i düşünmesi... hatırlaması gerekiyordu.
Rosemary... ablası...
İris büyük bir hayretle hayatında ilk kez Rosemary'i düşündüğünü farketti. Yani bir «kişi» olarak, tarafsızca.
Rosemary'i düşünmeden, olduğu gibi kabul etmişti hep. İnsan annesini, babasını, ablasını veya halasını fazla düşünmezdi. Bu ilişkilerin varlığını soru sormadan kabul ederdi.
İnsan onları «kişi» ler olarak düşünmezdi. Kendi kendine, onlar nasıl insanlar, diye de sormazdı.

Rosemary nasıl bir insandı?
Bu soru şimdi çok önemli olabilirdi. Belki çok şey de buna bağlıydı. İris geçmişi düşündü. Rosemary'Ie çocukluklarını...
Rosemary ondan altı yaş büyüktü...
Iris'in gözlerinin önünde çocukluk günleriyle ilgili bazı kısa sahneler belirdi.
Kendisi sütle ekmek yiyor ve saçları örgülü olan Rosemary önemli bir insan tavrıyla masada ders yapıyor...
Deniz kıyısında bir yaz... İris «büyük bir kız» olduğu: ve iyi yüzdüğü için ablasına haset ediyor...
— 8 —
Rosemary yatılı okula gidiyor ve ancak tatillerde ev© geliyor. Sonra İris okulda...
Rosemary Paris'te «genç hanımlar» için açılmış olan özel bir okulda eğitim görüyor...
Okul öğrencisi Rosemary uzun kollu, bacaklı, beceriksiz tavırlı bir kız... Paris'ten dönen Rosemary'deyse acayip, insanı korkutan bir zariflik var. Yumuşak sesli, şık, hafifçe dalgalanarak yürüyen, altın saçlı, iri mavi gözleri uzun siyah kirpiklerle çevrelenmiş bir genç kız şimdi. İnsanı rahatsız eden güzel bir yaratık. Artık büyümüş ve Iris'inkin-den çok farklı bir dünyada yaşıyor.
Ondan sonra iki kardeş birbirlerini pek az görmüşlerdi. O dönemde altı yaşlık fark en aşılmaz engellerden biri .gibiydi.
İris hâlâ okuldaydı, Rosemary ise sosyeteye takdim edilmişti. İris eve döndüğü zaman arada yine o uçurum vardı. Rosemary sabahlan geç kalıyor, kendisi gibi sosyeteye yeni tanıtılan genç kızlarla öğle yemeği yiyor ve he-. men her gece bir parti ya da baloya gidiyordu.
Sonra Rosemary George Barton'ia nişanlanmıştı. Böylece daha da heyecanlı günler başlamıştı. Alışveriş, paket-Jer, nedimelerin tuvaletleri...
Sonra düğün...
İris kilisede Rosemary'nin arkasında yürürken fısıltıları duymuştu. «Ne güzel, bir gelin...»
Rosemary, George'la neden evlenmişti? İris düğün sırasında bile buna belli belirsiz hayret etmişti. Rosemary' nin peşinde o kadar çok hoş genç vardı ki. Rosemary neden kendisinden on yaş büyük olan George'u seçmişti? Evet, George Barton nazik ve sevecen bir adamdı ama biraz içsıkıcıydı.
George'un hali vakti yerindeydi ama Rosemary'nin onu seçmesinin nedeni para olmazdı. Çünkü Rosemary'nin kendi parası vardı. Hem de hatırı sayılır bir para. Paul Amcadan kalan para...
__g__
İris dikkatle bu konuyu düşündü. Eskiden bildikleriyte şimdi öğrendiklerini birbirlerinden ayırt etmeye çalışıyordu. Paul Amca meselesi örneğin...
Aslında öz amcaları değildi. İris tâ çocukluğundan beri biliyordu bunu. Kendisine açık açık söylenmemesine karşın, bazı şeyleri kesinlikle öğrenmişti. Paul Bennett annelerine âşıktı. Ama anneleri Viola başka, parası daha az olan birini seçmişti. Paul Bennett bu yenilgiyi babacan bir tavırla kabul etmiş, aile dostu olarak kalmıştı. Rosemary'le lris'in annesine hâlâ romantik ve platonik bir sevgisi vardı. Böylece

«Paul Amca» olmuştu. Ailenin ilk çocuğu Rose-mary'nin isim babası olmuş ve öldüğü zaman da bütün servetini o sırada on üç yaşında olan kıza bıraktığı ortaya çıkmıştı.
Rosemary o şahane güzelliğin yanısıra çok da zengin bir kızdı. Ve o iyi ve içsıkıcı George Barton'la evlenmişti.
Neden? İris bunu o zaman da merak etmişti. Şimdi de ediyordu. Rosemary'nin George'a âşık olmadığından emindi. Ama ablası onunla mutlu olmuştu. Ve kocasına bağlıydı da.' Bunu öğrenmek için lris'in eline çok fırsat geçmişti. Çünkü Rosemary evlendikten bir yıl sonra anneleri ölmüştü. O sırada on yedi yaşında olan İris de ablasının yanına yerleşmişti.
On yedi yaşında bir kız... İris o zamanki halini düşündü. Nasıl bir kızdı o sırada? Hayatı olduğu gibi kabul eden bir insandı galiba. Annesi için yas tutmuş, siyah elbiseler giymiş, sonra da ablasıyla eniştesinin Elvaston Alanındaki; konaklarına yerleşmişti.
Bazen o evde hayat pek sıkıcıydı. İris ancak bir yıl; sonra sosyeteye tanıtılacaktı. O arada Fransızca ve Almanca dersleri alıyordu. Çoğu zaman yapacak bir iş, konuşacak bir kimse bulamıyordu. George iyiydi. Iris'a ağabeyce bir sevgi gösteriyordu. Hiç değişmiyordu tavırları. Hâlâ da öyleydi.
Ya Rosemary? Iris ablasını pek az görebiliyordu. Rosemary daima sokaktaydı. Terziler, kokteyl partiler, briç grupları...
Aslında Rosemary hakkında ne biliyordu? Ablasının zevki, korkuları, umutları konusunda? İnsanın bir kimseyle aynı evde yıllarca oturmasına rağmen onun hakkında pek az bir şey bilmesi gerçekten korkunçtu. İki kardeş aslında yakın ve samimi değillerdi.
Ama şimdi lris'in düşünmesi gerekiyordu. Hatırlaması şarttı. Önemli olabilirdi.
Evet, Rosemary mutlu görünüyordu o günlerde...
Ama sonra o gün... olaydan bir hafta önce durum değişmişti.
İris o günü hiçbir zaman unutmayacaktı. Her ayrıntıyı, her kelimeyi hatırlıyordu. Cilalı maun masa, geriye itilmiş iskemle, aceleyle yazılmış yazılar...
İris gözlerini kapattı. Şimdi o sahneyi olduğu gibi görü-¦yordu.
Rosemary'nin oturma odasına girişi, sonra birdenbire duraklayışı.
Gördüğü şey onu çok şaşırtmıştı. Rosemary yazı masasının başında oturuyordu. Başını kollarına dayamış, hüngür hüngür ağlıyordu. O zamana kadar ablasının ağladığını hiç görmemişti. Bu acı, şiddetli ağlayış onu korkutmuştu.
Evet, Rosemary şiddetli bir grip geçirmişti. Bir iki gün önce kalkmıştı. Ve herkes gribin insanın sinirlerini bozduğunu bilirdi. Ama...
Iris, «Rosemary, ne oldu?» diye bağırdı. Hayret dolu sesi çocuksuydu.
Rosemary doğruldu. Kızarmış yüzüne düşen saçlarını .geriye itti. Kendini toplamaya çalışıyordu. Çabucak, «Hiç...» «dedi. «Hiç... Bana öyle bakma.» Ayağa kalkarak kardeşinin yanından geçti ve odadan dışarı fırladı.

İris şaşırmış, üzülmüştü. İlerledi. Hayretle masaya doğru bakarken gözü kendi adına takıldı. Ablası ona bir mektup mu yazıyordu? Masaya yaklaşarak mavi mektup kâğıdına baktı. Rosemary o iri harfli, yana yatık yazısıyla bir şeyler karalamıştı.
Iris'ciğim,
Vasiyetname yapmama gerek yok. Nasıl olsa param sana kalacak. Ama bazı eşyalarımın belirli kimselere verilmesini istiyorum.
George'a bana aldığı mücevherler ve nişanlıyken birlikte satın aldığımız küçük mineli kutu.
Gloria King'a platin sigara tabakam.
Maise'ye daima beğendiği o Çin porseleninden, at heykelci...
Mektup burada kesilmiş ve anlaşılan Rosemary ondan: sonra hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı.
İris taş kesilmiş gibi duruyordu.
Ne anlama geliyordu bu? Rosemary ölecek, değildi kL Grip geçirmişti ama artık iyiydi. Sadece biraz bitkin ve zayıftı.
İris gözlerini yine o satırlarda dolaştırdı ve bu kez bir cümle şaşırtıcı bir etki yaptı üzerinde.
Nasıl olsa param sana kalacak...
İlk olarak o zaman Paul Amcanın vasiyetnamesinin, şortlarını sezer gibi oldu. O güne kadar Paul Bennett'in. servetinin Rosemary'e kaldığını, ablasının çok zengin olduğunu, buna karşılık kendisinin fakir sayılacağını biliyordu. Ama Rosemary öldüğü takdirde paranın ne olacağını hiçbir zaman düşünmemişti.
Ona bunu sorsalar, «Herhalde para George Enişteme kalacak,» derdi. Ama sonra da eklerdi. «Ablamın George Enişteden önce öleceğini düşünmek saçmalık olur.»
Ama işte şimdi Rosemary gerçeği kâğıda yazmıştı. Ablası ölürse servet ona kalacaktı. Ama bu konuda uygun değil sanırım, diye düşündü. İnsanın mirası kocasına ya da kanoma kalır... Ama belki Paul Amcanın vasiyetnamesinde böyle bir şart vardı. Evet, öyle olmalı... O zaman bu pek haksız bir şey de sayılmaz...
Haksız? Düşünceleri arasında beliren bu sözcük onu şaşırttı. Şimdiye kadar farkına varmadan Paul Amcasının bütün parasının Rosemary'e kalmasının haksızlık olduğunu mu düşünmüştü? Evet, öyle olduğu anlaşılıyordu. Ne de olsa Rosemary'le kardeştiler. Aynı annenin çocuklarıydılar. Neden Paul Amca bütün parasını Rosemary'e bırakmıştı?
Her şeyi olmuştu Rosemary'nin hep!
Partiler, şık elbiseler, âşık gençler ve ona tapan bir koca.
Rosemary'nin başına gelen tek hoşa gitmeyecek şey o gripti. O bile bir haftadan fazla sürmemişti.
İris yazı masasının yanında tereddütle duruyordu. Bu kâğıt... Rosemary hizmetçilerin bunu görmesini istemez sanırım...
Mektubu aldı, ikiye katlayarak yazı masasının çekmelerinden birine attı.
Ve kâğıt o feci doğum günü partisinden sonra orada bulundu. Rosemary'nin sinirlerinin grip yüzünden bozulduğunu gösteren ek bir kanıtsayıldı. Aslında ek kanıta gerek de yoktu ya.

«Gripten sonraki sinir bozukluğu...» Resmi soruşturmada ölüm nedeni olarak gösterilmişti. Iris'in tanıklığı da bunun kabul edilmesine yol açmıştı.
O sırada ne Iris'in, ne de George'un aklına başka bir neden gelmişti.
İris Marle şimdi, tavan arasında olanları düşünüyor ve, ne kadar da körmüşüm, diyordu. Her şey burnumun drbin-

de olmuş. Ama ben hiçbir şeyin farkına varmadım. Hiçbir şeyin...
İris doğum günü olan felaketi çabucak geçti. O olayı düşünmesine gerek yoktu! Geride kalmıştı... O korkunç o-Jayı, resmi soruşturmayı, George'un kasları seğiren yüzünü ve kıpkırmızı gözlerini unutmalıydı.
Onun yerine tavanarasındaki sandıkta bulduğu şeyi düşünecekti...
Bu olay Rosemary'nin ölümünden altı ay sonra olmuştu.
İris Marle yine Elvaston Alanındaki konakta oturuyordu. Cenaze töreninden sonra Marle ailesinin avukatı onunla konuşmuştlu. Kabqk kafalı, zeki bakışlı, nazik ve yaşlı bir adamdı avukat. Iris'e, Paul Bennett'in vasiyetnamesinin şartlarını açıklamıştı.
«Rosemary'nin ölümü üzerine servet onun çocuklarına kalacaktı. Rosemary'nin çocukları olmadığı takdirde de size, İris. Cok büyük bir servet bu. Yirmi bir yaşına basarpk reşit olduğunuz ya da evlendiğiniz zaman da tümüyle sizin olacak... Şimdi nerede oturacağınızı kararlaştırmamız gerekiyor. Bay George Barton sizin yine kendisiyle birlikte oturmanızı çok istiyor. Halanızı da yanınıza almanızın iyi olacağını düşünüyor. Bildiğiniz gibi halanız Bayan Lucilla Drake sizinle oturur ve zamanı gelince sosyeteye tanıtılmanızda size yardım ederse çok iyi olur. Bu plana ne diyorsunuz?»
iris hemen kabul etmişti. Yeni planlar yapmak zorunda kalmayacağı için seviniyordu. Lucilla Hala uysal, zayıf iradeli, aptal ve yaşlıca bir kadındı.
Böylece bu sorun çözümlenmiş, George Barton da karısının kız kardeşi yanında kalacağı için açınacak bir şekilde sevinmişti. Artık Iris'e kendi kardeşiymiş gibi davranıyordu. Neşeli bir kadın olan Bayan Drake de Iris'in her is-
i
teğine boyun eğiyordu. Böylece evde dostça bir hava esmekteydi.
İris, hemen hemen altı ay sonra tavanarasındaki o şeyi buldu.
Elvaston Alanındaki konağın tavanarasrna eski eşyalar, sandıklar ve bavullar konmuştu.
İris bir gün pek sevdiği eski kırmızı kazağını bulamayınca, aramak için tavanarasına çıktı. George ona yas kılığı giymemesi için rica etmişti. «Rosemary böyle şeylerden hiç hoşlanmazdı...»
İris de bunun doğru olduğunu biliyordu. Bu yüzden her zamanki elbiselerini giymeye devam etti. Tabii bu durum Lucilla Drake'in pek hoşuna gitmedi. Eski kafalı bir kadındı. Yirmi yıl önce ölen kocası yüzünden hâlâ yas tutuyordu.
İris artık kullanılmayan bir takım giysilerin tavanarasındaki sandıklarda olduğunu biliyordu. Sandıkları karıştırarak eski kazağını aramaya başladı.

İşte o sırada Rosemary'nin eski bir sabahlığını gördü. Nedense diğer elbiseleriyle birlikte fakirlere dağıtılmamıştı. Sabahlık benekli ipekliden yapılmış, erkeklerin robdö-şambrlarını andıran bir giysiydi. İris sabahlığın cebine elini soktu ve buruşmuş bir kâğıt çıkardı. Rosemary'nin yazısını hemen tanıdı tabii. Okuyabilmek için kâğıdı düzeltti.
Sevgili Pars'ım,
Ciddi olamazsın... Olamazsın, olamazsın... Biz birbirimizi seviyoruz! Birbirimize aitiz! Bunu senin de benim kadar bilmen gerekir! «Elveda,» diyerek sakin sakin özel hayatımızı sürdüremeyiz. Bunun imkânsız olduğunu biliyorsun, sevgilim. Cok imkânsız olduğunu. Biz hep birlikte olacağız... Sonsuza dek. Ben geri kafalı bir kadın değilim. Herkesin ne söyleyeceğine aldırmıyorum. Benim için aşk her şeyden önemli. Seninle kaçacak ve mutlu olacağız. Ben seni mutlu edece-

ğim. Bir keresinde bana bensiz hayatın hiç önemi kalmayacağını söylemiştin. Hatırlıyor musun, sevgili Pars'ım? Ama şimdi sakin sakin artık her şeyin sona ermesi gerektiğini, bana karşı haksızlık etmek istemediğini yazıyorsun. Bana karşı haksızlık mı? Ama ben sensiz yaşayamam ki George'a acıyorum. O bana hep iyi davrandı. Ama o da durumu kabul edecek. Beni serbest bırakmak isteyecek. Birbirini sevmeyen iki insanın evlilik hayatını sürdürmeleri doğru değil. Tanrı bizi birbirimiz için yaratmış, sevgilim. Bundan eminim. Seninle çok çok mutlu olacağız. Ama cesaret göstermemiz gerekiyor. Ben durumu George'a kendim açıklayacağım. Bu konuda dürüst davranmak istiyorum. Ama bu açıklamayı doğum günümden sonra yapacağım.
En doğrusunu yaptığımı biliyorum, sevgili Pars'ım. Ve ben sensiz yaşayamam! Yaşayamam! YAŞAYAMAM! Bütün bunları yazmam ne aptallık değil mi? İki satır yeterdi. «Seni seviyorum. Seni hiçbir zaman bırakamam!» Ah sevgilim...
Mektup burada kesiliyordu.
İris donmuş gibi kalmış, kâğıda bakıyordu.
İnsan ablasını bile pek tanımıyor... Demek Rosemary" nin bir âşığı vardı. Ona ateşli aşk mektupları yazıyordu... ve onunla kaçmak niyetindeydi... Ne oldu acaba? Rosemary'nin bu mektubu göndermediği belli. Bunun yerine nasıl bir mektup yazdı acaba? Rosemary'le âşığı sonunda neye karar verdiler?.. Pars... İnsanlar âşık olunca akıllarına ne garip şeyler geliyor. Pars ha? Ne gülünç!
Bu adam kimdi? O da RosemaryM bu kadar çok seviyor muydu? Herhalde... Çünkü ablam inanılmayacak kadar güzeldi. Ama Rosemary'nin mektubundan adamın bu ilişkiye son vermek istediği anlaşılıyor. Bu... ne anlama

geliyor? Adamın Rosemary'i düşündüğü, bunu sırf orfa karşı haksızlık etmemek için istediği anlaşılıyor. Ama bunu durumu idare etmek için mi söyledi acaba? Yani sonunda Ro-semary'den bıkmış mıydı? Belki de onun için bu geçici bir gönül eğlencesiydi. Belki ablamı gerçekten sevmemişti.
Nedense Iris'e adam Rosemary'le ilişkisini kesinlikle kesmek istemiş gibi geliyordu...

Ama Rosemary'nin fikri başkaymış. Ablam aşığıyla kaçmanın neye maloiacağına da aldırmiyormuş. Ve Rosemary de adam kadar kararlıymış...
İris. ürperdi. Benim bu durumdan hiç haberim yoktu. Hiç şüphelenmedim bile. Rosemary'nin mutlu ve rahat olduğuna, George'la birbirlerini sevdiklerine inanıyordum. Ne körmüşüm! Ablamın halini farketmedim bile...
Ama kimdi bu adam?
Geçmişi düşünmeye, hatırlamaya çalıştı. Rosemary'nin etrafında bir sürü hayranı vardı. Özel biri yoktu. Ama olması gerekir... Herhalde bu hayranlar sadece kamuflaj içindi. Kaşlarını çatarak anılarını tekrar gözden geçirdi.
Ve gözlerinin önünde iki genç adam belirdi.

Evet, bunlardan biri olmalı. Stephen Farraday mı? Evet, Stephen Farraday olmalı. Rosemary onun nesini beğendi. Soğuk ve ukala bir adam... Çok genç de sayılmaz zaten. Tabii herkes onun çok zeki ve akıllı olduğunu söylüyor. Siyaset hayatında gitgide yükseliyor. Karısının nüfuzlu ailesi Kidderminster'ler de onu destekliyor. Stephen Far-raday'ın ileride Başbakan olacağını söylüyorlar. Rosemary onu bu yüzden mi beğeniyordu? Herhalde ona çılgınca âşık değildi. Soğuk ve içine kapalı bir insan Stephen Farraday. Ama karısının da ona deli gibi âşık olduğunu, güçlü ailesinin itirazlarına aldırmayarak onunla evlendiğini söylüyorlar. Bir kadın Stephen Farraday'a böylesine âşık olduğuna göre... Bir başkası da aynı duyguları besleyebilir. Evet, Rosemary'nin âşığı Stephen Farraday olmalı.

Çünkü bu gizli âşık Stepnen Farraday değilse, o zaman Anthony Browne olması gerekir...
Ve İris ablasının âşığının Anthony Browne olmasını istemiyordu... '
Evet, Anthony Browne da Rosemary'nin tutsağı gibiydi. Ablam ne isterse hemen yapmaya çalışıyordu. Esmer, yakışıklı yüzünde alaycı ve umutsuz bir ifade vardı hep. Ama bu beğenme duyguların çok derinleşmesine izin vermeyecek kadar açık ve belirliydi.
Çok garip... Anthony Browne, Rosemary'nin ölümünden sonra ortadan kayboldu. O zamandan beri onu hiçbirimiz görmedik.
Hoş aslında bu da garip sayılmaz ya... Sık sık yolculuğa çıkan biriydi. Arjantin'den, Kanada'dan, Uganda'dan, Amerika Birleşik Devletlerinden söz ediyordu. Aslında Amerikalıydı sanırım. Ya da Kanadalı. Evet, onu o zamandan beri görmememiz şaşılacak bir şey değil.
Aslında Rosemary'nin arkadaşıydı. Gelip bizi görmesi için de bir neden yoktu. Ama Rosemary'nin âşığı değildi.
Iris, Anthony Browne'un Rosemary'nin âşığı olmasını istemiyordu. Böyle bir şey ona'acı verecekti. Çok acı verecekti...
Elindeki mektuba baktı, sonra buruşturdu. Kâğıdı atacak, yakacaktı...
Onu önsezileri engelledi.
İleride bir gün bu mektup onun için önemli olabilirdi...
Kâğıdı tekrar düzelterek aşağıya götürdü ve müoev-her kutusuna kilitledi.

İleride bir gün Rosemary'nin canına neden kıydığım kanıtlamam gerekebilir, diye düşünüyordu.
— 18-
İris, başka neler oldu, diye düşündü.
George'un garip davranışlarının gitgide arttığını unutmamalıyım. Uzun bir süre önce başladı bu...
Tabii dün gece enişteşiyle yaptığı konuşma Iris'i şaşırtan birçok noktanın aydınlığa çıkmasını sağlamıştı.
Sonra... Anthony Brqwne'un tekrar ortaya çıkması... Evet, tarih sırasına göre bunun üzerinde durmam gerekiyor. Çünkü Anthony Browne, Rosemary'nin mektubunu bulmamdan bir hafta sonra yeniden ortaya çıktı...
İris o andaki duygularını iyice hatırfıyamıyordu...
Rosemary kasımda ölmüştü. Ondan sonraki mayısta İris, Lucilla Drake'in himayesinde sosyeteye katılmıştı. Öğle yemeklerine, çaylara ve balolara gidiyordu artık. Ama bunlardan pek de hoşlanmıyordu. Nedense hoşnutsuz ve huzursuzdu. Haziranın sonlarına doğru içsıkıcı bir baloda arkasında birinin, «Siz İris Marle'sınız değil mi?» dediğini duydu.
Kızararak döndü ve Anthony'nin... Tony'nin alaycı, esmer yüzüne baktı.
Genç adam, «Beni hatırlayacağınızı pek sanmıyorum ama...» diye başladı.
İris onun sözünü kesti. «Ah, ama ben sizi hatırlıyorum. Tabii!»
«Çok güzel. Beni unutmuş olmanızdan korkuyordum. Görüşmeyeli çok oldu.»
«Biliyorum. Rosemary'nin doğum günü partisinden beri...» İris durakladı. Düşünmeden, neşeyle bu sözleri söy-leyivermişti. Ama şimdi yüzü bembeyaz kesilmiş, dudakları titriyordu. İrileşen gözlerinde üzüntü vardı.
Anthony Browne çabucak, «Çok üzgünüm,» dedi. «Size o geceyi hatırlattım.»
,
İris yutkundu. «Zararı yok.»
(Rosemary'nin doğum günü partisinden beri... Rose-
— 19 —
mary intihar ettiği geceden beri... Bunu düşünmemeliyim... Düşünmeyeceğim...)
Anthony Browne tekrar, «Çok üzgünüm,» dedi. «Beni bağışlayın. Dans edelim mi?»
Genç kız, «Evet,» der gibi başını salladı. Sonra Anthony Broiwne'un kollarında uçar gibi piste çıktı. Oysa bu dans için başkasına söz vermişti. Hiç de olgun olmayan, çekingen, yakasını kendisine büyük geliyormuş gibi duran toy delikanlının etrafına bakınarak onu aradığını farketti. Çocuğu aşağı görürcesine, sosyeteye yeni tanıtılan kızlar böyle gençlere katlanmak zorunda kalıyorlar, diye düşündü. Onlar bu genç adama... Rosemary'nin arkadaşına benzemiyorlar.
Birdenbire kalbine bir sancı saplandı sanki, Rosemary' nin arkadaşı... O mektup... Ablası o mektubu şimdi dans ettiği bu yakışıklı genç adama mı yazmıştı? Anthony Browne bir kedi gibi yumuşak ve zarif hareketle dans ediyordu. Pars adı ona uyabilirdi. Acaba o ve Rosemary...
«Bu kadar zamandan beri neredeydiniz?» diye sordu. Sesi sertleşmişti.

Anthony onu biraz kendisinden uzaklaştırarak yüzüne baktı. Artık gülmüyordu. Soğuk bir tavırla, «İş yüzünden dünyayı dolaşıyordum,» dedi.
«Anlıyorum.» İris dayanamayarak ekledi. «Neden geri geldiniz?»
Genç adam o zaman gülümsedi. «Belki de sizi görmek için, İris Marle,» Birdenbire kızı kendine çekerek onu diğer çiftterin arasından geçirdi.
İris bu hareketin kendisine zevkle birlikte biraz da korku vermesine hayret etti.
O akşamdan sonra Anthony genç kızın hayatının bir parçası halini aldı. Onu hiç olmazsa haftada bir görüyordu. Anthony'le parkta, çeşitli balolarda karşılaşıyor, ziyafetlerde yan yana oturuyordu. Anthony Brawne'un tek gel-

mediği yer. Elvaston Alanındaki konaktı. İris bunu uzun bir süre sonra farketti. Çünkü genç adam konakla ilgili çağrıları ustalıkla atlatıyordu. İris durumu farkedince nedenini kendi kendine sormaya başladı. Acaba Anthony'le Rosemary'nin...
Sonra George, uysal, kimsenin işine karışmayan George Enişte Iris'le Anthony hakkında konuştu. Bu da genç kızı çok şaşırttı.
«O dolaştığın Anthony Browne kim? Onun hakkında ne biliyorsun?»
İris enişte sine şaşkın şaşkın baktı. «Onun hakkında ne mi biliyorum?.. Rosemary'nin arkadaşı...»
George'un yüzünde bir kas seğirdi. Gözlerini kırpıştırarak, boğuk, ifadesiz bir sesle, «Evet, tabii,» dedi. «Gerçekten öyle.»
İris pişmanlıkla bağırdı. «Bağışla. Sana hatırlatmama-lıydım!»
George Barton başını salladı. Yumuşak bir sesle, «Hayır. Rosemary'nin unutulmasını istemiyorum. Hiçbir zaman Ne de olsa...» Bakışlarını Iris'den kaçırarak beceriksizce ekledi. «Adı bu anlama geliyor. Rosemary... Hatıra demek.» Iris'e dikkatle baktı. «Ablanı unutmanı istemiyorum.»
İris soluğunu tuttu. «Rosemary'i hiçbir zaman unutmayacağım.».
George sözlerini sürdürdü. «Şu genç adam... Anthony Browne. Rosemary ondan hoşlanmış olabilir. Ama karımın Anthony'i iyice tanıdığını sanmıyorum. Dikkatli davranman gerektiğini biliyorsun, İris. Çok zengin bir kızsın artık.»
İris birdenbire öfkelendi. «Tony... Anthony zengin sanırım. Londra'ya geldiği zaman Claridge Otelinde kalıyor.»
George Barton hafifçe gülümsedi. «Evet, hem saygı duyulan, hem de pahalı bir oteldir orası. Ama, yavrum, kimse o genç adam hakkında fazla bir şey bilmiyor.»
«O Amerikalı.»

«Belki. Ama öyleyse kendi elçiliğinin onunla fazla ilgilenmemesi de tuhaf. Buraya pek gelmiyor değil mi?»
«Evet. Bunun nedenini de anlıyorum. Onun. hakkında kötü düşüncelerin var.»
George başını salladı. «Pot kırdığım anlaşılıyor. Neyse... Ben sana bir uyarıda bulunayım dedim. Lucilla'yla da konuşacağım.»
İris dudak büktü. «Lucilla...»
George endişeyle, «Her şey yolunda mı?» diye sordu. «Yani Lucilla gerektiği gibi eğlenmeni sağlıyor mu? Partilere filan götürüyor mu seni?»

«Evet. Lucilla hâlâ durmadan uğraşıyor.»
«Eğer istediklerin olmuyorsa, bunu bana açıklaman yeter, yavrum. Ben öyle toplantılardan pek anlamam. Ama gereken her şeyi sana sağlamalıyız. Masraftan kaçınmak olmaz.»
George böyle bir insandı işte. Sevecen, beceriksiz, patavatsız. Gerçekten de Bayan Lucilla Drake'le Anthony Browne meselesini konuştu. Ama ne yazık ki, Lucilla bütün dikkatini o sırada ona veremedi.
Çünkü serseri oğlundan bir telgraf gelmişti. Bayan, Drake oğlu Victor'a çok düşkündü. Genç adam da ondan para koparmak için anne sevgisini nasıl sömüreceğini biliyordu.
Victor annesine şöyle bir telgraf çekmişti.
Bana iki bin sterlin yollayabilir misin? Kötü durumdayım. Bir ölüm ve kalım meselesi bu... Victor.
Lucilla ağlıyordu. «Victor çok şerefli bir gençtir. Paraca ne kadar sıkışık durumda olduğumu biliyor. Bu yüzden bana ancak hiçbir umut kalmadığı zaman başvuruyor. En son anda. Onun kendini vurmasından korkuyorum.»
__22__
George,, duygusuzca, «O mu vuracak?» dedi. «Yok canım.»
«Onu tanımıyorsunuz. Ben Victor'un annesiyim ve tabii oğlumun nasıl bir insan olduğunu biliyorum. İstediğini yapmazsam sonra kendimi hiçbir zaman affetmem. Belki o hisse senetlerini satabilirim.»
George içini çekti. «Buraya bakın, Lucilla. Oradaki dostlarımdan birinden telgrafla tam bilgi alacağım. Victor' un başında ne gibi bir dert olduğunu kesinlikle öğreniriz böylece. Ama size ona yardım etmemenizi söyleyeceğim. Ancak böyle aklı başına gelir.»
«Siz çok sertsiniz, George. Zavallı yavrum çok şanssız...»
George bu konudaki fikirlerini açıklamadı. Lucilla Drake'le tartışmaya girişmek istemiyordu. Sadece, «Ruth'a söyleyeyim, hemen bu konuyla ilgilensin,» dedi. «Yarın bir haber alırız.»
Lucilla biraz yatıştı. Sonunda iki bin sterlin beş yüze indi. Ama Lucilla bu parayı göndermekte ısrar etti.
İris, George'un bu parayı cebinden verdiğini biliyordu. Tabii Bayan Drake'e hisse senetlerini sattığını söylemişti.
İris eniştesine cömertliği yüzünden hayranlık duyuyordu. Bunu da açık açık söyledi.
George, «Ben bu konuya şu gözle bakarım.» diye cevap verdi. «Her ailede bir hayta bulunur. Para verilmesi gereken biri. Victor da ölünceye kadar biri ona sık sık para vermek zorunda kalacak.»
«Ama sen buna zorunlu değilsin. Senin ailenden sayılmaz ki.»
«Rosemary'nin ailesi benim de aiîem sayılır.»
«Çok iyisin, George. Ama bu işi ben yapamaz mıyım? Bana hep çok zengin olduğumu söylüyorsun.»
George güldü. «Yirmi birine basıncaya kadar böyle bir şey yapamazsın, kızım. Ve eğer akıllıysan o zaman da

yapmazsın. Ama sana bir sır söyleyeyim! Biri telgraf çekerek bir iki bin sterlin gönderilmezse canına kıyacağını a-çıklarsa, çoğu zaman iki yüz sterlin ona yeter de artar bile... Hatta yüz sterlin! Bir annenin oğluna para vermesini önleyemezsin. Ama miktarı azaltabilirsin. Bunu unutma. Tabii Victor Drake hiçbir zaman canına kıymaz. İntihar edeceklerini söyleyen insanlar böyle bir şey yapmazlar. Hiçbir zaman!»
«Hiçbir zaman mı?» İris, Rosemary'i düşünüyordu. Sonra bu düşünceyi kafasından attı. George, Rosemary'i değil, Rio de Janeiro'daki ahlaksız, tatlı dilli serseri genci düşünüyordu.
İris bu olaydan yine de kârlı çıktı. Yani oğlunun derdine dalan Lucilla Drake onun Anthony Browne'la olan dost-iuğuyla fazla İlgilenemedi.
Ondan sonraki şey... George'daki değişiklikti. İris bunun ne zaman başladığını kesinlikle hatırlamıyordu. Rose-mary'nin ölümünden sonra George dalgınlaşmaya başlamıştı. Sessizleşiyor, derin derin düşünüyordu. Sanki yaşlanmıştı. Bir bakıma normal bir şeydi bu. Ama sonradan anormalleşti. Ne zaman olmuştu bu?
İris şimdi, Anthony Browne'la ilgili o çatışmamızdan sonra, diye düşünüyordu. Eniştemin bana şaşkın şaşkın bakmaya başladığını farkettim. Sonra işten erken dönmeye ve çalışma odasına kapanmaya başladı. Orada bir şey yaptığını da sanmıyorum. Kaç kere içeri girdim. Masasının başında oturuyordu,' gözlerini ileride bir noktaya dikmişti. Bana da bulanık gözlerle baktı. Şok geçirmiş gibi bir hali vardı. Bütün sorularıma da, «Bir şeyim yok,» diye cevap verdi.
Günler geçtikçe bir derdr olduğu daha belirgin bir hal aldı.
__24__
Ama kimse aldırmadı. Ben de öyle. Herkes gibi ben de eniştemin bu haHnin işiyle ilgili olduğunu sanıyordum.
Sonra George zaman zaman, ortada hiçbir neden yokken sorular sormaya başladı. İşte o zaman eniştemin davranışlarının garipleştiğini farkettim...
Evet, George tuhaf sorular soruyordu Iris'e.
«Buraya bak, Iris. Rosemary seninle konuşuyor muydu?»
İris eniştesine hayretle baktı. «Tabii, George. Şey... yani... hangi konuda?»
«Rosemary sana kendinden... arkadaşlarından söz eder miydi? Mutlu muydu, değil miydi? Böyle şeyler işte.»
İris onun ne düşündüğünü anladığını sandı. Galiba George, Rosemary'nin mutsuz aşk macerasını öğrenmişti. Genç kız ağır ağır, «Rosemary bana fazla bir şey söylemezdi,» dedi. «Yani... hep meşguldü.»
«Ve tabii sen de henüz çocuktun. Evet, biliyorum. Ama onun sana bir şey söylemiş olabileceğini düşündüm.» George ona sadık ve meraklı bir fino gibi bakıyordu.
İris, George'un kırılmasını istemiyordu. Zaten Rosemary de ona hiçbir zaman açılmış değildi. Başını salladı. «Hayır.»
George içini çekti. «Neyse... Önemli değil...»
Bir başka gün, «Rosemary'nin en yakın arkadaşları kimlerdi?» diye sordu.
«Gloria King, Bayan Atwell... Maisie Atwell. Jean Raymond.»
«Onlarla çok samimi miydi?»

«Bilmiyorum.»
«Yani... Rosemary onlara bir sırrını açmış olabilir mi?»
«Gerçekten bilmiyorum... Pek sanmıyorum... Nasıl bir sır? İris bu soruyu sorar sormaz pişman oldu.
Ama George'un cevabı onu şaşırttı. «Rosemary hiç sana birinden korktuğunu açıkladı mı?»
— 25 —
iris hayretle eniştesine baktı. «Korktuğunu mu?»
«Ben şunu söylemek istiyorum: Rosemary'nin bir düşmanı var mıydı?»
«Kadınların arasında mı?»
«Hayır, hayır, öyle bir şey değil. Gerçek düşmanlar Rosemary'e kin duyan biri olup olmadığını biliyor musun?»
Iris'in meraklı bakışları George'u rahatsız etmiş gibiydi. Kızararak mırıldandı.
«Biliyorum gülünç bu. Melodrama yakışacak sözler. Ama merak ettim.»
Bundan bir iki gün sonra George bu kez de Farraday' Jar hakkında sorular sormaya başladı. «Rosemary, Farra-day'ları sık sık görüyor muydu?»
«Pek bilmiyorum, George.»
«Rosemary onlardan söz eder miydi?»
«Hayır... Sanmıyorum.»
«Yakın dost muydu onlar?»
«Politika Rosemary'i çok ilgilendirirdi.»
«Evet. Rosemary, İsviçre'de Farraday'larla tanıştıktan sonra siyasetle ilgilenmeye başladı. Ondan önce bu konudan hiç hoşlanmazdı.»
«Öyle. Herhalde Stephen Farraday onun bu konuyla ilgilenmesini sağladı. Rosemary'e broşürler filan verirdi.»
George, «Sandra Farraday bu konuda ne düşünürdü?» dedi.
«Hangi konuda?»
«Kocasının Rosemary'e broşürler vermesi konusunda?»
İris sıkıldı. «Bilmem...»
George, «İçine kapanık bir kadın,» dedi. «Buz gibi bir hali var. Ama kocasına çılgınca âşık olduğunu söylüyorlar. Kocasının başka bir kadınla arkadaşlık etmesine kızabilir...»
«Belki.»
«Rosemary'le Farraday'in karısı iyi geçinirler miydi?»
İris ağır ağır, «Pek geçinemezlerdi sanırım,» diye cevap verdi. «Rosemary, Sandra'yla alay ederdi. Onun siya-
— 26 —
set meraklısı, oyuncak ata benzeyen yaratıklardan olduğunu söylerdi... Bildiğin gibi Sandra gerçekten biraz ata benzer. Rosemary, 'Üzerini çizersen, Sandra'nın içinden saman fışkıracak,' derdi.»
George, «Hâlâ Anthony Browne'u sık sık görüyor musun?» diye sordu.
«Eh, oldukça.» İris'in sesi soğuktu.

Ama George eski uyarısını tekrarlamadı. Bu konu onu ilgilendiriyormuş gibi bir hali vardı. «Anthony dünyayı çok dolaşmış değil mi? İlginç bir hayat sürmüş olmalı. Sana bundan söz ediyor mu?»
«Pek değil. Ama çeşitli yerlere gitmiş tabii.»
«İş yüzünden sanırım.»
«Evet.»
«Ne iş yapıyor?»
«Bilmiyorum.»
«Silah fabrikalarıyla ilgili bir şey değil mi?»
«Bundan bana hiç söz etmedi.»
«Anthony'e bunu sorduğumu söylemene gerek yok. Benimki sadece merak. Geçen sonbaharda hep Dewsbury' le beraberdi. Dewsbury, United Silah Fabrikasının yönetim kurulunun başkanı... Rosemary, Anthony Browne'u sık sık görüyordu değil mi?»
«Evet... Evet, görüyordu.»
«Ama Rosemary, Anthony'i uzun bir süreden beri tanımıyordu sanırım. Karım için sadece bir arkadaştı. Öyle değil mi? Anthony onu zaman zaman dansa götürürdü...»
«Evet.»
«Rosemary, Anthony'i de doğum günü partisine çağırmak istediği zaman çok şaştım. Onunla o kadar dost olduğunu bilmiyordum.»
İris usulca, «Anthony güzel dans ediyor...» dedi.
«Evet... evet, tabii.»
İris istememesine rağmen o geceyi hatırladı.
Lüksemburg lokantasındaki o yuvarlak masa. Abajurlu lambalar, çiçekler, ritmik parçalar çalan dans orkestrası. Ve yuvarlak masanın etrafındaki yedi kişi.
Kendisi, Anthony Browne, Rosemary, Stephan Farra-day, Ruth Lessing, George...
Onun sağında Stephan Far-raday'ın karısı Lady Alexandra Farraday. Sarı düz saçları, hafifçe kemerli burnu ve berrak, azametli sesiyle Sandra Farraday.
Ve ortada Rosemary...
İris, hayır, hayır, dedi kendi kendine. Onu düşünmeyece ğim. Sadece o masada Tony'nin yanında oturduğumu hatırlayacağım... Zaten onunla ilk kez o gece doğru" dürüst konuştum. Anthony ondan önce benim için sadece bir isim, holdeki bir gölge, Rosemary'i dışarıda bekleyen arabaya bindiren bir siluetti... Tony...
İrkilerek daldığı düşüncelerden uyandı. Geörge bir sorusunu tekrarlıyordu.
«Anthony'nin o olaydan hemen sonra ortadan kaybolması çok garipti değil mi? Onun nereye gittiğini biliyor musun?»
İris, «Seylan'a sanırım,» dedi. «Ya da Hindistan'a.»
«O gece bundan söz etmedi.»
İris sert sert, «Neden söz edecekti?» dedi. «Sonra... o geceyi hatırlamamız gerekiyor mu?»
George kızardı. «Hayır, hayır, tabii gerekmiyor. Affedersin, yavrum. Ha, aklıma gelmişken... Anthony'i bir gece yemeğe çağırsana. Onu tekrar görmek isterim.»

İris çok sevindi. George'un yumuşamaya başladığını düşünüyordu. Anthony'i çağırdılar. Ama genç adamın son anda kuzeye gitmesi gerekti, bu yüzden konağa yemeğe gelemedi.
Temmuzun sonunda bir gün George kırlar arasında bir ev satın aldığını açıklayarak hem Iris'i şaşırtfa, hem de Lucilla'yı.
Genç kız kulaklarına inanamadı. «Bir ev mi satın al-

din? Ama ben Goring'de iki ay için bir yer tutacağımızı sanıyordum.»
«İnsanın kendi yeri olması daha güzel değil mi? Artık bütün yıl boyunca hafta sonlarını da orada geçirebiliriz.»
«Nerede bu ev? Nehrin kıyısında mı?»
«Pek değil. Daha doğrusu nehirle hiç ilgisi yok. Aldığım ev Sussex'de, Marlingham'da. Adı Küçük Manastır. Kral George tipi küçük bir ev. Etrafında on iki dönümlük toprağı var.»
«Yani orayı bize göstermeden mi aldın?»
«Bu fırsatı kaçırmak istemedim. Köşk yeni satılığa çıkarılmıştı.»
Bayan Drake, «Herhalde köşkü tamir ettirmek gerekecek,» dedi. «İçini de yeniden dekore ettireceğiz.»
George kayıtsızca, «O önemli değil,» dîye cevap verdi. «Ruth her şeyi halletti.»
George'un sekreteri Ruth Lessing gerçekten becerikli bir kadındı. Aileden sayılıyordu artık. Hoş ama son derecede ciddi, ince düşünceli ve çalışkandı.
Rosemary sağken sık sık, «Bırakalım da o işi Ruth çözümlesin,» derdi. «Harika bir kadın o... Aman, o sorunu Ruth'a bırakalım...»
Ruth Lessing becerikli elleriyle her güçlüğü yenerdi. Soğuk ama nazik bir tavırla gülümser ve bütün engelleri aşıverirdi. George'un bürosunu yönetiyordu. Onun <3eor-ge'u da yönettiğinden kuşkulanıyordu. George sekreterine çok» bağlıydı, ona çok güveniyordu. Özellikle yargılarına. Ruth Lessing'in kişisel istekleri, arzuları yokmuş gibiydi.
Ama t>u kez Lucilla Drake sinirlendi nedense. «George, Ruth becerikli olabilir. Ama bir ailedeki kadınlar da salonlarını kendileri döşemek isterler. Doğrusu Iris'in fikrini almalıydınız. 8en kendimden söz etmiyorum. Ben

önemli değilim! Ama İris için sinirlenecek bir durum bu.»
George üzüldü. «Sürpriz yapmak istemiştim.»
Lucilla dayanamayarak güldü. «Çocuk gibisiniz, George.»
1 İris, «Ben dekora aldırmam,» dedi. «Ruth'un köşkü çok iyi döşediğinden eminim. Çok beceriklidir. Orada ne yapacağız, George? Herhalde tenis kortu vardır.»
«Evet. Dokuz kilometre ötede golf alanlı da var. Deniz ise sadece yirmi kilometre uzakta. Bundan başka komşularımız da olacak. Bence insan tanıdığı kimselerin bulunduğu yerleri tercih etmelidir.»
İris hemen, «Hangi komşular?» diye sordu.
George gözlerini ondan kaçırdı. «Farraday'lar. Evleri bizim toprakların ötesinde, iki kilometre uzaklıkta.»

İris hayretle enişte sine bakakaldı. George sırf Step-han ve Sandra Farraday'g yakın olmak için o köşkü satın aldı, dîye düşündü. Orayı bu yüzden dayatıp döşetti. Ama neden? Niçin Farraday'larla bu kadar ilgileniyor?
Bilemediğim amacına ulaşmak için ne diye bu kadar para harcıyor?.. Rosemary'le Stephan Farraday'ın birbirlerine çok daha yakın olduklarindah ıri'ı kuşkulanıyor? Ablamın ölümünden sonra garip bir kıskançlığa mı kapıldı? Ama pek sanmıyorum... O halde, Farraday'lardan ne istiyor? Bana durmadan o garip sorularV sormasının sebebi nedir? George'un tavırları son zamanlarda çok tuhaf... Bazen çok heyecanlı, bazen die uyuşuk,.!
Ağustosun çoğunu Küçük Manastır adlı köşkte, kırların arasında geçirdiler. İris köşkten nefret ediyordu. Aslında ev güzeldi, zevkli bir şekilde döşenmişti. Günleri hep doluydu. Hafta sonunda gelen konuklar, tenis partileri. Farraday'larla yenilen yemekler. ' '.·|·.·"|·"*.
— 30 —
Sandra Farraday onlara çok dostça davranıyordu-Hepsini de yanındaki ailelerle tanıştırdı. George'la Iris'e atlar konusunda fikir verdi. Lucilla'ya yaşlı olduğu için saygıyla davrandı.
Ama o uçuk renkli, gülümseyen yüzünden neler düşündüğünü ve hissettiğini anlamak mümkün değildi. Sfenks'ten farksızdı.
Stephan Fdrraday'ı daha az görüyorlardı. Adam siyasetle meşguldü. Sık sık da köşkünden ayrılıyordu bu yüzden. IriS, Stephan'in oraya onlarla karşılaşmamak için mahsus fazla gelmediğini düşünüyordu.
Böylece ağustos ve eylül geçti, ekimde Londra'ya dönmeye karar verdiler. Ve İris de rahat bir nefes aldı. Belki Londra'ya gidince George da normalleşecekti.
Sonra Elvaston Alanındaki köşkte bir gece genç kızın kapısına usulca vuruldu. İris ışığı yakarak saate baktı Bire geliyordu. Saat on buçukta yatmıştı. Bu yüzden de ona çok geç olmuş gibi geliyordu.
Arkasına sabahlığını giyerek kapıya gitti. George dışarıda bekliyordu. Henüz yatmamış olduğu arkasında hâlâ gece elbisesi olmasından anlaşılıyordu. George kesik kesik soluyordu. Yüzü morarmış gibiydi.
«Lütfen aşağıya, çalışma odama gelir misin, İris? Seninle konuşmak istiyorum... Biriyle konuşmam gerekiyor...»
İris uyku sersemiydi hâlâ. Şaşkın şaşkın enişte sinin peşinden gitti. Çalışma odasında George kapıyı kapatarak, ona masanın diğer tarafındaki koltuğa oturmasını işaret etti. Iris'e doğru Sigara kutusunu iterken, kendi de bir tane yaktı. Ama ancak iyiee uğraştıktan sonra. Elleri fena halde titriyordu.
İris, «Bir şey mi var, George?» diye sordu. Oldukça endişelenmişti. Eniştesi berbat haldeydi.
George sanki uzun bir yolu koşarak aşmış gibi kesik
—31 —
kesik soluk alarak, «Tek başıma devam edemeyeceğim,» dedi. «Artık bunu gizleyemeyeceğini. Bana ne düşündüğünü söylemelisin... Bunun doğru olup olmadığını,»

«Neden söz ediyorsun, George?»
«Bir şeyi farketmiş, bir şey görmüş olmalısın. Belki de Rosemary bir iki söz söyledi. Bir neden olmalı...»
İris, George'a hayretle baktı.
Eniştesi alnını ovuşturdu. «Neden söz ettiğimi anlamıyorsun. Bunu görüyorum. O kadar korkma, küçüğüm. Bana yardım etmelisin. Elinden geldiği kadar her şeyi hatırlamalısın. Biliyorum, sözlerimden pek anlam çıkmıyor. Ama sana mektuplardan birini gösterdiğim zaman durumu anlayacaksın.» Çekmelerden birini açarak bir kâğıt çıkardı.
Uçuk maviydi bunlar. Üstlerine küçük kitap harfleriyle birkaç cümle yazılmıştı.
George, «Şunu oku,» dedi.
İris kâğıda baktı. Yazılanlarm anlamı çok açıktı.
Karının intihar ettiğini sanıyorsun. Ama intihar etmedi onu öldürdüler.
İkincisi ise şöyleydi:
Kann Rosemary kendini öldürmedi. Cinayete Kurban oldu.
İris gözleri bu cümlelere dikili öyle otururken George, «Bunlar üç ay kadar önce geldi,» diye açıkladı. «Önce bir şaka sandım. İğrenç, hain bir şaka. Sonra düşünmeye başladım. Rosemary'nin kendini öldürmesi için ne sebep vardı?»
İris ezberlemiş gibi, «Gripten sinirleri bozulmuştu,» dedi.

«Evet ama düşündüğün zaman bu da hiç güçlü bir neden değil. Çok kişi grip geçirir, sonradan da sinirleri bozulur.»
İris kendini zorladı. «Belki de mutsuzdu...» «Evet, olabilir.» George sakin sakin bunu düşündü. «Ama Rosemary mutsuz olduğu için intihar edecek bir kadın değildi. Belki canına kıyacağını söyleyerek tehditler savururdu. Ama sonunda vazgeçerdi.»
«Ama öyle olması gerekir, George. Bu olay başka nasıl açıklanabilir? Zaten çantasında da zehirden buldular.»
«Biliyorum. Birbirlerine uygun noktalar bunlar. Ama bunlar geldiğinden beri...» George imzasız mektuplara tırnağıyla vurdu. «Olayları düşünmeye başladım. Ve düşündükçe bana işin içinde bir iş varmış gibi geldi. Sana bu yüzden bütün o sorulan sordum. Rosemary'nin düşmanları olup olmadığı konusundaki o soruları. Birinden korkup korkmadığını. Onu öldüren kimsenin cinayeti bir nedenle işlemiş olması gerekir...»
«George, sen çıldırmışsın...»
«Bazen ben de çıldırdığımı düşünüyorum. Bazen de doğru iz üzerinde olduğuma inanıyorum. Ama gerçeği bilmek istiyorum. Bunu öğrenmeliyim. Bana yardım et, İris. Düşünmeli, hatırlamalısın. Evet, tamam... hatırlamalısın. O geceyi tekrar tekrar düşün. Durumu anlıyorsun değil mi? Rosemary öldürüldüyse, o zaman katilin masadakiler-den biri olması gerekiyor. Bunu anlıyorsun değil mi?»
Evet, İris anlıyordu. O geceyi kafasından kovması imkânsızdı artık. Her şeyi hatırlaması gerekiyordu. Müzik, davulun sesi, hafifletilen ışıklar, sırayla çıkan sanatçılar, ışıkların yeniden güçlenmesi. Yüzü morarmış, hatları çarpılmış olan Rosemary'nin masaya yığılıp kalması.

İris ürperdi. Artık korkuyordu. Çok korkuyordu.
— 33 — Şampanyadaki Zehir — F : 3
Düşünmesi... geriye dönmesi gerekiyordu. Rosemary «anı» anlamına geliyordu. Unutmak imkânsızdı artık.
Ruth Lessing
Ruth Lessing işleri arasında kısa bir süre patronunun karısı Rosemary Barton'u. düşündü.
Ruth, Rosemary'den nefret ederdi. Ama bu nefretinin derecesini o kasım sabahı Victor Drake'le konuşun-caya kadar anlıyamamıştı.
Her şey Victor'la yaptığı o konuşmayla başlamıştı. O zamana kadar Ruth'un düşündükleri ve duyacakları benliğinin çok derinlerinde kalmış ve bunları pek farketmemiş-ti.
Ruth Lessing, George Barton'a çok bağlıydı. Yirmi üç yaşındayken yanında çalışmaya başlamış ye hemen George'un yönetilmesi gerektiğini anlamıştı. Ve adamı yönetimine almıştı becerikii ve sakin Ruth. George'un endişelenmesine, zaman ve para harcamasına engel olmuştu. Arkadaşlarını seçmiş, ona uygun eğlenceler bulmuştu. George'un zararlı çıkacağı işlere girmesini önlemiş, zaman zaman da onu uygun bazs riskleri göze almaya zorlamıştı. Bütün bu uzun yıllar boyunca George her zaman Ruth'un emrinde olduğunu sanmıştı.
George, Ruth Lessing'in görünüşünü, kılık ve kıyafetini takdir ediyordu. Şık tayyörler, tiril tiril bluzlar, biçimli kulaklarına taktığı küçük inci küpeler. Kısa kestirdiği parlak siyah saçları, hafifçe makyaj yaptığı yüzü, pembe bir ruj sürdüğü dudakları.
Ruth'un her şeyinin uygun olduğunu , düşünüyordu.
Ayrıca genç kadının ciddiliğini, senfibenli olmayışını
— 34 —
ve romantik tavırlar takınmayışmı da takdir ediyordu. Bu yüzden Ruth'Ia dostça konuşuyor, ona özel işlerinden söz ediyordu. Ruth da onu dikkatle dinliyor ve yararlı fikirler veriyordu.
Ama George'un evlenmesiyle Ruth'un bir ilişkisi yoktu. Genç kadın hiç hoşlanmamıştı bu evlilikten. Ama durumu kabul etmiş ve düğün hazırlıklarını da üzerine almıştı.
George'un evlenmesinden sonra Ruth patronunun sırdaşlığından bir süre için vazgeçmişti. Ama çok geçmeden Rosemary, George'un sekreteri Miss Lessing'in her bakımdan çok yararlı biri olduğunu anlamıştı. Miss Lessing nazik, güler yüzlü ve terbiyeliydi hep.
George, Rosemary ve İris artık onu Ruth diye çağırıyorlardı. Genç kadın sık sık Elvaston Alanındaki konağa öğle yemeğine geliyordu. Artık yirmi dokuz yaşındaydı Ruth. Ama hali tavrı yirmi üç yaşındakinden farksızdı.
Ruth, George'la samimi bir şekilde konuşmamasına rağmen onun en ufak duygusal tepkisini seziyordu. George'un evlilik hayatının başlangıçta pek mutlu olduğunu biliyordu. Ama sonra bu mutluluğunun yerini tanımlanması kolay olmayan bir şey aldı.

George bir kasım sabahı Ruth'a, Victor Drake'den söz etti. «Benim için, pek de hoş olmayan bir şeyi yapmanızı istiyorum, Ruth.»
Kadın merakla ona baktı. «Yaparım,» demesine gerek yoktu. George, Ruth'un istediğini yapacağını biliyordu.
«Her ailenin bir yüzkarası vardır,» diye ekledi.
Ruth anlayssşlı bir tavırla başını salladı.
«Bu sözünü ettiğim genç, karımın kuzeni. Korkarım pek ahlaksız biri. Annesini yarı mahvetti. Bayan Drake akılsız, romantik bir kadın. Oğlu uğruna elindeki birkaç hisse senedini de sattı. Victor işe Oxford'dayken sahte çek sürmekle başladı. O rezaleti örtbas ettiler. O zaman-
— 35 —
dan beri Victor'u dünyanın dört bucağına yolladılar ama boşuna. Hiçbir yerde dikiş tutturamadı.»
Ruth bu hikâyeyi biraz ilgisizce dinledi. Bu tipleri bilirdi. Girdikleri işlerde başarılı olamaz, hiçbir yerde fazla kalmazlardı. Bu tür insanlar Ruth'u ilgilendirmezdi. Genç kadın başarıya hayrandı.
«Victor şimdi Londra'da. Onun karımı rahatsız ettiğini öğrendim. Rosemary okul günlerinden sonra Victor'u bir daha görmemiş. Ama genç adam iyi hikâye uydurmasını bilen bir tip. Karıma sık sık mektup yazıp ondan para istiyormuş. Böyle şeylere razı olacak değilim. Victor'a bugün saat on ikide oteline giderek kendisiyle konuşacağımı bildirdim. Ama bu işi benim yerime sizin halletmenizi istiyorum. Anlıyacağınız, o genç adamla bir. ilişki kurmayı kesinlikle istemiyorum. Onunla hiç tanışmadım. Bundan sonra da tanışmak niyetinde değilim. Rosemary'nin de onu görmesini arzu etmiyorum. Eğer üçüncü biri girerse, bu sorun ciddi bir şekilde çözümlenmiş olur.»
«Evet, böylesi her zaman daha iyidir. Bu konuda ne yapılacak?»
«Victor'a bin sterlin ve Buenos Aires'e de bir bilet verilecek. Zaten paranın ona gemide teslim edilmesi daha doğru olur.»
Ruth gülümsedi. «Anlıyorum. Onun İngiltere'den ayrıldığından kesinlikle emin olmak istiyorsunuz.»
«Anladığınız belli.»
Genç kadın kayıtsızca, «Sık sık görülüyor böyle şeyler,» dedi.
«Doğru. O tiplerden çok var.» George bir an durakladı. «'Bu işi yapmanızın canınızı sıkmayacağından emin misiniz?»
«Tabii...» Ruth hafifçe gülümsedi. «Ben böyle bir sorunu kolaylıkla hallederim.»
«Siz her şeyi kolaylıkla halledebilirsiniz.»
— 36 —
«Gemide ona yer ayırtma işi ne olacak? Adı neydi demiştiniz?»
«Victor Drake. Bilet burada. Dün geminin acentasına telefon ettim. Teknenin adı San Cristobal. Yarın Tilbury' den kalkacak.»
Ruth bilete baktı. Tarihin yanlış olmaması için inceledikten sonra çantasına koydu.
«Tamam. Ben bu işi hallederim. Adres neydi?»
«Rupert Oteli. Russell Alanının yakınında.»

Genç kadın not aldı.
«Ruth, bilmiyorum siz olmasaydınız ne yapardım?» George ellerini sevgiyle genç kadının omuzlarına koydu. Birbirlerini tanıyalı beri ilk kez böyle bir şey yapıyordu. «'Siz benim sağ kolumsunuz. Benim diğer kişiliğim.»
Ruth sevincinden kızardı.
«Size fazla bir şey söyieyemedim. Belki sizi takdir et-miyormuşum gibi davrandım. Ama aslında böyle değildi. Her bakımdan size güveniyorum, Ruth.» George bir an durdu, sonra tekrarladı. «Her bakımdan. Siz dünyanın en iyi, en değerli, en yararlı insanısınız.»
Ruth sevinç ve utancını gizlemek için gülüyordu. «Böyle güzel sözler söylerseniz şımarırım.»
«Ama ben bunları içtenlikle söylüyorum. Siz bu şirketin bir parçasısınız, Ruth. Sizsiz bir hayat düşünemem.»
Ruth'un kalbini ısıttı bu sözler. Rupert Oteline vardığı sırada George'un sözlerinin etkisindeydi hâlâ. Yapacağı iş yüzünden hiçbir sıkıntı duymuyordu. Kendine güvenir, her işin üstesinden gelecek gücü olduğuna inanırdı. Öyle şanssızlık hikâyelerine de aldırmazdı. Victor Drake olayı da onun için o gün yerine getirmesi gereken görevlerinden biriydi.
Genç adam tıpkı Ruth'un tahmin ettiği gibiydi. Ama belki biraz daha çekiciydi. Ruth onun karakterini hemen anladı. Victor Drake'in iyi bir yanı yoktu. Kalpsiz, hain ve

çıkarcıydı. Ama bütün bunları şirin ve neşeli tavırlarla gizlemesini biliyordu. Yalnız Ruth, Victor Drake'in insanların ruhunu okuma gücü olduğunu ve karşısındakinin duygularıyla ustalıkla oynayabildiğini tahmin edememişti. Hatta belki kendinin Victor Drake'in çekiciliğine karşı koyma gücünü de fazla önemsemişti. Genç adam gerçekten çekiciydi.
Victor, Ruth'u memnunlukla karışık bir hayretle karşıladı. «Siz George'un elçisisiniz demek? Ah, ne hoş. Ne güzel bir sürpriz bu.»
Ruth, ifadesiz bir sesle George'un şartlarını açıkladı.
Victor gayet uysalca bir tavırla bunların hepsine razı oldu. «Bin sterlin? Hiç de fena sayılmaz. Zavallı George. Aslında altı yüz sterline razıydım. Ama sakın bunu ona söylemeyin. Şartlar: Kuzinim güzel Rosemary'i rahatsız etmeyeceğim, saf kuzinim Iris'e ahlaksızlığımı bulaştırmayacağım, değerli kuzenim George'u utandırmayacağım. Bunların hepsini de kabul ediyorum. Sön Cristobal gemisine bindiğim zaman beni geçirmeye kim gelecek? Siz mi, sevgili Miss Lessing? Çok hoş.» Siyah gözlerinde anlayışlı bir pırıltı belirdi. Burnunu kırıştırarak güldü. İnce, esmer bir yüzü vardı. Boğa güreşçisine benziyordu. Kadınların kendisini çok beğendiklerinin farkındaydı.
«Uzun bir süreden beri George'un yanında çalışıyorsunuz, değil mi. Miss Lessing?»
«Altı yıldan beri.»
«Ve sizsiz hiçbir şey yapamaz sanırım. Ah, evet, ben her şeyi biliyorum. Sizin hakkınızda da bilgim var, Miss Lessing.»
Ruth sert sert, «Bütün bunları nereden öğrendiniz?» diye sordu.

Victor güldü. «Rosemary'den.»
«Rosemary'den mi? Ama o...»
«Merak etmeyin. Rosemary'i bir daha rahatsız etmek

niyetinde değilim. Bana çok iyi davrandı zaten. Anlayış gösterdi. Anlayacağınız ondan da bir bin sterlin kopardım.»
«Siz...» Ruth durakladı.
Victor kahkahayla gülmeye başladı. Genç kadın da dayanamadı. O da gülüyordu şimdi.
«Çok kötüsünüz, Bay Drake.»
«Ben usta bir sülüğümdür. Tekniğim çok gelişmiştir. Örneğin, intihar edeceğim imasıyla dolu bir telgraf çektim mi, annem bana hemen para yollar.»
«Utanın.»
«Kendimi çok aşağı görüyorum. Miss Lessing. Ben kötü bir insanım. Çok kötü olduğumu bilmenizi isterim.»
«Neden?» Ruth meraklanmıştı.
«Bilmem. Siz farklı bir insansınız. Sizi her zamanki tekniğimle etkileyemem. Bakışlarınız çok zeki. Hikâyelerime kanmazsınız. Hayır. Ayrıca acımasızsınız da.»
Genç kadının yüz ifadesi sertleşti. «Acıma duygusunu aşağı görürüm.»
«Adınrza rağmen mi? İsminiz Ruth değil mi? Ne garip, Ruth aslında 'merhamet' anlamına gelir. Ve siz merhametsiz bir Ruth'sunuz.»
Genç kadın, «Zayıflığı hoş görmem,» dedi.
«Zayıf olduğumu da kim söyledi? Hayır, bu bakımdan yanılıyorsunuz. Belki hain ve kötüyüm. Ama benim için bir şey söylenebilinir.»
Ruth'un dudakları büküldü. Her zamanki mazeret, diye düşünüyordu. «Evet?»
«Çok eğleniyorum.» Victor başını salladı. «Evet. Çok eğleniyorum. Ben hayatta çok şey gördüm, Ruth. Hemen ıher şeyi yaptım. Aktöri tezgâhtar, garson, tamirci, gemici, hamal ve bir sirkte gardrop memuru. Güney Amerika'da bir ülkede seçimlere girdim. Hapse atıldım. Hiçbir zaman yapmadığım iki şey var. Uzun süre doğru dü-

rüşt çalışmak ve cebimden para vermek.» Gülerek genç kadına baktı.
Ruth, ondan tiksinmem gerekir, diye düşündü. Ama Vietor Drake'de iblisoe bir güç vardı. Kötülüğe sanki pek eğlenceli bir şeymiş gibi bir hava vermesini biliyordu. Şimdi de Ruth'a aklından geçenleri okuyormuş gibi bakıyordu.
«Kendinizi beğeniyormuş gibi tavırlar takınmayın, Ruth. Siz de aslında kurallara pek aldıran bir insan değilsiniz. Taptığınız tek şey başarı. Siz sonunda patronuyla evlenen kızlardansınız. George konusunda siz de öyle yapmalıydınız. George, Rosemary denilen o küçük budalayla evlenmemeliydi. Eş olarak sizi seçmeliydi. Kendisi için çok daha iyi olurdu.»
«Hakaret ediyorsunuz,..»
«Rosemary aptalın biri. Hep öyleydi zaten. Cennet kadar güzel ve tavşan kadar da ahmak. Erkeklerin hemen âşık olduğu ama sonunda terkettiği kadınlardan. Ama siz... başkasınız. Tanrım... Bir insan size âşık olursa, sizden hiçbir zaman bıkmaz.»

Ruth'un canalıcı noktasını bulmuştu. Genç kadın büyük bir içtenlikle, «Olursa...» dedi. «Ama bana âşık olmadı!»
«George'u kastediyorsunuz değil mi? Kendinizi kandırmayın, Ruth. Rosemary'e bir şey olursa, George sizinle hemen evlenir.»
(Evet... Tamam... Her şey böyle başlamıştı...)
Vietor. dikkatle Ruth'u süzüyordu. «Ama bunu siz de biliyorsunuz zaten.»
Ruth, George'un ellerini omzuna nasıl koyduğunu hatırladı. Sesi sevgi doluydu. Evet, bu doğru, diye düşündü. O bana güveniyor... Her derdini bana açıyor.
Vietor usulca, «Kendinize daha fazla güvenmelisiniz, kızım,» dedi. «Siz George'u parmağınızın ucunda oyna-

tabilirsiniz. Rosemary sadece gülünç bir budala.»
Ruth kendi kendine, bu da doğru, dedi. Rosemary olmasaydı, George'u elde ederdim. Ona iyi bakardım. George'u mutlu ederdim. Birden müthiş, yakıcı bir öfke duydu. Vietor Drake alaycı bir tavırla onu süzüyordu. Başkalarının kafasına bazı fikirleri sokmaktan hoşlanırdı. Ya da şimdi olduğu gibi karşısındakine zaten kafasında olan fikri iyice göstermekten...
Evet, her şey böyle başladı. Ertesi günü dünyanın öbür ucuna gidecek olan bir adamla bir rastlantı sonucu karşılaşmaları yüzünden... Büroya dönen Ruth, daha önce oradan ayrılan Ruth değildi artık. Ama halinde, tavrında bir değişiklik yoktu.
Ruth büroya döndükten kısa bir süre sonra Rosemary Barton telefon etti.
«Bay Barton yemeğe çıktı. Size yardım edebilir miyim?»
«Ah, Ruth, bunu yapar mısınız? O içsıkıcı Albay Race telgraf çekmiş. Partime yetişemeyecekmiş. George'a sorun. Onun yerine kimi çağırmak ister? Bir erkek olması gerekiyor. Grupta dört kadın var. İris... Bu onun için yepyeni bir şey olacak... Ben... Sandra Farraday... Ah, dördüncü kadını unuttum! Acaba kimdi?»
«Dördüncü kadın benim sanırım. Beni de çağırmak nezaketini göstermiştiniz.»
«Ah, tabii. Sizi unutmuştum!» Rosemary billur gibi bir kahkaha attı.
Tabii Ruth Lessing'in birdenbire kızardığını ve çene kaslarının şiştiğini göremezdi. Ah, evet, diye düşündü genç kadın. Beni doğum günü partisine George'a bir lütuf olarak çağırmış. «Evet, George, senin Ruth'u da davet ederiz. Hoşuna gider. Ne de olsa çok işimize yarıyor. Ayrıca kılık kıyafeti de insanı ulandıracak gibi değil.»

Ruth o anda Rosemary'den müthiş nefret ettiğini an-ladî. Ondan zengin, güzel, umursamaz ve akılsız olduğu için nefret ediyordu. Rosemary bir büroda durmadan çalışmak zorunda kalmamıştı. Her şey ona bir altın tepsi içinde sunulmuştu. Aşk maceraları... Kendisine tapan bir koca... Çalışma zorunluğu olmaması... Planlar yapmasına gerek kalmaması... Başkalarını aşağı gören, nefret edilecek, kibirli, kafasız bir güzeldi Rosemary...
Ruth kapattığı telefona alçak sesle, «Ölsen de kur-tulsam,» dedi. Bu sözleri kendini de şaşırttı. Ondan beklenmeyecek şeylerdi buniar. Ruth heyecanlı, ateşli bir tip değildi. Her zaman sakin, becerikli ve kendine hakim olan bir kadındı.
Kendi kendine, bana ne oluyor, diye sordu.

O akşam üzeri Ruth Lessing, Rosemary Barton'dan nefret etmeye başladı.
Bugün, bir yıl sonra hâiâ Rosemary'den nefret ediyordu...
Ruth Lessing geçmişi, kasım ayının o günlerini düşündü.
Oturmuş telefona bakıyordu... Kalbi kara bir kinle dolup taşmaktaydı...
Daha sonra George'a, Rosemary'nin sözlerini tatlı ve sakin sesiyle tekrarladı. Davetli sayısının çift olması için partiye gelmemesinin daha doğru olacağını söyledi. Ama George buna razı olmadı."
Ruth ertesi sabah George'a, Victor Drake'in Som Cristobal gemisiyle hareket ettiğini haber verdi. Adam minnetle rahat bir nefes aldı.
«Demek Victor gitti?»
«Evet. Parayı ona tam iskele alınacağı sırada verdim.» Ruth bir <in durakladı, sonra da ekledi. «Gemi rıhtımdan uzaklaşırken Bay Drake elini sallayarak, 'George'a sevgi-

Jerimi söyleyin,' diye seslendi. 'Bu gece onun sağlığına içeceğim!'»
«Küstah!» George merakla ekledi. «Nasıl bir insan, Ruth?»
Genç kadın ifadesiz bir sesle, «Tahmin ettiğim gibi,» dedi. «Zayıf bir insan.»
Ve George hiçbir şeyi görmedi, hiçbir şeyi farketmedi. Ruth, neden beni onu görmeye yolladın, diye bağırmak istedi. Onun bana neler yapacağını bilmiyor muydun? Dünden beri çok değiştiğimin farkında değil misin? Artık tehlikeli bir insan olduğumu görmüyor musun? Neler yapabileceğimi sezmiyor musun?
Onun yerine ciddi bif tavırla, «San Paula'dan gelen mektup...» dedi.
Yine becerikli ve çalışkan sekreterdi.
Sonra beş gün geçti...
Ve Rosemary'nin doğum günü geldi.
Büroda fazla iş yoktu o gün. Ruth berbere gitti. Yeni aldığı siyah tuvaleti giydi. Ustalıkla makyaj yaptı. Aynadan bakan yüz kendisininki değildi sanki. Kararlı, acı ifadeli, uçuk renkli bir surattı bu.
Victor Drake'in dediği doğruydu. Acımasız bir kadındı Ruth.
Ruth, daha sonra masada Rosemary'nin çarpılmış, morarmış yüzüne bakarken de yine bir acıma duymadı.
Şimdi, on bir ay s.onra Rosemary Barton'u düşünürken Ruth birdenbire korktu...
Anthony Browne
Anthony Browne kaşlarını çatmış, ileride bir noktaya bakıyordu. Rosemary'i düşünmekteydi.
___AO___
—~ *tO ^^
Onunla ilgilenmekle büyük aptallık ettim. Ama tabii her erksk bu bakımdan hoş görülebilir. Çok güzeldi. O akşam Dorchester Otelinde gözlerimi ondan alamadım. Bir peri kadar güzeldi. Periler de onun kadar budala olmalılar!
Evet... Rosemary'e fena tutuldum. Bizi tanıştıracak birini bulmak için çırpındım durdum. Aslında affedilmeyecek bir şeydi bu. Çünkü o ara böyle şeylerle değil, işle ilgilenmem gerekiyordu. Ne de olsa Çlaridge'de günlerimi sırf zevk içinde geçirmek için kalmıyordum.

Ama Rosemary insanın işini unutmasını hoş gördürecek kadar güzeldi. Şimdi kendi kendime kızmak, nasıl da bu kadar aptallaştım, demek kolay. Ama neyseki gerçekten pişman olacağım hiçbir şey yok. Rosemary'le konuşur konuşmaz o çekiciliği biraz kayboldu. Her şey normal halini aldı. Aslında aşk değildi bu. İkimiz de bir süre eğlendik, o kadar.
Evet, zevkli günlerdi. Rosemary'nin de eğlendiğini biliyorum. Çok güzel dans ediyordu. Rosemary'i bir yere götürdüğüm zaman erkekler dönüp dönüp ona bakıyorlardı. Bu da gururumu okşuyordu. Tabii Rosemary'nin konuşmaması şartıyla. Kaç defa için için Rosemary'le evli olmadığıma şükrettim. İnsan zamanla o kusursuz yüze ve vücuda alışıyordu. Sonra? Rosemary insanı doğru dürüst dinlemesini bile bilmiyordu. Her sabah kahvaltı sofrasında onu çılgınca sevdiğini söylemeni bekleyecek kadınlardandı.
Ah... Şimdi böyle düşünmek ne iyi...
Ama ona bir ara tutulmuştum. Öyle değil mi?
Rosemary'nin etrafında dönenip duruyordum. Ona telefon ediyor, dansa götürüyor, takside öpüyordum. O garip, beklenmedik güne kadar böyle gitti... Yani ahmakça davranmaya başlamıştım...
Anthony, Rosemary'nin o günkü halini hâlâ hatırlıyordu. Genç kadının altın saçından bir tutam kulağının üstüne

düşmüştü. Uzun kirpiklerinin altından mavi gözleri parlıyordu. Yumuşak kırmızı dudaklarını büzmüştü.
«Anthony Browne... Güzel bir ad...»
Genç adam neşeyle, «Çok saygıdeğer ve eski bir ad,» dedi. «Sekizinci Henry'nin mabeyincisinin adı Anthony Browne'du.»
«Atalarından biri sanırım.»
«Buna yemin edemem.»
«Etmemen de iyi olur.»
Anthony kaşlarını kaldırdı. «Ben ailenin Amerika'daki koluyum.»
«İtalya'daki kolu değil misin?»
Genç adam güldü. «Esmer olduğum için mi böyle söylüyorsun? Annem İspanyoldu.»
«Şimdi anlaşıldı.»
«Anlaşılan nedir?» *
«Çok şey, Bay Anthony Browne.»
«Adımı çok sevdiğin anlaşılıyor.»
«Demin de söyledim ya. Hoş bir ad...» Rosemary bir an durdu ve genç adamın hiç beklemediği bir şey söyledi. «Tony Morelli'den çok daha hoş.»
Anthony bir an kulaklarına inanamadı. İnanılamaya-cak, olamayacak bir şeydi bu. Sonra Rosemary'i kolundan yakaladı. Çanı acıyan kadın yüzünü buruşturdu.
«Oanımı yakıyorsun!»
«O adı nereden duydun?» Anthony'nin sert sesi tehdit doluydu.
Yarattığı bu etkiden pek hoşlanan Rosemary güldü. Genç kadın gerçekten inanılmayacak kadar aptaldı. °

«Kim söyledi bunu sana?»
«Seni tanıyan biri.»
«Kim o? Bu ciddi bir durum, Rosemary. İşin içyüzünü öğrenmeliyim.»
Rosemary, Anthony'e yan yan baktı. «Ahlaksız bir ku-

zenim var. Adı Victor Drake. O söyledi.» «Ben o adda birini tanımıyorum.» «Onunla karşılaştığın sırada herhalde asıl adını kullanmıyordu. Aileye daha fazla leke sürmemek için olacak.»
Anthony ağır ağır, «Anlıyorum...» diye mırıldandı. «O-nunla... hapishanede karşılaşmışız değil mi?»
«Evet. Ben Victor'u azarlıyor, hepimizi rezil ettiğinden söz ediyordum. Tabii bu sözlerim hoşuna gitmedi. Gülerek, 'Sen de her zaman o kadar dikkatli değilsin, hayatım,' dedi. 'Geçen gece seni eski bir hapishane kuşuyla dans e-derken gördüm. Hatta en yakın dostlarından biriymiş. Şim-. di Anthony Browne adını kuîlamycrmuş, Ama hapishanedeyken adı Tony Morelli'ydi.'»
Anthony kayıtsızca, «Gençlik günlerimden bir ahbap...» dedi. «Onunla dostluğumu yenilemeliyim. Aynı hapishane mezunları birbirlerini tutmalıdır.»
Rosemary başını salladı. «Geç kaldın. Victor'u Güney Amerika'ya yolladık. Dün gitti o.»
«Anlıyorum...» Anthony derin bir soluk aldı. «Demek o korkunç sırrımı şimdi bilen yalnız sen varsın?»
Rosemary başını salladı. «Sırrını kimseye açıklamayacağım.»
«Açıklamaman iyi olur.» Genç adamın sesi sertti. «Buraya bak, Rosemary. Tehlikeli bir şey bu. Bu güzel yüzünü parçalamalarını istemezsin değil mi? Bazı kimseler bir kadının güzelliğini mahvetmekten kaçınmazlar. Ayrıca 'temizlenmek' denilen bir şey de var. Bu sadece kitaplar ve filmlerde görülen bir şey değildir. Gerçek hayatta da olur.»
.«Beni tehdit mi ediyorsun, Tony?»
«Seni uyarıyorum.» Bu uyarımı dinleyecek mi, diye düşündü. Ne kadar ciddi olduğumun farkında mı? Küçük, gülünç budala. O güzel kafası bomboş. Dilini tutacağından emin olamam. Ama her şeye rağmen ona ne kadar ciddi olduğumu anlatmaya çalışacağım. «Rosemary, Tony Mo-
I
relli adını duyduğunu unut. Anlıyor musun?»
«Ama ben buna aldırmıyorum ki, Tony. Bu konuda geniş fikirliyim. Hapishpnede yatmış biriyle arkadaşlık etmek beni heyecanlandırıyor. Utanılacak bir şey yok ki.»
Anthony kendi kendine, gülünç ahmak, dedi. Soğuk bakışlarla genç kadını süzüyordu. Bir ara ona âşık olduğumu bile sandım. Oysa eblehlere hiç katlanamam. Güzel yüzlü olanlarına bile. Sert bir sesle, «Tony Morelli'yi unut,» diye homurdandı. «Çok ciddiyim. Bir daha o adı söyleme.» Sonra, buradan gitmem gerekiyor, diye düşündü. Başka çare yok. Bu kadının dilini tutacağını sanmıyorum. Aklına esince konuşacaktır.

Rosemary, Anthony'e gülümsüyordu. Sihirli bir gülümsemeydi bu. Ama genç adamı hiç etkilemedi. Rosemary, «Öyle kaşlarını çatma,» dedi. «Beni gelecek hafta Jarrow'laın balosuna götür.»
«Burada olmayacağım. Londra'dan ayrılıyorum.»
«Doğum günü partimden önce bir yere gidemezsin. Beni hayal kırıklığına uğratamazsın. Ben sana güveniyorum. Şimdi, 'Hayır,' deme. O pis grip yüzünden çok sıkıldım. Hâlâ da bitkin haldeyim. Beni kırma. Partime mutlaka gel.»
Anthony kesinlikle, «Hayır,» diyecek, hemen gidecekti oradan.
Ama... açık kapıdan Iris'in merdivenden indiğini gördü. Dimdik, ince bir genç kızdı. Siyah saçları, gri gözleri, beyaz bir teni vardı. Rosemary kadar şahane değildi ama yine de güzeldi. Ve ablasının tersine karakter sahibi ve zekiydi.
Anthony o an, kısa bir süre için bile olsa Rosemary'nin güzelliğinin etkisinde kaldığı için kendinden nefret etti.
Ve birdenbire fikrini değiştirdi.
Hemen başka bir yol seçmeye karar verdi.

— 47 —

Stephen Farraday

Stephen Farraday, Rosemary'i düşünüyordu. Genç kadının hayalinin onda uyandırdığı o inanmaz duygu kendisini şaşırtıyordu hep. Çoğu zaman Rosemary'nin hayalini kafasından çabucak kovuyordu. Ama Rosemary bazen ölümünden sonra da hayattayken olduğu gibi ısrar etmeye başlıyor ve hayali Stephen'in yakasını bırakmıyordu.
Stephen'in ilk tepkisi hep aynı oluyor, lokantadaki o sahneyi hatırladığı zaman ürperiyordu. Zaten o olayı hatırlamasına da gerek yoktu... Stephen daha geriye gitti, Rosemary'nin sağ olduğu günlere. Rosemary şimdi, nefes alıyor ve onun gözlerinin içine bakıyordu.
Stephen, ne büyük budalalık ettim, diye düşündü inanılmayacak kadar aptalca davrandım.
Her şeyin nasıl olduğunu anlayamıyordu bir türlü. Sanki hayatı ikiye ayırmıştı. Daha geniş olan bölümü dengeli ve düzenliydi. Öbür yanıysa Stephen'den beklenmeyecek kadar çılgınca. Bu iki bölüm birbirine hiç uymuyordu.
Stephen daha çok genç yaşta hayatta başarılı olmaya karar vermiş, bu uğurda durmadan çalışıp didinmişti. Bir insanın istediği takdirde her şeyi yapabileceğine inanıyordu. Lady Alexandra'yla da güçlü Kidderminster ailesinden olduğu ve yükselmesine yardım edeceğini düşündüğü için evlenmişti. Tabii Sandra'ya âşık gibi rol yapmıştı o da başka.
Stephen Farraday artık sofrada zaman zaman karısına bakıyor ve, Sandra ne harika bir yardımcı, diye düşünüyordu. Ben de hep böyle bir eş istedim.
Sandra'nın biçimli başı ve boynu, düzgün kaşları, berrak ela gözleri, geniş beyaz alnı ve azametli ifadeli, hafif-

— 48 —

ce gagamsı burnu hoşuna gidiyordu. Kendi kendine, evet, diyordu. Bizim küçük, hayatından memnun olmayan Stephen Farraday kendine uygun bir eş seçti.

Ve böyle memnunluk ve zafer duyguları arasında karısıyla on beş günlük tatil yapmak için St. Moritz'e gitti. Ve otelin holünde etrafına bakınırken Rosemary'i gördü.
Stephen o anda kendisine olanları kesinlikle anlayamadı. Otuz iki yaşındaydı. En genç milletvekillerinden biri sayılıyordu. O güne kadar hiç âşık olmamıştı. Ve şimdi Sandra'ya uydurduğu o yalanlar birer gerçek halini almaya başlıyordu.
Stephen, Rosemary'e uzaktan bakar bakmaz delicesine, çılgıncasına âşık olmuştu. Bu genç adamın yıllar önce tatmış olması gereken o umutsuzca, delice bir delikanlılık âşkıydı.
Stephen toy bir çocuk gibi gözü başka bir şey görmeyecek kadar tutulunca bayağı şaşırdı. Artık Rosemary'den başka hiçbir şeyi düşünemiyordu. Genç kadının o şahane yüzü, gülümseyişi, gür altın saçları, yürürken dalgalanan biçimli vücudu. Stephen yemek yiyemiyor, uyuyamıyordu. Rosemary'le birlikte kayak yapıyor, dans ediyorlardı. Stephen genç kadını kollarında tutarken dünyada her şeyden çok onu istediğini anlıyordu. Demek bu ıstırap, bu özlem aşk denilen şeydi!
Stephen o arada,, neyseki duygularım hiçbir zaman yüzümden anlaşılmazdı, diyordu. Kimse hislerimi bilmemeli, bundan şüphelenmemen... Rosemary dışında tabii.
Barton'la r İsviçre'den Farraday'lardan bir hafta önce ayrıldılar. Stephen, Sandra'ya, «St. Moritz bana hiç de eğlenceli gelmedi,» dedi. «Biz de tatilimizi kısa kesip Londra' ya dönelim mi?»
Karısı uysalca buna razı oldu.
Stephen, Londra'ya döndükten iki hafta sonra Rosemary onun metresi oldu.
— 49-
Şampanyadaki Zehir — F : 4
Acayip, ateşli, heyecanlı günlerdi bunlar. Ve bu süre ne kadar sürdü?.. En,fazla altı ay. Bu altı ay süresinde Stephen her zamanki gibi işiyle uğraştı, seçmenleriyle konuştu. Avam Kamarasında sorular sordu. Sandra'yla dert-ieşti. Ve o sırada hep bir tek şeyi düşündü. Rosemary'i.
Küçük apartman dairesinde gizli gizli buluşmaları. Ro-semary'nin güzelliği... Stephen'in aşk ve ihtiras dolu sözleri... Rosemary'nin ona ateşle sarılması... Bir rüyaydı bu. Şehvetli, ateşli bir rüya.
Ve tabii rüyayı uyanış izledi.
Sanki birdenbire oldu bu.
Tünelden aydınlığa çıkmaya benziyordu.
Stephen bir gün şaşkın, bir gün ateşli âşıktı. Ertesi günse Rosemary'i artık sık sık görmemesinin doğru olacağını düşünen sakin Stephen Farraday. Tanrım, diyordu. Çok tehlikeli bir şekiide davrandık. Eğer Sandra bu durumdan şüphelenirse...
Stephen, kahvaltı sofrasında usulca karısına baktı. Neyse... Hiçbir şeyden kuşkulanmıyor. Aklına bir şey gelmiyor. Oysa son zamanlarda uydurduğum bazı bahaneler pek sudandı. Başka bir kadın hemen şüphelenirdi. Neyseki Sandra öyle bir insan değii. Derin bir nefes aldı. Doğrusu Rcsemary'le çok ihtiyatsız davrandık. Kocasının durumu farketmemiş olması şaşılacak şey. Hiçbir şeyden şüphelenmeyen, aptal adamlardan. Rosemary'den de çok büyük... Rosemary ne kadar güzel...

Stephen'in aklına birdenbire golf alanı geldi. Taze bir rüzgâr eserdi orada. Erkekler pipolarını tüttürerek golf oynarlardı. Ve kulüpte alana kadınların çıkmasına izin verilmezdi.
Birdenbire Sandra'ya, «Köşke gidemez miyiz?» dedi. Sandra hayretle başını kaldırdı.
«Gitmek istiyor musun? İşlerinden kurtulabilecek misin?»
«Bir hafta kadar kaçabilirim sanıyorum. Biraz golf oy-

namak istiyorum. Bana hamlaşmışım gibi geliyor.»
«İstersen yarın gidebiliriz...»
Köşk o kadar sakindi ki... Stephen'le Sandra orada güzel günler geçirdiler. Genç adam golf oynuyor, akşamlan çiftliğe kadar gidiyordu.
Stephen'de hastalıktan yeni kalkmış bir insan hali vardı.
Bir sabah kahvaltıda üzerinde Rosemary'nin yazısı o-îan zarfı görünce kaşları çatılıverdi. Ona yazmamasını söylemiştim; diye düşündü. Tehlikeli bir şey bu. Tabii Sandra bana hiçbir zaman mektupların kimlerden geldiğini sormaz ama... Yine de ihtiyatsız bir davranış. Sonra hizmetçilere de güvenilemez.
Stephen mektupla çalışma odasına giderek zarfı orada açtı.
Mektubu okurken o eski sihre kapıldı. Rosemary ona tapıyordu. Onu her zamankinden daha çok seviyordu. Step-hen'i beş gün görmemeye dayanamayacaktı. O da aynı şeyleri duyuyor muydu? Pars, «Esiresbni arıyor muydu?
Stephen yarı güldü, yarı içini çekti. O gülünç şaka..-. Bu şaka Stephen, Rosemary'e onun beğendiği benekli erkek robdöşambrını aldığı zaman doğmuştu. Bir parsın beneklerini değiştiremeyeceğine dair olan o eski sözü tekrarlamışlardı.
Sonra Stephen, «Ama sen tenini değiştirmemelisin, sevgilim,» demişti.
Ondan sonra Rosemary Onu Pars diye çağırmaya başlamıştı. Stephen de genç kadını Esirem diye.
Aslında pek gülünç bir şeydi bu. Çok gülünç. Evet, Rosemary çok tatlı davranmış ve ona sayfalar dolusu mektup yazmıştı. Ama bunu yapmaması yine de daha doğru olurdu. Hay Allah! Dikkatli davranmamız gerekiyor. Sandra böyle şeylere gelecek bir kadın değil. Durumu bir sezdi •mi... Mektup yazmak her zaman tehlikelidir zaten. Bunu

Rosemary'e de söyledim. Neden o ben Londra'ya dönünce-ye kadar beklemedi? Nasıl olsa iki üç gün sonra onu tekrar göreceğim.
Stephen arabaya binerek yakındaki kasabaya gitti. Köyden telefon etmesinin tehlikeli olacağına karar vermişti. Kasabadan Rosemary'i telefonla aradı.
«Alo? Rosemary sen misin? Artık bana mektup yazma.»
«Stephen, hayatım! Sesini duymak ne hoş!» «Dikkatli ol. Seni duymasınlar!»
«Ne münasebet! Ah, sevgilim, seni öyle özledim ki. Sen de beni özledin mi?»
«Tabii, tabii. Ama mektup yazma. Çok tehlikeli bu.» «Mektubum hoşuna gitti mi? Beni sanki yanındaymı-
şım gibi hissettin mi? Hayatım, her anımı seninle geçirmek
istiyorum. Sen de öyle değil mi?»

«Evet ama telefonda konuşulacak şeyler değiller bunlar.»
«Sen de gülünç denecek kadar ihtiyatlısın. Ne önemi var?»
«Ben seni de düşünüyorum, Rosemary. Başına benim yüzümden bir dert gelmesini istemem.»
«Her şey bana vız geliyor. Bunu biliyorsun.» «Ama bana vız gelmiyor, sevgilim.»
«Londra'ya ne zaman döneceksin?» «Salı günü.»
«Ve çarşamba günü apartmandan buluşacağız.»
«Evet... şey, evet.»
«Hayatım, beklemeye dayanamayacağım. Bir bahane uydurup bugün gelemez misin? Ah, Stephen, istersen bunu yapabilirsin! Siyaseti ya da ona benzer budalaca bir neden ileri sür.»
«Korkarım bu imkânsız.»
— 52 —
«Beni fazla özletmediğin anlaşılıyor. Oysa ben seni çok. özledim.»
«Saçmalama. Ben de seni özledim.»
Stephen telefonu kaparken kendini yorgun hissetti. Neden kadınlar bu kadar pervasız oluyorlar? Allah kahretsin! Bundan sonra Rosemary'le daha dikkatli olmalıyız. Eskisinden daha seyrek buluşmamız daha doğru olur.
Ondan sonra durum iyice zorlaştı. Stephen'in işi vardı. Çok işi vardı. Rosemary'e eskisi kadar zaman ayırması imkânsızdı. İşin en cansıkıcı tarafı da Rosemary'e bunu an-latamamasıydı. Stephen anlatıyordu ama genç kadın onu dinlemiyordu bile...
«Ah, o senin aptalca politika hayatın. Sanki önemliymiş gibi.»
«Ama gerçekten önemli...»
Rosemary bunu anlamıyor ve aldırmıyordu. Stephen'in işi, politika hayatı ve istekleri onu ilgilendirmiyordu. Genç kadının bütün istediği Stephen'in tekrar tekrar onu sevdiğini söylemesiydi.
«Sahi, her zamanki kadar seviyor musun beni? Bana beni gerçekten sevdiğini bir daha söyle.»
Stephen, şimdiye kadar onu sevdiğimi öğrenmiş olması gerekirdi, diye düşünüyordu. Çok güzel bir kadın. Güzel... ama insan onunla konuşamıyor ki. Sonra, «Ben sorunun ne olduğunu biliyorum,» dedi. «Birbirimizi çok sık sık gördük. Bir macera hep aynı ateşle devam edemez. Artık daha ender buluşmalıyız.»
Ama Stephen'in bu teklifi Rosemary'i kızdırdı. Çok kızdırdı hem de. Artık durmadan Stephen'e sitem ediyordu.
«Beni eskisi kadar sevmiyorsun.»
Tabii o zaman Stephen yemin etmek, «Emin ol seviyorum,» demek zorunda kalıyordu.
Rosemary, Stephen'in eskiden ona söylediği sözleri de hatırlıyordu. «Hatırlıyor musun? 'Birlikte ölseydik, ne
— 53 —
hoş olurdu,' demiştin... 'Birbirimizin kollarında uykuya dal-saydık...' Hatırlıyor musun, bir kervana binerek çöle git memizi istediğinden söz etmiştin? Yıldızlar ve develer... O zaman her şeyi unutacaktık.»

Stephen ise, insan âşıkken ne gülünç sözler söylüyor, diye düşünüyordu. O sırada saçma gelmiyordu bunlar. A-ma o sözlerin böyle tekrarlanması! Neden kadınlar eskiye bağlılar? Bir erkek eskiden ne kadar ahmaklık etmiş olduğunun durmadan haîirlatılmasını istemez,
Rosemary birdenbire olmayacak isteklerde de bulunmaya başladı. «Sen Fransa'nın güneyine git. Seninle orada buluşalım. Veya Sicilya'da, Ya da Korsika'da. İnsanın tanıdıklarıyla hiç karşılaşmadığı o yerlerden birinde.»
Stephen öfkeyle, «Dünyada öyle bir yer yoktur,» diyordu. «İnsan en olmayacak yerde yıllardır görmediği sevgili bir okul arkadaşıyla karşılaşır.»
Sonra bir gün Rosemary, Stephen'e genç adamı gerçekten korkutan bir şey söyledi. «Öyle bir yerde bir tanıdıkla karşılaşırsak ne olur? Bu önemli değil ki?»
Stephen'in kalbi birdenbire buz kesildi sanki. İhtiyat-ia, «Ne demek istiyorsun?» diye sordu.
Rosemary ona gülümsüyordu. Yüzünde Stephen'in kalbinin âdeta durmasına, kemiklerinin sevgiyle erimesine neden olan o gülümseme vardı yine. Ama bu kez Stephen sadece sabırsızlık duydu.
«Fars'ım, hayatım, bazen böyle gizli gizli buluşmakla aptallık ettiğimizi düşünüyorum. Bu bize yakışacak bir şey değil. Seninle kaçalım artık. Herkesin içinde rol yapmaya bir son verelim. George beni boşar. Karın da seni. Ondan sonra da evleniriz.»
Rosemary bunun felaket demek olacağının farkında dile değildi.
Stephen, «Böyle bir şey yapmana izin veremem,» dedi.
vJ"T '"
«Ama sevgilim, ben .buna aldırmam ki. Ben öyle eskf kafalı bir insan değilim.»
Stephen, ama ben eski kafalıyım, diye düşündü.
«Bence dünyada en önemli şey aşktır. Başkaları hakkımızda istediklerini düşünsünler.»
«Bu benim hoşuma gitmez, yavrum. Öyle bir rezalet siyaset hayatımın sonu demek olur.»
«Ama önemli mi? Yapabileceğin başka bir sürü iş var.»
«Saçmalama.»
«Zaten çalışmayı neden istiyorsun bilmem ki? Bildiğin gibi benim çok param var. Yani kendi param. George'unki-ni kastetmedim. Bütün dünyayı dolaşırız. Kimsenin görmediği yerlere gideriz. Pasifik'te bir adaya. Düşün. Sıcak güneş, masmavi deniz ve mercan kayaları. Düşün!»
Stephen bunu düşünmek niyetinde değildi. Güney denizlerinde bir ada! Dünyada bundan daha budalaca bir düşünce olamazdı. Stephen kendi kendine, Rosemary beni ne sanıyor, dedi. İnci avcısı mı? Artık acı gerçeği anlamıştı. Şimdi Rosemary'e gerçeği gören gözlerle bakıyordu. Güze! bir kadın... Kuşbeyinli güze! bir kadın. Ben delirmiştim... İyice kaçırmıştım... Ama artık aklım başıma geldi. Şimdi bu dertten kurtulmam gerekiyor. Dikkatli davranmazsam Rosemary bütün hayatımı mahvedecek.

Stephen kendisinden önce yüzlerce erkeğin söylediği şeyleri tekrarladı. «Artık her şeye son vermemiz gerekiyor...» diye yazdı. «Sana karşı haksızlık etmek istemiyorum. Seni mutsuz etme tehlikesini göze alamam...»
Aşkları sona ermişti artık. Stephen'in, Rosemary'nin bu nu iyice anlamasını sağlaması gerekiyordu.
Ama Rosemary bu gerçeği anlamaya yanaşmadı. İlişkilerini kesmeleri o kadar kolay olmayacaktı.
Rosemary, «Seni eskisinden daha fazla seviyorum,» diye yazdı. «Sana topıyorum. Sensiz yaşayamam. En dürüst şey bunu kocama, senin de karına söylemen olur.»
— 55 —
Stephen bu mektubu okurken buz gibi kesildi. Küçük budala! Gülünç, yapışkan ahmak! Gidip her şeyi George Barton'a söyleyecek. Tabii adam boşanma davası açacak ve mahkemede karısının onu benimle aldattığını da bildirecek. O zaman Sandra da beni boşamak zorunda kalacak. Karım gururlu bir kadındır. Beni başkasıyla paylaşma fikrine dayanmaz. Tabii ben de o zaman mahvolacağım. Kidderminster'ler artık beni desteklemeyecekler. Bu rezalet beni sıfıra indirecek. Hayallerimden, isteklerimden vazgeçeceğim. Her şey altüst olacak. Gülünç bir kadına duyduğum budalaca bir tutku yüzünden. Hayatımın yanlış çağında tutulduğum delikanlılık aşkı uğruna!
Değer verdiğim her şeyi kaybedeceğim. Rezil olacağım! Siyaset-hayatım sona erecek.
Ve Sandra'yı kaybedeceğim...
Stephen birdenbire büyük bir hayretle onu en çok karısından ayrılmanın sarsacağım anladı.
Sandra'yı kaybedeceğim... Sevgili arkadaşım ve yardımcımı. Gururla .azametli, sadık Sandra'mı! Hayır, buna dayanamam. Sandra'yı kaybetmeye gelemem...
Alnında ter tanecikleri belirdi. Ne yapıp yapıp bu beladan kurtulmalıyım. Rosemary'i ikna etmeliyim... Ama beni dinler mi? Rosemary'le mantığın bir ilişkisi yok ki. Ona karımı sevdiğimi anladığımı söylesem? Hayır Rosemary buna inanmaz. Öyle aptal ki... Boş kafalı, yapışkan, bencil. Ve hâlâ bana âşık. Zaten işin kötü yanı da bu.
Stephen korkunç bir öfke hissetti. Rosemary'i nasıl susturacağım? Onun konuşmasını nasıl engelleyeceğim? Rosemary ancak zehirlenirse dilini tutar!
Kendisi topladı. Bana zaman gerekiyor, zaman. Rosemary şimdi grip. Ona çiçek yollar, hatırını sorarım. Böy-iece biraz zaman kazanırım. Gelecek hafta Barton'larla birlikte yemek yiyeceğiz. Rosemary'nin doğum gününde.
Rosemary, «Doğum günüme kadar bir şey yapmaya-
¦56-
cağım,» demişti. «George'a karşı zalimlik olur bu. Zavallı parti için uğraşıp duruyor. Çok iyidir. Doğum günü eğlencesinden sonra George'la konuşacağım.»
Stephen, Rosemary'e açık açık her şeyin sona erdiğini söylesem, dedi. Onu sevmediğimi açıklasam. Ürperdi. Hayır, buna cesaret edemem. İsteri krizi geçirerek George'a gidebilir. Sandra'yla bile konuşmaya kalkabilir. Rosemary' nin şaşkın ve ağlamaklı sesini duyar gibi oldu.

«Artık beni sevmediğini söylüyor. Ama ben bunun doğru olmadığını biliyorum. Ona bunları söyleten sadakat duygusu. Sizi kırmak istemiyor. Ama iki kişi birbirini sevdiği zaman tek çıkar yol dürüst davranmaktır. Sizin de benim gibi düşüneceğinizden eminim. Onun için sizden Stephen'i serbest bırakmanızı istiyorum.»
Rosemary'den böyle mide bulandırıcı sözler beklenirdi. Ve Sandra yüzünde gururlu ve onu aşağı görüyormuş gibi bir ifadeyle, «Stephen kendini artık bağımsız sayabilir,» diyecekti.
Stephen, Sandra o zaman bana inanmayacak tabii, diye düşündü. Nasıl İnanır? Rosemary o mektupları da getirirse... Ne delilik! Ona mektup yazdım. Kimbilir içinde neler var onların? Sandra onları görünce Rosemary'e âşık olduğuma inanır. Çünkü Sandra'ya hiçbir zaman öyle mektuplar yazmadım.
Rosemary'nin konuşmamasını sağlamak için bir çare bulmalıyım... Stephen öfkeyle bağırdı. «Ne yazık! Keşke Borjialar devrinde yaşasaydık!»
Rosemary'i aneak bir kadeh zehirli şampanya susturabilir!
Evet, bunu da düşündü Stephen...
CD
Şampanyada potasyum siyanür. Çantasında potasyum siyanür. Gripten sonra sinirleri bozulmuş...
¦57-
O gece Rosemary masaya yığıldığı zaman Stepnenle Sandra bir an göz göze gelmişlerdi.
Hemen hemen bir yıl önce olmuştu bu. Ve Stephen olayı hâlâ unutamamıştı.
Lady Alexandra Farraday
Sandra Farraday, Rosemary'i unutmamıştı.
Şu anda da onu düşünüyordu. O gece masaya yığılan Rosemary'i.
Sandra soluğunu tuttuğunu ve başını kaldırdığı zaman Stephen'le göz göze geldiklerini hâlâ hatırlıyordu.
Acaba Stephen o anda gözlerimden gerçeği anladı mı? Duyduğum nefreti? Hissettiğim o dehşetle karışık sevinci?
O olaydan sonra hemen hemen bir yıl geçmişti. Ama Sandra'ya her şey daha dün olmuş gibi geliyordu.
Lüksemburg lokantası... Yemekleri nefis olan o içsı-kıcı yer. Güzel servis, lüks dekor. Kaçınılamayacak bir yerdi Lüksemburg. Çünkü insanı oraya sık sık davet ediyorlardı.
Sandra unutmak istiyordu ama her şey ona Rosemary'i hatırlatmak için el ele vermişti sanki. Artık köşkte de kurtuluş yoktu. Çünkü George Barton onlara komşu olmuştu. Onun köşkü alması da tuhaf. Zaten George Barton garip bir insan. Hoşuma gidecek bir komşu değil. Geor-ge'un Küçük Manastır köşküne yerleşmesi benim için o bölgenin huzur ve güzelliğini bozdu. Bu yaza kadar orası dinlendiğimiz bir yerdi. Stephen'le orada mutlu olmuştuk. Yoksa yanılıyor muyum?
Sandra'nın dudakları inceldi. Hayır, yanılmıyorum. Ro-
___ CO ___

semary işe karışmasaydı Stephen'le mutlu olacaktık. Stephen'le güven ve şefkatten oluşmuş bir ilişki yaratıyorduk. Rosemary bunu mahvetti. İçgüdüm bana Stephen'e olan o büyük aşkımı kendisinden saklamamı fısıldamıştı. Çünkü onun beni sevmediğini biliyordum.
Daha evlendikleri ilk gün Sandra kocasının kendisine âşık olmadığını anlamıştı. Oysa genç kadın Stephen için seve seve ölürdü. Onun uğruna yalan söylemeye, komplolar yapmaya ve azap çekmeye hazırdı. Ama gururu yüzünden Stephen'in kendisine ayırdığı yeri kabul etti. Kocası ondan anlayış ve yardım bekliyordu. Sandra'nın kalbi değil, kafası ve ailesinin gücü önemliydi genç adam için.
Sandra, Stephen'in karşılık vermesi imkânsız olan o aşkını belli ederek kocasını sıkıcı bir duruma düşüremezdi. Stephen'in kendisinden gerçekten hoşlandığını, onunla konuşmaktan zevk aldığını biliyordu. Gelecekten de umudu vardı Sandra'nın. Stephen'le iyice dost olacak, anlaşacak, birbirlerine şefkat göstereceklerdi.
Stephen bir bakıma onu seviyor da sayılırdı.
Ve sonra Rosemary ortaya çıktı.
Sandra bazen, dudaklarını alayla ve acıyla çarpıtarak, Stephen hiçbir şeyden haberim olmadığına nasıl inanabiliyor, diye düşünüyordu. Durumu ilk anda anladım. St. Moritz'de Stephen o kadına öyle baktığı zaman.
O kadının Stephen'in metresi olduğu günü de biliyordu.
O yaratığın kullandığı parfümün kokusunu öğrenmişti.
Stephen'in dalgın bakışlarından, nazik yüzündeki ifadeden kocasının anılarının neler olduğunu, onun o kadın... biraz önce yanından ayrıldığı kadın hakkında neler düşündüğünü anlıyordu.
Sandra korkunç bir azapla kıvranıyordu. Her gün müthiş bir işkenceye katlanıyordu. Tek desteği cesareti ve gururuydu. Duygularını hiçbir zaman belli etmeyecekti.
— 59 —
»Edemezdi. Zayıflamaya, rengi solmaya başladı. Zorla yemek yiyor ama uyuyamıyordu. Uzun geceler karanlıkta yatıyor ve kuru gözlerle boşluğa bakıyordu. Onu teselli eden bir şey vardı. Pek cılız bir umut. Stephen ondan ayrılmak istemiyordu. Herhalde bunun nedeni Sandra'ya olan sevgisi değil, meslek hayatıydı. Ama bu da bir şey sayılırdı yine de. Stephen ondan ayrılmak istemiyordu.
Belki ileride bir gün Stephen'in o çılgınlığı geçecekti...
Sandra, o kadında ne buluyor, diye kendi kendine soruyordu. Evet, Rosemary güzel ve çekici. Ama onun gibi birçok kadın var. Rosemary'nin nesi Stephen'i böyle deliye çeviriyor?.. Kafasız bir kadın... Gülünç... Bir erkeği oyalamasını, eğlendirmesini de bilmiyor. Aslında bir erkeği zekâ, sevimlilik ve çekicilik bağlar,..! Evet, Stephen Rosemary'den bıkacak...
Sandra bir an olsun Stephen'den ayrılmayı düşünmüyordu. Aklına bile gelmiyordu bu. Stephen'indi Sandra. Bütün kalbiyle ve ruhuyla. Stephen onun her şeyi, hayatıydı.
Sandra bir ara umuda bile kapıldı. Köşke gittikleri zaman. Stephen daha normalleşmiş gibiydi. Kocasıyla arasında o eski tatlı dostluk başlamıştı. Stephen daha neşeli ve rahattı.

Ortada kesinlikle mahvolmuş bir şey yoktu. Stephen' in eski etkisinden kurtulmaya başladığı belliydi.
Sandra, Rosemary'den ayrılmaya kesinlikle karar ve-?rebilse, diye düşündü.
Sonra Londra'ya döndüler ve Stephen'in hastalığı yeniden başladı. Yorgun, endişeli ve hasta gibi bir hali vardı artık. Kendisini işine de veremiyordu.
Sandra, bunun nedenini biliyorum, diye düşünüyordu. ^Rosemary birlikte kaçmalarını istiyor... Stephen de de-

.
ger verdiği her şeyden vazgeçmek için karar vermek üzere. Delilik bu! Çılgınlık!
Aslında Stephen her şeyden çok işine önem veren erkeklerden. Bunu için için kendisinin de bilmesi gerekir. Ama Rosemary çok güzel... Ve pek de aptal. Stephen bir kadın uğruna her şeyi mahveden, sonra da pişmanlık duyan ilk erkek olmayacak...
Sandra bir gün bir kokteyl partide bir iki kelime duydu. «George'a söyleyeceğim... Karar vermemiz gerekiyor. ....»
Bundan kısa bir süre sonra Rosemary gripten yattı.
Sandra o zaman biraz umuda kapıldı. Bazen grip geçirenler arkasından zatürreeye tutuluyor ve çabucak ölüyorlar. Rosemary ölürse...
Rosemary'e karşı öyle yakıcı bir kin ve nefret duyuyordu ki. Onun ölmesine de aldırmayacaktı.
Rosemary o gece Lüksemburg lokantasında ne kadar güzeldi. Beyaz tilki kabını kadınların gardrop odasında çıkarmıştı. Hastalığı sırasında daha zayıflamış, rengi solmuştu. Bu da güzelliğini daha ince, daha etkili bir hale sokuyordu.
Rosemary aynanın önünde durarak yüzüne pudra sürmeye başladı.
Onun arkasında duran Sandra, aynadaki görüntülerine baktı. Kendi yüzü heykellerinkini andırıyordu. Soğuk, cansız. Sandra'nın yüzünden duyguları hiç anlaşılmıyordu. Onu gören, soğuk ve duygusuz bir kadın, derdi.
Sonra Rosemary, «Ah, Sandra,» diye mırıldandı. «Aynada size yer bırakmadım mı? İşim bitti benim. O korkunç grip beni mahvetti. Berbat haldeyim. Hâlâ gücüm yok. Başım da dönüyor.»
Sandra nazik nazik sordu. «Şimdi de ağrıyor mu?»
«Biraz. Aspirin var mı sizde?»
«Kaşe var.» Sandra çantasını açarak çıkardığı kaşeyi îosemary'e uzattı.

«Bunu çantama koyayım. Ne olur ne olmaz.»
George Barton'un sekreteri olan siyah saçlı genç kadın bu sahneyi seyrediyordu. Sırası gelince o da aynanın önünde durdu. Yüzünü hafifçe pudraladı.
Sandra, hoş bir kadın, diye düşündü. Güzel bile sayılabilir. Bana Rosemary'den hoşlanmıyormuş gibi geliyor.
Sonra dışarı çıktılar. Önce Sandra, sonra Rosemary, Ruth Lessing... Ve tabii Rosemary'nin kardeşi İris. Pek heyecanlıydı. Gri gözleri iri iri açılmıştı. Arkasında okul çocuklarına yakışacak beyaz bir tuvalet vardı.

İlerleyerek holde bekleyen erkeklere katıldılar.
Şef garson telaşla onlara yaklaşarak, grubu masaya götürdü. Büyük kemerin altından geçtiler.
Ortada Rosemary'nin oradan sağ çıkmayacağını gösterecek bir tek şey bile yoktu...
George Barton
Rosemary...
George Barton kadehini indirerek dalgın dalgın ateşe baktı.
İçkiyi kendine acımaya başlayacak kadar fazla kaçırmıştı.
Rosemary... Ne güzeldi... Ona deli gibi âşıktım. Rosemary bunu başından beri biliyordu. Ama ben onun benimle alay edeceğini sanıyordum.
Rosemary'e evlenme teklif ettiğim zaman da onun kabul etmeyeceğinden emindim.
O gün mırıldandım, öksürdüm. Bir budala gibi davrandım.
«Biliyorsun, Rosemary... Ne zaman istersen... Biliyo-

rum, bir yararı yok. Sen bana bakmazsın bile. Ben aptalın biriyim. Biraz şişman da sayılırım. Ama duygularımı biliyorsun değil mi? Yani... ben daima buradayım. Umut olmadığını biliyorum tabii. Ama sana bu konuyu açmak istedim.»
Rosemary o zaman güldü ve başımın tepesini öptü. «Çok tatlısın, George. Bu nazik teklifini de unutmayacağım. Ama bu ara kimseyle evlenmek istemiyorum.»
Ben de ciddi ciddi, «Haklısın,» dedim. «Etrafına bir bak. Acele etme. İstediğinle evlenebilirsin sen...»
Umudum yoktu... Hiç yoktu...
İşte bu yüzden Rosemary bir gün benimle evleneoeği-ni söyleyince çok şaşırdım. Tabii bana âşık değildi. Bunu açıkça itiraf etti.
«Beni anlıyorsun değil mi, George?» dedi. «Bir yuva kurmak, güvenli ve mutlu olmak istiyorum. Senin yanında böyle olacağımdan eminim. Âşık olmaktan bıktım. Nedense sonu gelmiyor. Senden hoşlanıyorum, George. Sen, iyi, tatlı ve sevimlisin. Benim şahane bir kız olduğumu düşünüyorsun. Ben de bunu istiyorum işte.»
Ben anlaşılmaz bir şeyler söyledim. «Tamam... Tamam... Seninle krallar kadar mutlu olacağız.»
Ama yanılmamıştım. Gerçekten de mutlu olduk. Ama ben kendimi Rosemary'e layık bulmuyordum. Bazı güçlükler çıkacağını tahmin ediyordum. Rosemary benim gibi bir adamla yetinemezdi. Bazı olaylar olacaktı. Dişimi sık-malı ve bunlara katlanmalıydım... Nasıl olsa Rosemary sonunda yine bana dönecekti.
Çünkü Rosemary bana gerçekten bağlıydı. Kendince bir sevgisi vardı bana. Bu hiçbir zaman değişmiyordu. Rosemary'nin flörtlerinden ve aşk maceralarından apayrı bir şeydi bu...

Rosemary'nin şu veya bu gençle gönül eğlendirmesine aldırmıyordum. Ama o eiddi macerayı ilk sezdiğim zaman...
George karısındaki değişikliği çabucak sezmişti, Rosemary daha da güzelleşmişti. Etrafa ışık saçıyordu sanki. Ve her zamankinden daha da heyecanlıydı.

Bir gün George karısının oturma odasına girdiği zaman Rosemary yazdığı mektubu çabucak gizledi.
George durumu hemen anladı. Rosemary aşığına mektup yazıyor, diye düşündü.
O odadan çıkınca da kurutma kâğıdını alıp dikkatle baktı. Rosemary mektubunu yanında götürmüştü ama kurutma kâğıdının masaya yeni konmuş olduğu anlaşılıyordu. George, kâğıdi aynaya doğru tuttu ve Rosemary'nin iri yazısıyla yazdığı o sözcükleri gördü.
«Benim biricik sevgilim...»
Kan başına hücum etti, kulakları vınlamaya başladı. George o anda Othello'nun neler hissettiğini anladı. O eski akıllıca kararlan? Püf! George o anda karısını boğmak, aşığını da öldürmek istiyordu. Kendi kendine, kim bu adam, diye sordu. Şu Anthony Browne denilen adam mı? Yoksa o soğuk Stephen Farraday mı? İkisi de gözlerini Ro-semary'den olamıyorlardı...
George'un gözü aynadaki hayaline ilişti. Gözleri kan-lanmıştı. Sanki bir kriz geçirmek üzereydi...
Şimdi o anı hatırlayan George'un kadehi elinden düştü. Yine boğulacak gibi oldu. Kulakları uğulduyordu. Şimdi bile...
Kendini zorlayarak o sahneyi kafasından uzaklaştırdı. Yine aynı azabı çekmem yersiz. Geride kaldı o. Bir daha öyle azap çekecek değilim. Rosemary öldü... Öldü ve huzura kavuştu. Ben de öyle. Artık ıstırap çekmiyorum.
— 64-
Ne garip... Rosemary'nin ölümü huzura kavuşmamı sağladı. Huzura...
Bundan Ruth'a hiçbir zaman söz etmedim. İyi bir insan o. Aklı başında. Ruth olmasaydı ne yapardım bilmem! Bana yardım etti hep. Anlayış gösterdi. Seksle ilgili tavırlar takınmadı. E, tabii, Ruth, Rosemary gibi erkek delisi değil...
Rosemary... Lokantada o yuvarlak masanın başında oturuyordu. Gripten sonra biraz zayıflamış, güçsüz düşmüştü. Ama yine de güzeldi. Çok güzeldi. Ve bir saat sonra... Hayır, bunu düşünmeyeceğim.. Şu ara düşünmeyeceğim... Şimdi planım önemli... Planımı incelemeliyim.
Önce Race'le konuşacağım. Ona mektupları göstereceğim. Bunlardan ne anlam çıkaracak acaba? İris çok şaşırdı. Böyle bir şeyden hiç şüphelenmediği anlaşılıyordu. Neyse... Artık duruma hakimim. Her şeyi düşündüm... Plan... Tarih...
İki kasım. Üstelik o gün Ruhlar Bayramı. Etkileyici bir şey bu. Tabii yine Lüksemburg'da toplanacağız. Aynı masayı ayırtmaya çalışacağım.
Ve aynı konukları çağıracağım. Anthony Browne, Stephen Farraday, Sandra Farraday. Tabii sonra Ruth, Iris ve ben... Yedinci konuk olarak da Albay Race. Aslında Rosemary'nin doğum gününe de gelecekti.
Ve masada boş bir yer olacak...
Harika!
Dramatik!
Cinayetin tekrarı...
Hayır, tekrarı sayılmaz...
George'un gözlerinin önünde bir sahne belirdi.

Rosemary'nin masaya yığılması ve... ölmesi...
— 65-
Şampanyadaki Zehir — F : 5
İkinci Bölüm
İKİ KASIM (RUHLAR GÜNÜ)
Lucilla Drake yine her zamanki gibi şaşkın şaşkın mırıldanıyordu. «Hayatım, senin için gerçekten endişeleniyorum. Yüzün bembeyaz. Çok solgunsun. Sanki uyumamış gibi bir halin var. Uyudun mu? Uyuyamıyorsan ben de güzel bir ilaç var. Ama belki iştah şurubu daha iyi gelir. Ve tabii ıspanak. Aşçıya söyleyeyim bugün öğle yemeğine ıspanak pişirsin.»
İris kendini zorlayarak, «Benim bir şeyim yok, hâlâ,» diye cevap verdi.
Bayan Drake, «Gözlerinin altında mor halkalar belirmiş,» dedi. «Fakat hareketlisin.»
«Haftalardan beri bir şey yaptığım yok.»
«Sen öyle sanıyorsun, yavrum. Ama fazla tenis genç kızları yorar. Sonra bence buranın havası insanı bitkinleşti-riyor. Köşkün yeri çukur. George o kız yerine bana sorsay-dı...»
«Kız?»
«George'un pek takdir ettiği şu Ruth Lessing, canım. Büroda becerikli olabilir. Ama öylelerine fazla yüz vermeye gelmez. O zaman kendini aileden saymaya başlar. Hoş, onun yüze de ihtiyacı yok ya.»
— 66 —
«Ama Lucilla Hala, Ruth zaten aileden biri gibi.» Bayan Drake burun kıvırdı. «Onun aileye iyice girmek niyetinde olduğu çok belli. Zavallı George... İş kadınlara geldi mi, bir bebekten farksız. Ama böyle olmaz. George'u korumamız gerekir. Ben senin yerinde olsaydım George'a Ruth Lessing'in iyi bir kız olduğunu ama onunla evlenemeyeceğini söylerdim.»
Çok şaşıran İris bir an uyuşukluktan kurtuldu. «George'un Ruth'la evleneceği hiç aklıma gelmedi.»
«Sen burnunun dibinde olanların farkında değilsin, çocuğum. Tabii benim gibi tecrübeli değilsin.»
İris dayanamayarak güldü. Lucilla Hala bazen çok gülünç şeyler söylüyordu.
«Ruth, evlenme peşinde, İris.» Genç kız sordu. «E, ne olur?» «Ne olur deme! Önemli bir konu bu.» «İyi bir şey olmaz mı?» Halası kendisine hayretle bakınca İris ekledi. «George için yani... Galiba Ruth konusunda haklısın, Lucilla Hala. Ruth, George'dan hoşlanıyor sanırım. George için iyi bir eş olur, kocasına iyi bakar.»
Bayan Drake'in bir koyununkini andıran uysal yüzünde hemen hemen öfkeli bir ifade belirdi. «George'a şimdi de iyi bakılıyor. O başka ne isteyebilir? Güzel yemekler yapılıyor. Sökükleri dikiliyor. Evde senin gibi genç ve güzel bir kızın olması da hoş bir şey. İleride sen evlendiğin zaman ben yine George'a bakar, onu rahat ettirmeye çalışırım. Bu işi büroda çalışan bir kız kadar, hatta ondan daha da iyi başarırım. Ruth Lessing ev idaresi konusunda ne biliyor ki? Onun bütün bildiği steno, daktilo ve hesap. Bunun bir erkeğin evine ne yararı olur?»

İris gülerek başını salladı ama halasıyla tartışmaya kalkışmadı. Rulh'un siyah satene benzeyen saçlarını, güzel cildini ve ciddi tayyörlerinin yine de belirgin hale koyduğu biçimli vücudunu düşünüyordu. Zavallı Lucilla Hala,
— 67 —
dedi kendi kendine. Aklı ev idaresi ve rahatlıkta. Aşk ve sevgi çok gerilerde kalmış onun için. Böyle şeyleri unutmuş.
Lucilla Hala oğlu Victor yüzünden para sıkıntısına düştüğü sırada George onu yanına almıştı. Geçen yıl çok mutlu ve rahat geçmişti yaşlı kadın için. Şimdi genç bir kadının yerini almaya kalkışmasını memnunlukla karşılamayacaktı tabii. Zaten Ruth'un George'la sırf parası için evlenmek istediğine de kendisini inandırmıştı.
Lucilla Drake başını birkaç kez salladı. Kat kat gerdanı titreşti. Ah, bu Ruth Lessing çok kurnaz, diye düşünüyordu. Ama ben onun niyetini çok iyi anladım. Sonra yeğenine baktı. George bu hafta sonu buraya gelmek isteyecek mî acaba? Yoksa bütün battaniyeleri kaldırtsam mı?»
İris bu önemsiz konuyla ilgilenmeye çalıştı. «Bilmem ki. Galiba bunu George da bilmiyor. Güzel havalarda köşke gelmek gerçekten hoş olur. Ama ben bunu isteyeceğimi pek sanmıyorum.»
«Anlıyorum, yavrum. Ama battaniye konusu önemli. Eğer gelecek yaza kadar gelmeyeceksek bunların arasında naftalin konması gerekir. Hava çok sıcak olduğu için güvelerin artacağını söylüyorlar. Yabanarıları da artmış. Bahçıvan bana yaz boyunca tam otuz arı kovanını dağıttığını söyledi.»
İris bahçıvanı düşündü. Alacakaranlıkta elinde siyanürle... Siyanür... Rosemary... Neden her şey bana ablamı hatırlatıyor? İris birdenbire titredi.
Lucilla Hala zaferle bağırdı. «Gördün mü? Sen soğuk almışsın!»
«Buraya gelmemiş olmalarını isterdim!» Sandra'nın sesi o kadar açıydı ki, Stephen hayretle dönerek ona baktı.
— 68 —
Sanki karısı kendi düşüncelerini dile getirmişti. Saklamaya çalıştığı gizli düşüncelerini. Kendi kendine, demek Sandra da benim gibi düşünüyor, dedi. Yeni komşular yüzünden burasının huzurunun bozulduğuna inanıyor... Dayanamayarak hayretle, «Senin de onlar hakkında böyle düşündüğünden haberim yoktu,» diye bağırdı. Ona Sandra' nın yüzü birdenbire ifadesizleşivermiş gibi geldi.
«Böyle yerlerde komşular çok önemli. İnsan ya dost olmak ya da kabalık etmek zorunda. Londra'daki gibi kibarca bir iki söz söylemekle olmuyor.»
Stephen, «Doğru,» dedi. «Bu imkânsız.» «Ve şimdi o acayip yemeğe de gitmek zorundayız.» İkisi de sustular. Şimdi öğle yemeğinde olanları, düşünüyorlardı. George'un dostça, hatta neşeli bir hali vardı. Ama gizli bir heyecanla sarsıldığı da anlaşılıyordu. Gerçekten George Barton'un tavırları son günlerde iyice tuhaf-jaşmıştı.
Rosemary'nin ölümünden önceki günlerde Stephen George'la pek ilgilenmemişti. Hep geri planda kalmıştı o. Genç ve güzel bir kadının içsıkıcı, iyiniyetli kocası... Stephen, George'a ihanet ettikleri için üzüntü duymamıştı. George ihanete uğramak

için dünyaya gelen kocalardandı. Güzel ve kaprisli bir kadını tutmak için gereken şeyler yoktu onda. Üstelik Rosemary'den bir hayli de büyüktü.
Stephen, acaba Rosemary, George'u kandırabiliyor muydu, diye düşündü. Hiç sanmıyorum. George karısını iyi tanıyordu. Rosemary'i seviyor ve kendini ona layık bulmuyordu herhalde... Ama yine de... çok ıstırap çekmiş olmalı....Rosemary öldüğü zaman George neler hissetti acaba?
O ve Sandra, Rosemary'nin ölümünden sonraki aylarda George'u pek görmemişlerdi. Adam komşu köşkü birdenbire satın aldığı zaman hayatlarına yeniden girmişti. Hali tavrı da eskisinden farklıydı.
— 69 —
Artık George daha canlı, daha kesin tavırlı ve... aca-i
Bugün de pek garip davranmıştı. Onları birdenbire yemeğe davet etmişti. «Iris'in doğum günü. On sekizine basıyor. İkinizin de geleceğinizi umuyorum. Bize komşu olarak çok iyi davrandınız.»
Sandra hemen, «Ah, tabii geliriz,» demişti. «Cok hoş olur. Tabii Londra'ya döndüğümüz zaman Stephen'in bir hayli işi olacak. Benim de yardım kurumlarında çalışmam gerekiyor. Ama yine de fırsat bulacağımızı sanıyorum.»
«O halde günü kesinlikle kararlaştıralım.» George ısrar ediyordu. Yüzü kızarmış, gülümsüyordu. «Gelecek hafta bir güne ne dersiniz? Çarşamba veya perşembe... perşembe... kasımın ikisi yani. Size uygun mu? Ama tabii sizin istediğiniz günü seçeriz.»
Israrlı bir çağırıydı bu. Stephen, Iris Marle'in kıpkırmızı kesilmiş olduğunu farketmişti. Genç kızın çok sıkıldığı belliydi.
Sandra çok güzel davranmıştı. Gülümseyerek bu kaçınılmaz çağrıyı kabul etmişti. «İki kasım perşembe bizim için de uygun.»
Stephen karısına baktı. «O toplantıya gitmemiz şart değil.»
Sandra ona doğru döndü. Yüzünde düşünceli bir ifade vardı. «Öyle mi düşünüyorsun?»
«Bir bahane bulabiliriz.»
«O zaman başka bir gün gelmemizde ısrar eder, toplantı tarihini değiştirir. Bizim... gelmemizi çok istiyor.»
«Bunun nedenini anlayamıyorum. Iris'in doğum günü bu. Kızın ille bizim gelmemizi istediğini de sanmıyorum.»
«Öyle...» Sandra'nın sesi düşünceliydi. Sonra ekledi. «Bu yemeğin nerede verileceğini biliyor musun?»
«Hayır.»
«Lüksemburg lokantasında.»
— 70 —
Stephen şok geçirdi âdeta. Bir an konuşamadı. Kanın, yüzünden çekildiğinin farkındaydı. Kendini toplayarak karısına baktı. Ona mı öyle geliyordu, yoksa Sandra onu anlamlı anlamlı süzüyor muydu? Stephen duygularını gizlemek için, «Saçmalık bu!» diye bağırdı. «Lüksemburg lokantası... O olayı hortlatmak... Bu adam çıldırmış.»

Sandra, «Ben de öyle düşündüm,» dedi.
«Öyleyse yemeğe gitmeyi kesinlikle reddederiz. O... o-lay çok korkunçtu... Gazetelerde çıkan yazıları, resimleri hatırlıyorsun değil mi?»
Sandra, «Bütün o sıkıcı şeyleri hatırlıyorum,» dedi.
«Bu toplantının bizim için ne kadar tatsız olacağını bilmiyor mu?»
«George'un yemek vermesinin bir nedeni var, Stephen. Bunu bana açıkladı.»
«Neymiş o?» Stephen karısı konuşurken kendisine bakmadığı için rahatlamıştı.
«George, öğle yemeğinden sonra beni bir kenara çekti. Durumu açıklamak istediğini söyledi. Iris'in ablasının ölümü yüzünden geçirdiği şokun etkisinden tam kurtulamadığını anlattı.» Sandra durakladı.
Stephen istemeye istemeye, «Bu doğru olabilir,» diye mırıldandı. «Iris'in hali hiç iyi değildi. Yemekte onun hasta olduğunu düşündüm.»
«Evet, ben de farkettim. Oysa son zamanlarda hem sağlığı, hem de neşesi yerindeydi. Neyse... Sana George Barton'un söylediklerini anlatıyordum. Bana Iris'in o olaydan sonra Lüksemburg'a gitmemek için elinden geleni yaptığını açıkladı.»
«Buna şaşmadım.»
«Ama George'a göre bu yanlış bir davranış. Anlaşılan bu konuda bir sinir uzmanıyla da konuşmuş. Doktor bir şoktan sonra olaydan kaçılmaması, tersine üstüne gidilmesi gerektiğini söylemiş.»
«Birinin daha intihar edebileceğini de söylemiş mi?»
«Doktor lokantanın uyandırdığı düşüncelerin yenilmesi gerektiğinden söz etmiş. Ne de olsa orası bir lokanta sadece. Doktor George'a mümkün olduğu kadar aynı kimseleri toplayarak bir yemek vermesini önermiş.»
«Konuklar için pek hoş bir şey olacak bu!»
«Seni çok mu rahatsız edecek, Stephen?»
Stephen ani bir endişeyle irkildi. Çabucak, «Hayır,» dedi. «Aslında pek aldırdığım yok. Sadece bunun korkunç bir fikir olduğunu düşünüyorum. Ben şahsen lokantada rahatsız olmam... Aslında ©eni düşünüyordum. Eğer senin için...»
Sandra onun sözünü kesti. «O yemek hiç hoşuma gitmeyecek. Hiç gitmeyecek. Ama George Barton'un o sözleri yüzünden artık davetini reddetmemiz imkânsız. Aslında o olaydan sonra Lüksemburg'a kaç kez gittim. Sen de öyle. İnsanı sık sık çağırıyorlar oraya.»
«Ama aynı şartlar altında değil.»
«Öyle.»
Stephen, «Dediğin gibi,» diye mırıldandı. «George'un davetini reddetmemiz imkânsız. Onu atlatmaya çalışırsak, bu kez bizi başka bir gece çağırır. Ama senin o sıkıntılı duruma katlanman şart değil, Sandra. Yemeğe ben giderim. Sen de son anda başının ağrıdığını veya soğuk aldığını söylersin.»
Sandra başını dikleştirdi. «Bu korkaklık olur. Hayır, Stephen, sen gidersen, bende gelirim. Sonuçta...» Elini kocasının koluna koydu. «... Evliliğimizin pek değeri olma-, sa bile, yine de güçlükleri birlikte yenmeliyiz.»

Stephen hayretle karısına bakakalmıştı. Sandra'nın ağzından kolaylıkla kaçiveren o açı sözler dilinin tutulmasına neden olmuştu sanki. Sandra o sözleri çok tanıdık ve artık önemli olmayan bir gerçeği açıklıyormuş gibi söylemişti. Stephen kendini toplayarak, «Neden öyle diyorsun?»
— 72 —
diye sordu. 'Niçin, 'Evliliğimizin pek değeri olmasa bile...' dedin?'
Sandra ona dikkatle baktı. Dürüst bakışlı gözleri iri-leşmişti. «Doğru değil mi bu?»
«Hayır! Bin kere hayır! Evliliğimiz benim için her şey demek.»
Sandra gülümsedi. «Bir bakıma öyle herhalde. Seninle iyi bir çift sayılırız. Birlikte başarılı işler yapıyoruz.»
«Ben onu kastetmedim.» Stephen kesik kesik soluk alıyordu. Karısının ellerini avuçlarının araşma aldı. «Sandra... benim için dünyanın en değerli insanı olduğunu biliyor musun?»
Genç kadın birdenbire bu sözlerin gerçek olduğunu anladı. Bu beklenmedik, inanılmayacak bir şeydi... Ama doğruydu.
Sandra kendini Stephen'in kollarında buldu. Genç a-dam karısına sıkıca sarılmış onu öpüyor, anlaşılmaz bir şeyler kekeliyordu. «Sandra... Sandra, sevgilim... Seni seviyorum... O kadar korktum ki... Seni kaybetmekten öylesine korktum ki...»
Sandra farkına varmadan usulca, «Rosemary yüzünden mi?» diye sordu.
«Evet.» Stephen karısını bırakarak geriledi. Yüzünde hayret ve üzüntü vardı. «Onu... Rosemary olayını biliyor muydun?»
«Tabii... Tâ başından beri.»
«Durumu anlıyorsun değil mi?»
Sandra başını salladı. «Hayır, anlamıyorum... Anlayabileceğimi de sanmıyorum. Onu seviyordun değil mi?»
«Aslında sevmiyordum... Sevdiğim sendin.»
Genç kadın acı bir duyguyla sarsıldı. «Beni ilk gördüğün anda mı sevdin? Sakın böyle bir şey söyleme! Yalan olur.»
Sandra'nın bu ani saldırısı Stephen'i şaşırtmadı. «Evet
— 73 —
yalan olur... Ama bir bakıma yinede yalan sayılmaz... Artık seni başlangıçtan beri sevdiğime inanıyorum. Zaten sev-meseydim, seninle evlenmezdim, Sandra.»
Sandra acı acı, «Ama bana âşık değildin,» diye bağırdı.
«Doğru. O zamana kadar hiç âşık olmamıştım. Seksle ilgisi olmayan, aşktan habersiz bir yaratıktım. Üstelik soğukluğum, yüzünden de kendi kendimi kutluyordum. Sonra âşık oidum. İlk görüşte. Aslında bu gülünç, şiddetli bir delikanlılık aşkıydı. Bir yaz fırtınası gibi bir şey. Kısa, gerçekten uzak ve çabucak sona eren bir ilişki.» Stephen bir an durdu, sonra da ekledi. «Sonra... uyandım ve gerçeği anladım.»
«Gerçeği?»
«Hayatta benim için en önemli şeyin sen olduğunu... Aşkını kaybetmeye dayanamayacağımı...»
«Bilseydim...»
«O sırada ne düşündün?»

«Rosemary'le kaçmaya hazırlandığını.»
«Rosemary'le?» Stephen hafifçe güldü. «İşte bu ömür boyu hapis gibi bir şey olurdu.»
«Rosemary birlikte kaçmanızı istemiyor muydu?»
«Evet, istiyordu.»
«Sonra ne oldu?»
Stephen derin bir nefes aldı. «O Lüksemburg olayı oldu.»
Şimdi ikisi de susmuş, aynı şeyi düşünüyorlardı. Bir zamanlar çok güzel olan bir kadının morarmış yüzü...
Ölüye bakmış, sonra da göz göze gelmişlerdi.
Stephen, «Onu unut,» dedi. «Tanrım... Onu unutalım artık.»
«İmkânsız. Onu bize unutturmayacaklar.»
Sessizlik oldu.
Sonra Sandra, «Ne yapacağız?» dedi.
«Senin biraz önce söylediğin şeyi. Her güçlüğe birlikte

katlanacağız. Ne olursa olsun, çağrıldığımız o yemeğe gideceğiz.»
«George Barton'un İris hakkındaki sözlerine inandın
mı?»
«İnanmadım. Ya sen?»
«Doğru olabilir. Ama öyle de olsa ası! neden bu değil.»'
«Sence asıl neden nedir?»
«Bilmiyorum, Stephen. Ama korkuyorum.»
«George Barton'dan mı?»
«Evet. Bence o... biliyor.»
Stephen çabucak sordu. «Neyi biliyor?»
Sandra kocasına döndü. Göz göze geldiler. «Korkmamalıyız,» diye fısıldadı Sandra. «Cesaretli olmalıyız. Çok cesaretli. Sen büyük bir adam olacaksın, Stephen. Dünyanın ihtiyaç duyduğu biri. Hiçbir şey bunu engelleyemeyecek. Ve ben senin karınım. Seni seviyorum.»
«Sence bu toplantının sebebi nedir?»
«Bir tuzak bu.»
Stephen ağır ağır, «Ve biz tuzağa düşeceğiz, öyle mi?» dedi.
«Tuzağın farkında olduğumuzu belli etmemeliyiz.»
«Doğru. Haklısın.»
Sandra birdenbire başını arkaya atarak gülmeye başladı. «Elinden geleni yap, Rosemary! Ama kazanamayacaksın!
Stephen genç kadını omuzlarından yakaladı. «Sus, Sandra. Rosemary öldü!»
«Öyle mi?... Bazen bana sağmış gibi geliyor...»
Geniş bahçenin ortasına geldikleri sırada İris, «Seninle geri dönmesem olur mu, George?» diye sordu. «Biraz yürümek istiyorum. Bütün gün başım ağrıdı.»

«Zavallı, yavrum. Sen istediğini yap. Ben seninle gelmeyeceğim. Bugün birini bekliyorum. Ama hangi saatte geleceği belli değil.»
«Eh... Çay zamanı görüşürüz.» İris çabucak döndü ve tepenin yamacındaki koruya doğru yürümeye başladı. Oraya varınca yıkılmış bir ağacın kütüğüne oturarak etrafına bakındı. Aşağıda Küçük Manastır köşkü uykuya dalmış gibiydi. Iris'in yüzünde ciddi bir ifade vardı.
Arkadan gelen hafif hışırtıyı duyarak başını çevirdi. Dallar ayrıldı ve Anthony Browne ortaya çıktı.
İris hafif bir öfkeyle, «Tony!» diye bağırdı. «Masallardaki cinler gibi birdenbire ortaya çıkman şart mı?»
Anthony onun yanına oturdu. Tabakasını çıkararak Iris'e uzattı. Genç kızın, «Hayır,» der gibi başını sallaması üzerine kendine bir sigara yaktı. Dumanları içine çekerken, «Böyle davranmamın nedeni,» diye cevap verdi. «Gazetelerin benden 'Esrarlı Adam' diye söz etmeleri. Ben birdenbire ortaya çıkıvermekten hoşlanıyorum.»
«Nerede olduğumu nasıl bildin?»
«Bunda dürbünün yardımı oldu. Farraday'lara öğle yemeğine gittiğinizi duydum. Oradan çıktığınız sırada bende tepeden size bakıyordum.»
«Neden sıradan biri gibi geliniyorsun?»
Anthony çok sarsılmış gibi bir tavırla, «Ben sıradan biri değilim ki,» dedi. «Ben olağanüstü bir insanım.»
«Bundan eminim.»
Genç adam Iris'e çabucak bir göz attı. «Bir şey mi var?»
«Hayır, hayır. Yani...» İris durakladı.
Anthony, «Yani?» diye tekrarladı.
İris derin bir nefes aldı. «Buradan bıktım. Daha doğrusu bu yerden nefret ediyorum. Londra'ya dönmek istiyorum.»
«Yakında döneceksin değil mi?»

«Gelecek hafta.»
«Farraday'lardaki veda ziyafetiydi galiba.»
«Ziyafet değildi. Farraday'larla bir de yaşlı kuzinleri vardı.»
«Farraday'lardan hoşlanıyor musun, İris?»
«Bilmem ki.. Hoşlandığımı pek sanmıyorum. Ama böyle söylememem lâzım. Çünkü bize çok iyi davrandılar.»
«Senden hoşlanıyorlar mı dersin?»
«Sanmıyorum. Bence bizden nefret ediyorlar.»
«Çok ilgi çekici.»
«Öyle mi?»
«Nefreti kastetmedim. Tabii doğruysa... Bana ilginç gelen senin 'bizden' demendi. Oysa ben sadece seni sormuştum.»
«Ah, anlıyorum... Bir bakıma benden hoşlandıklarını sanıyorum. Bizim ailece onlara komşu olmamız hoşlarına gitmiyor herhalde. Aslında Farraday'larla eskiden pek dost değildik. Onlar daha çok Rosemary'nin dostlarıydı.»

Anthony, «Evet,» diye mırıldandı. «Dediğin gibi Rosemary'nin dostlarıydı. Ama Sandra Farraday'la Rosemary' nin sıkıfıkı olduklarını da pek sanmıyorum.»
«Değillerdi...» Iris'in yüzünde endişeli bir ifade belirmişti ama Anthony sakin sakin sigarasını içiyordu.
Kısa bir sessizlikten sonra Anthony, «Farraday'larm en çok ne tarafı dikkatimi çekiyor, biliyor musun?» dedi.
«Ne tarafı?»
«Farraday'lar oluşları. Ben onları hep böyle düşünüyorum. Stephen ve Sandra... Devletin ve kilisenin birbirine bağladığı iki ayrı kişi diye değil de, Farraday'lar olarak... Bu sandığından daha ender görülen bir şey. Onlar ortak amaçları, ortak yaşama tarzları, umutları, korkuları ve inançları olan iki kişi. İşin garip yanı, aslında karakterlerinin birbirlerine hiç benzememesi. Stephen Farraday çok kül türlü, başkalarının fikirlerine önem veren, kendisi konusun-

da çok çekingen ve ahlak bakımından cesur olmayan bir insan sanırım. Sandra ise dargörüşlü, birine fanatik bir şekilde bağlanacak, pervasız denebilecek kadar cesur bir kadın.»
Iris, «Stephen bana biraz ukala ve aptalmış gibi geliyor,» diye cevap verdi.
«Hiç aptal değil... Çok görülen başarıya erişmiş mutsuzlardan biri.»
«Mutsuz mu?»
«Başarılı insanların çoğu mutsuzdur. Zaten bu yüzden başarıya erişirler. Dünyanın dikkatini çekecek bir başarıya erişerek kendi kendilerine güven vermeye çalışırlar.»
«Ne garip fikirlerin var, Anthony.»
«Onları incelersen bu sözlerimin doğru olduğunu anlarsın. Mutlu insanlar başarılı olamazlar. Çünkü kendi kendileriyle dostturlar ve başka şeye aldırmazlar. Benim gibi yani. Onlarla iyi geçinilir, Yine... benim gibi.»
«Kendini çok beğeniyorsun.»
«Belki farketmemişsindir diye iyi taraflarıma dikkatini çekiyorum.»
İris güldü.. Neşesi yerine gelmişti. İçini ezen o sıkıntı ve korkudan kurtulmuş gibiydi. Saatine baktı. «Hadi benimle eve gelip çay iç. Böylece başkaları da senin güzel taraflarından yararlansınlar.»
Anthony başını salladı. «Bugün olmaz. Geri dönmem gerekiyor.»
İris çabucak ona döndü. «Neden evimize hiç gelmiyor-sun? Bunun bir nedeni olmalı.»
Anthony omzunu silkti. «Konukseverliğin kabulü konusunda kendime özgü bazı garip fikirlerim olduğunu söyleyelim... Enişten benden hoşlanmıyor. Bunu iyice belli etti.»
«George'a aldırma, seni ben ve Lucilla Hala davet ediyoruz. Halam çok şekerdir. Ondan hoşlanacaksın.» ;
«Bundan eminim. Ama fikrimi değiştirmedim.»

«Rosemary'nin zamanında eve sık sık gelirdin.» Anthony, «O zaman durum başkaydı,» dedi. Iris'in kalbine buzdan bir parmak dokundu sanki. «Bugün buraya neden geldin? Bu taraflarda bir işin mi vardı?»
«Evet, çok önemli bir işim vardı. Yani sen, İris. Sana bir soru sormak için geldim.» * O buzdan parmak kayboldu. Onun yerine Iris'in kalbi hızla çarpmaya başladı.
«Evet?»
Anthony onu süzüyordu. Bakışları ciddi, hatta sertti. «Bana dürüst cevap ver, İris. Sorum şu: Bana güveniyor musun?»
İris şaşırdı. Daha başka bir soru beklemişti. Genç erkeklerin yüzyıllar boyunca kızlara sordukları o soruyu. Anthony durumu farketti.
«Bunu soracağımı sanmıyordun değil mi? Ama bu çok önemli bir soru, İris, benim için dünyanın en önemli sorusu. Tekrar soruyorum. Bana güveniyor musun?»
İris bir an durakladı. Sonra bakışlarını ondan kaçırarak, «Evet,» diye mırıldandı.
«Öyleyse sana bir şey daha soracağım: Kimseye haber vermeden Londra'ya gelir ve orada benimle evlenir misin?»
İris ona hayretle bakakaldı. «Ama bunu yapamam! Kesinlikle yapamam!»
«Benimle evlenemez misin?»
«O şekilde evlenemem.»
«Oysa beni seviyorsun... Beni seviyorsun, değil mi?»
iris kendi sesini duydu. «Evet, seni seviyorum, Anthony. »
«Ama benimle Londra'da gizlice evlenmek istemiyorsun.»
«Bunu nasıl yaparım? George çok kırılır. Lucilla Hala da beni hiçbir zaman affetmez. Zaten henüz reşit de değilim. On sekiz yaşındayım.»
«Yaşın konusunda yalan söylemen gerekecek. Bilmi-

yorum, vasisinin iznini almadan reşit olmayan bir kızla evlendiğim için nasıl bir suç işlemiş olurum. Sahi, vasin kim?»
«George. Paramı da o idare ediyor.»
«Nasıl bir suç işlersem işleyeyim, evliliğimizi geçersiz sayamazlar. Benim için de önemli olan bu.»
iris başını salladı. «Bunu yapamam. Öyle hain davra-namam. Zaten neden bunu istiyorsun? Sebep nedir?»
Anthony, «Onun için sana önce bana güvenip güvenmediğini sordum,» diye cevap verdi. «Nedenlerin önemli olduğunu da soru sormadan kabul etmelisin. Diyelim ki, en kolay yol bu. Ama neyse...»
İris çekine çekine, «George seni biraz daha iyi tanısaydı...» dedi. «Şimdi benimle köşke gel. Evde sadece Ge-orge'la Lucilla Hala var.»
«Emin misin? Ama ben sanıyordum ki...» Anthony durakladı. «Ben tepeye tırmanırken bahçe yolundan biri sizin eve doğru gidiyordu. İşin garibi onu tanıdığımı sanıyorum.» Yine durdu. «O adamla tanıştık galiba...»
«Ah, tabii ya! Unuttum. George birini beklediğini söyledi.»
«Gördüğüm adamın adı Race'di sanıyorum. Albay Race.»

İris, «Olabilir,» diyerek başını salladı. «George'un Albay Race adında bir arkadaşı olduğunu biliyorum. O gece de yemeğe gelecekti. Rosemary'nin...» iris'in sesi titremeye başlamıştı. Sustu.
Anthony onun elini sıkıca tuttu. «O olayı unutmaya ça-. fış, sevgilim. Biliyorum, feci bir şeydi...»
İris fısıldadı. «Elimde değil. Anthony...»
«Evet?»
«Senin hiç aklına geldi mi... düşündün mü...» İris dü-s şüncelerini doğru dürüst açıklamakta zorluk çekiyordu. «Yani... belki Rosemary intihar etmedi... Belki de onu öldürdüler.»
— 80 —
«Tanrım! Bu da nereden aklına geldi, İris?»
İris bu soruyu cevaplandırmadı. Sadece, «Aklına gelmedi mi hiç?» dedi.
«Tabii gelmedi! Rosemary intihar etti.»
İris sesini çıkarmadı.»
«Bunu sana kim söyledi?»
İris bir an Anthony'e, George'un o garip hikâyesini anlatmak istedi. Ama sonra vazgeçti. Ağır ağır, «Sadece bir fikirdi,» dedi.
«Unut bunu, budala sevgilim,» Anthony onu ayağa kaldırarak yanağından hafifçe öptü. «Sevgili ahmak... Rose-mary'i unut, sadece beni düşün.»
Piposunu tüttüren Albay Race düşünceli bakışlarla George Barton'u süzdü. George'u çocukluğundan beri tanırdı. Barton'ların köşkü Race'lerinkiyle yan yanaydı. İkisinin arasında yirmi yaş fark vardı. Race altmışını aşkındı. Uzun boylu, dimdik, yüzü güneşten yanmış, kır saçlı, zeki bakışlı, siyah gözlü bir erkekti.
İki adam aslında pek samimi sayılmazlardı. Race için Barton hep, «Genç George» olarak kalmıştı.
Race şimdi de Genç George'un karakteri hakkında, hiçbir fikrim yok, diye düşünüyordu.
Zaman zaman birlikte olmuşlar, ama aralarında ortak hiçbir şey olmadığını anlamışlardı. Race açık havadan, spordan hoşlanan bir adamdı. Hayatının önemli bir bölümünü İngiltere'den uzakta geçirmişti. George ise tam anlamıyla «Londralı bir beyefendiydi. İlgi duydukları şeyler başka başkaydı. Karşılaştıkları zaman bir süre eski günlerden söz ediyorlardı. Arkasından da aralarında sıkıcı bir sessizlik beliriyordu. .
— 81 — Şampanyadaki Zehir — F: 6
Race şimdi de sessizce oturuyor ve, Genç George neden benimle konuşmak için bu kadar ısrar etti, diye düşünüyordu. Onu en son bir yıl önce gördüm. George o arada belli belirsiz değişmiş. Bir derdi var onun. Bir kedi kadar da sinirli. Sigarını üç defa yaktı. Race, piposunu ağzından çekti. «Eh, Genç George, derdin nedir?»
«Haklısın Race, gerçekten derdim var. Senden fikir almak istiyorum. Yardımına çok ihtiyacım var.»
Albay başını sallayarak bekledi.

«Bir yıl kadar önce Londra'da bizimle birlikte yemek yiyecektin. Lüksemburg lokantasında. Ama son anda İngiltere'den ayrılmak zorunda kaldın.»
Race tekrar başını salladı. «Evet, Güney Afrika'ya gittim.»
«O yemekte karım öldü.»
Race koltuğunda sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. «Biliyorum. Olayı gazetelerde okudum...»
«Karımın intihar ettiği sanılıyordu...»
Race kaşlarını kaldırdı. «Sanılıyor muyckı?»
«Şunları oku.» George iki mektubu albaya verdi.
Race'in kaşları daha da kalktı. «İmzasız mektuplar?»
«Evet. Ve ben onlara inanıyorum.»
Race ağır ağır, «Tehlikeli bir şey bu,» dedi. «Gazetede çıkan her olay hakkında türlü kin dolu mektup yazılır...»
«Bunu biliyorum. Ama bu mektuplar olaydan hemen sonra yazılmadı. Bana altı ay sonra yolladılar.»
Race, «Evet, bu ilginç,» dedi. «Sence onları kim yazdı?»
«Bilmiyorum. Aldırdığım da yok. Bence önemli olan mektuplardaki iddianın doğru olduğuna inanmam. Karım bir cinayete kurban gitti.»
Race piposunu tablaya bırakarak koltuğunda dikleşti, «Neden böyle düşünüyorsun? O sırada bundan şüphelendin mi? Ya polis?»
— 82 —
«Olaydan sonra sersemlemiş, çok sarsılmıştım. Restni soruşturmada verilen kararı olduğu gibi kabul ettim. Karım gripten yeni kalkmıştı. Sinirleri bozuktu. O sırada hiçbir şeyden şüphelenmediler. Onun intihar ettiğini düşündüler. Zehir de çantasından çıktı.»
«Hangi zehirdi bu?»
«Siyanür.»
«Hatırladım... Rosemary zehiri şampanyasına karıştırmıştı.»
«Evet. O sırada her şey apaçık gibiydi.»
«Rosemary hiç intihar edeceğini söylemiş miydi?»
George, «Hayır,» diye cevap verdi. «Rosemary yaşamayı severdi.»
Race, «Anlıyorum...» diye mırıldandı. George'un karısını bir kez görmüş, onun güzel ve kuşbeyinli bir kadın olduğunu düşünmüştü. Ama Rosemary melankolik bir tip değildi. «Peki doktor bu konuda ne söyledi?»
«Rosemary'e tâ çocukluğundan beri bakan yaşlı doktor seyahatteydi. Onunla birlikte çalışan doktor grip sırasında Rosemary'e baktı. Ve bu tür gribin Rosemary'nin sinirlerini çok sarsacağını söyledi.» George bir an durdu. «Bu mektupları aldıktan - sonra gidip diğer yaşlı doktorla konuştum. Bana olanlara çok hayret ettiğini söyledi. 'Doğrusu Rosemary'nin böyle bir şey yapacağı aklıma gelmezdi' dedi. 'İntihar edecek bir insan değildi. Ama bazen insanın çok iyi tanıdığı hastalan beklenmedik bir şekilde davranıyorlar.' Doktorla konuştuktan sonra Rosemary'nin intiharının pek de inanılacak gibi olmadığını düşündüm. Ne de olsa karımı iyi tanırdım. Sık sık

üzüntüye kapılırdı. Bazen düşünmeden hareket ederdi. Ama Rosemary'nin canına kıyacak duruma geldiğini hiç görmedim.»
Race biraz da utangaç bir tavırla, «Rosemary'nin intihar etmesi için bir neden var mıydı?» dedi. «Yani sinir bozukluğu dışında. Yani... mutsuz muydu?»

9 «Ben... hayır... Rosemary çok sinirliydi.»
Race, Geprge'a bakmamaya çalıştı. «Melodramdan hoşlanan bir kadın mıydı? Bildiğin gibi, Rosemary'i bir defa gördüm. Bazı tipler intihara kalkışmaktan bayağı zevk alırlar. Özellikle biriyle kavga ettikleri zaman. Çocuksu bir şeydir bu. Onu pişman edeceğim, diye düşünürler.»
«Rosemary'le kavga etmemiştik.»
«Anlıyorum. Zaten siyanür kullanılmış olması da bu ihtimali ortadan kaldırıyor. Oyun oynanacak bir zehir değildir. Bunu herkes bilir.» -"
«Bir şey daha var. Rosemary canına kıymayı düşünsey-di, herhalde bu şekilde yapmazdı. Acı verici ve çirkin bir şekilde. Rosemary hiç olmazsa fazla miktarda uyku ilacı .a-lirdi.»
«Doğru. Rosemary'nin siyanürü satın aldığını ya da bir yerden ele geçirdiğini gösteren bir şey var mıydı?»
«Hayır. Ama arkadaşlarının köşkünde kalmıştı. Orada siyanürle yabanarılarını öldürmüşlerdi. Resmi soruşturmada Rosemary'nin o sırada bir avuç potasyum siyanür kristali almış olabileceği üzerinde duruldu.»
«Evet, o zehiri elde etmek zor değildir. Bahçıvanların çoğunda siyanür vardır...» Race düşünceli bir tavırla ekledi. «Ama altı ay sonra cinayet ihtimalinin ortaya çıkması sana garip gelmedi mi?»
George ağır ağır cevap verdi. «Galiba başından beri bu durum beni düşündürüyordu. Belki de farkına varmadan kendi kendimi hazırlıyordum. Bu gerçeğin kâğıda yazılmış olduğunu görünce, hemen kabul ettim.»
«Evet.» Race başını salladı. «O halde şimdi açıkla. Kimden şüpheleniyorsun?»
George öne doğru eğildi. Yüzündeki kaslar seğiriyordu. «İşin en korkunç yanı da bu. Rosemary bir cinayete kurban gittiyse, o zaman masadakilerden... dostlarımızdan biri katil. Masaya başka kimse yaklaşmadı.» '

«Ya garsonlar? Şampanyayı kadehlere kim koydu?»
«Lüksemburg'daki şef garson. Charles'ı biliyorsun sanırım.»
«Evet.» Charles'ı bilmeyen yoktu zaten. Şef garsonun, bir müşteriyi mahsus zehirlediğine de kimse inanamazdı.
«Bize Giuseppe adlı garson servis yaptı, onu da yıllardan beri tanırım. Bana hep o bakar. Ufak tefek, neşeli bir adamdır.»
«O halde konukların üzerinde duracağız. Yemekte kimler vardı?»
«Milletvekili Stephen Farraday. Karısı Lady Alexandra. Sekreterim Ruth Lessing. Anthony Browne adında genç bir adam. Rosemary'nin kız kardeşi İris ve ben. Yedi kişi. Sen gelseydin sekiz kişi olacaktık sofrada. Sen gelemeyeceğini bildirince son dakika kimi çağıracağımızı bilemedik.»

«Anlıyorum... Peki, George, sence katil kim?»
George bağırdı. «Bilmiyorum! Bilmiyorum! Eğer bir fikrim olsaydı...»
«Pekâlâ, pekâlâ. Kesin bir şüphen olabileceğini düşünmüştüm. Ama bu zor bir sorun değil. Sofrada nasıl oturuyordunuz? Kendinden başlayarak say.»
«Sandra Faraday sağımdaydı tabii. Onun yanında Anthony Browne oturuyordu. Sonra Rosemary, Stephen Far-radgy. Iris. Ruth Lessing. Böylece Ruth soluma düşüyordu.»
«Anlıyorum. Karın daha önce de şampanya içmiş miydi?»
«Evet. Kadehler birkaç kez doldurulmuştu. Bu... bu, olay şöv sırasında oldu. Numara bir hayli gürültülüydü. Zenciler dans edip şarkı söylüyorlardı. Hepimiz onları seyrediyorduk. Işıklar tekrar yanmadan hemen önce Rosemary masaya yığıldı. Belki bağırdı ya da inledi ama kimse bir şey duymadı. Doktor onun çabucak öldüğünü söyledi. Ney-
— 85 —
se... hiç olmazsa bunun için şükretmeliyim.»
«Doğru... George, durum ortada. Ya da öyle gözüküyor.»
«Yani?»
«Katil Stephen Farraday tabii. Rosemary'nin sağında oturuyordu... Yani karının şampanya kadehi Farraday'ın sol eline çok yakındı. Işıklar sönükleşir ve herkes de yükselen piste bakarken zehiri kadehe kolaylıkla koyabilirdi. Başkasının eline bu kadar güzel bir fırsat geçmiş olabileceğini sanmıyorum. Lüksemburg'daki masaları bilirim... Oldukça büyüktür. Biri masanın üzerinden uzansaydı, ışıkların sönük olmasına rağmen yine de farkedilirdi. Aynı şey Rosemary'nin solunda oturan adam için de söylenebilir. Karının kadehine bir şey atabilmek için onun da Rosemary' nin yanından iyice eğilmesi gerekirdi. Tabii bir ihtimal daha var. Ama önce çok belirli katil adayının üzerinde duralım. Milletvekili Stephen Farraday'ın karını öldürmesi için bir neden var mıydı?»
George boğulur gibi, «Onlar... çok samimiydiler,» dedi. «Belki... Rosemary onu reddetti... O da intikam almak istedi.»
«Melodramlara yakışacak bir olay bu. Aklına sadece | bu neden mi geliyor?»
«Evet.» George'un yüzü iyice kızarmıştı.
Race ona bir göz attı. «Şimdi ikinci ihtimale gelelim. Katil kadınlardan biriydi.»
«Neden kadınlardan biri?»
«George, durumun farkında değil misin? Sofrada dört kadın ve üç erkek varmış. Herhalde bir iki defa üç çift dans ederken bir kadın masada yalnız kaldı. Hepiniz dans ettiniz mi?»
«Ah, evet.»
«İyi. Şimdi... şov başlamadan önoe masada kim yalnız kaldı? Hatırlıyor musun?»
— 86 —
George bir an düşündü. «Galiba... evet, en son İris yalnız kaldı. Ondan önce de Ruth.»
«Karın en son ne zaman şampanya içti? Hatırlıyor musun?»

«Dur bakayım... Rosemary, Browne'la dans ediyordu. Masaya döndüğü zaman yorulduğunu söylediğini hatırlıyorum. Anthony Browne iyi dans ediyor. Rosemary o sırada kadehindeki şampanyayı içti. Birkaç dakika sonra eski bir tango çaldılar. Rosemary'le dans ettik. Karım ancak tangoyu iyi becerdiğimi biliyordu. Farraday o sırada Ruth'la, Lady Alexandra da Anthony'le dans ediyordu. İris masada oturuyordu. Ondan hemen sonra şov başladı.
«Öyleyse karının kız kardeşini ele alalım. Rosemary' nin ölümü üzerine ona para kaldı mı?»
George kekelemeye başladı. «Race... saçmalama. İris o sırada çocuktu... okul öğrencisi...»
«Cinayet işleyen iki okul öğrencisini biliyorum.»
«Ama İris? Rosemary'e çok bağlıydı.»
«Bırak bunları, George. Onun eline fırsat geçti. Şimdi iris'in cinayet işlemesi için bir neden olup olmadığını anlamaya çalışıyorum. Karın çok zengindi sanırım. Parası kime kaldı? Sana mı?»
«Hayır, Iris'e...» George, Paul Amcanın vasiyetnamesini anlattı.
«Garip bir durum... Zengin abla ve fakir kardeş. Bazt kızlar böyle bir duruma kızarlardı.»
«İris'in kızmadığından eminim.»
«Belki... Ama onun cinayet işlemesi için bir neden vardı. Şimdi bu yoldan gidelim. Başka bir kimsenin cinayet işlemesi için bir neden var mıydı?»
«Yoktu. Hiç yoktu. Rosemary'nin dünyada bir tek düşmanı bile olmadığından eminim. Bütün bunları inceledim. Sorular sordum. Durumu öğrenmeye çalıştım. Hatta Far-raday'ların yakınındaki bu köşkü tuttum...» Durakladı.

Race piposunu alarak içini kazimaya başladı. «Bana her şeyi anlatman daha doğru olmaz mı, Genç George?»
«Ne demek istiyorsun?»
«Benden bir şey saklıyorsun. O kadar belli ki... Orada oturup karının şerefini savunabilirsin. Veya onu kimin öldürdüğünü öğrenmeye çalışırsın. Ama bu ikincisi senin için çek önemliyse o zaman açık konuşmalısın.»
Uzun bir sessizlik oldu.
Sonra George boğuk boğuk, «Pekâlâ,» dedi. «Sen kazandın.»
«Karının bir aşığı olduğunu düşünüyorsun değil mi?»
«Evet...»
«Stephan Farraday mıydı?»
«Bilmiyorum! Yemin ederim, bilmiyorum! Belki Farra-day'dı, belki de Anthony Browne. Karar veremiyordum. Cehennem azabından farksızdı bu.»
«Anthony Browne hakkında bildiklerini anlat. Garip... Bana bu adı bir yerde duymuşum gibi geliyor.»
«Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Kimsenin de bildiği yok. Yakışıklı, neşeli bir genç adam. Ama kimsenin onun hakkında bir bilgisi yok. Sözümona Amerikalı ama İn-gilizceyi öyle aksanla konuşmuyor.»

«Ah, belki elçilik onun hakkında bir şeyler biliyordur. Rosemary'nin hangisiyle ilişkisi olduğuna karar veremedin demek?»
«Evet... Dinle, Race, Rosemary bir mektup yazıyordu... Ben... Ben... daha sonra kurutma kâğıdına baktım. Yazdığının... bir aşk mektubu .olduğu belliydi. Ama isim yoktu bunda.»
Race, George'a bakmamaya çalıştı. «Neyse.. Böylece biraz bilgi sahibi daha olduk... Lady Alexandra'yi ele alalım. Kocasının Rosemary'le bir ilişkisi varsa, o zaman Lady Alexandra'dan da şüphelenebiliriz. Duygulan çok şiddetli olan kadınlardan. Sessiz ama duyguları derin olan bir

tip. Öyleleri kolaylıkla cinayet işleyebilirler. Evet, araştırmamız ilerliyor. Esrarlı Anthony Browne, Farraday ve karısı, küçük İris Marle. Ya diğer kadın? Ruth Lessing?»
«Ruth'un o olayla bir ilgisi yok. Karımı öldürmesi için bir neden olamaz.»
«Onun sekreterin olduğunu söyledin sanırım? Ruth Lessing nasıl bir kadın?»
George heyecanla, «Dünyanın en iyi insani,» diye cevap verdi. «Hemen hemen aileden sayılıyor. Ruth benim sağ kolum. Onun kadar takdir ettiğim ve güvendiğim hiç kimse yok.»
Race düşünceli bir tavırla George'u süzüyordu. «Onu seviyorsun sanırım.»
«Ruth'a çok bağlıyım. Harika bir insan o, Race. Ruth'a her bakımdan güveniyorum. Dünyanın en dürüst, en sadık insanı.»
«Ya...» Race'in yüzünden düşüncelerini anlamak mümkün değildi. Ama yaşlı adam kendi kendine, Ruth Lessing'in de Rosemary'i öldürmesi için bir neden varmış, diye düşünüyordu. Belki genç kadın zengin bir adam olan George'ia evlenmek istiyor. Belki de Genç George'a gerçekten âşık. Sonuçta Rosemary'i pekâlâ öldürmüş olabilir... Sonra u-sulca, «George,» dedi. «Senin de karını öldürmen için iyi bir neden varmış. Farkındasın değil mi?»
«Benim mi?» George fena halde afalladı.
«Othello'yla Desdemona'yı unutma.»
«Ne demek istediğini anlıyorum. Ama Rosemary'le benim aramdaki... durum öyle değildi. Tabii ona tapıyordum. Ama... katlanmam gerekecek bazı şeyler olacağını da biliyordum...» Bir an durdu. «Zaten... katil ben olsaydım, bu konuyu tekrar açar mıydım? Resmi soruşturmada Rosemary'nin intihar ettiğine karar verildi. Böyle yapmam çılgınlık olmaz mıydı?»
«Tabii olurdu. Onun için senden ciddi bir şekilde şüp-

helenmiyorum, aziz dostum. Eğer başarılı bir katil olsaydın, sana gelen o imzasız mektupları usulca ateşe atıverir-din. Şimdi böylece işin en ilgi çekici noktasına geliyoruz. O mektupları kim yazdı?»
«Ha?» George şaşırdı. «Bilmem.»
«Bu noktanın seni ilgilendirmediği anlaşılıyor... Şimdi... mektupları katilin yazmadığı kesin. Başını derde sokmayı herhalde istemezdi. O halde mektupları yazan kim? Her şeyi yeniden hortlatmayı kim istiyor?»

George şaşkın şaşkın, «Hizmetçiler?» diye mırıldandı.
«Belki. O zaman da şunu sorabiliriz: Hangi hizmetçiler? Ve ne biliyorlardı? Rosemary'nin oda hizmetçisi var mıydı?»
George başını salladı, «Hayır... O sırada bir aşçımız vardı. Hâlâ bizde. Ondan başka iki hizmetçi tutmuştuk. Ama onlar da bir süre sonra yanımızdan ayrıldılar.»
«George, bence sen bu konuyu iyice düşünmelisin. Olayı yeniden canlandırmak istiyor musun gerçekten? Çıkacak dedikoduları unutma. Kirli çamaşırları herkesin gözünün önüne sermek zorunda kalacaksın. Karının aşk maceraları duyulacak...»
George irkildi. Sonra da bağırdı. «Ben gerçeği öğrenmek istiyorum!»
«Pekâlâ... Öyleyse o mektupları polise götür. Polis bu mektupları yazanı kolaylıkla bulur sanırım. O kimsenin o-lay konusunda gerçekten bir şey bilip bilmediğini öğrenir. Ama şunu da unutma: Polis soruşturmaya başladıktan sonra artık onları durduramazsın.»
«Polise gidecek değilim. O yüzden seninle konuşmak istedim. Katili yakalamak için tuzak kuracağım.»
«Ne demek istiyorsun?»
«Dinle, Race. Lüksemburg'da bir yemek vereceğim. Senin gelmeni de istiyorum. Sofrada yine o konuklar buluna-

cak. Farraday'lar, Anthony Browne, Ruth, İris ve ben. Ben her şeyi planladım.»
«Ne yapacaksın?»
George hafifçe güldü. «Bu da benim sırrım. Ne yapacağımı önceden söylersem her şey mahvolur. Senin de oraya gelip olanları görmeni istiyorum.»
Race öne doğru eğildi. «Bu hoşuma gitmiyor, George.» Sesi sertleşmişti. «Kitaplardan alınma, melodramlara yakışacak bu fikirler bir işe yaramaz. Polise git. Onlar bu tür sorunları nasıl çözümleyeceklerini bilirler. Profesyonel onlar. Amatör dedektiflik tehlikelidir.»
«İşte o yüzden senin de yemeğe gelmeni istiyorum. Sen amatör değilsin.»
«Dostum, bunu bir.zamanlar İstihbarat Servisinde çalıştığım için mi söylüyorsun? Ama sofradakilere bunu nasıl olsa açıklamayacaksın.»
«Açıklamamam gerekiyor.»
Race, «Çok üzgünüm,» diye cevap verdi. «Davetini kabul edemeyeceğim. Planın hoşuma gitmiyor. Buna katlamam. George, sen de bundan vazgeç.»
«Vazgeçemem. Her şeyi hazırladım.»
«Allah kahretmesin! İnadı bırak, George. Ben bu işierl senden daha iyi bilirim. Bu fikrin hiç hoşuma gitmiyor. Bir işe yaramayacak. Hatta tehlikeli de olabilir. Bunu düşündün mü hiç?»
«Bunun biri için tehlikeli olacağı kesin.»
Race içini çekti. «Sen ne yaptığını bilmiyorsun. Neyse... Uyarmadı deme. Senden son defa rica ediyorum. O çılgınca planından vazgeç.»
George Barton sadece, «Hayır,» der gibi başını salladı.

İki kasım sabahı hava karanlık ve yağmurluydu. El-vaston konağının yemek salonu o kadar loştu ki,kahvaltı ederken ışıkları yakmak zorunda kaldılar.
Iris'in hiç iştahı yoktu. Uçuk yüzüyle hayalete benziyordu. George sinirli sinirli gazetesini hışırdatıyor, masanın diğer ucunda Lucilla Drake hüngür hüngür mendilinin içine ağlıyordu.
«Sevgili oğlumun korkunç bir şey yapacağını biliyorum.
«Öyle duyguludur ki. Durum ciddi olmasaydı bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu yazmazdı.»
George yine gazetesini hışırdatarak sert sert, «Lütfen endişelenmeyin, Lucilla,» dedi. «Size bu sorunu çözebileceğimi söyledim.»
«Biliyorum, sevgili George. Siz çok iyisiniz. Ama ben gecikmenin korkunç bir şeye yol açacağını düşünüyorum. Sözünü ettiğiniz araştırmalar... zaman alır.»
«Hayır, hayır. Her şeyi çabucak halledeceğim.»
«Victor, 'Ayın üçüne kadar,' diye yazmış. Yarın kasımın üçü. Yavruma bir şey olursa kendimi hiçbir zaman affetmem!»
«Ona bir şey olmayacak.» George kahvesinden bir yudum aldı.
İris de söze karıştı. «Endişelenme, Lucilla Hala. George her şeyi halledecek. Böyle şeyler daha önce de oldu.»
«Uzun bir süreden beri olmamıştı. O...»
George usulca homurdandı. «Üç aydan beri...»
«O dolandırıcı arkadaşları onu kandırdıklarından beri. Zavallı Victor'cuğum...»
George peçetesiyle bıyığını silerek ayağa kalktı. Bayan Drake'in omzuna şefkatle vurarak kapıya doğru gitti. «Üzülmeyin. Ruth'a hemen telgraf çekmesini söyleyeceğim.»
George hole çıkarken İris de onu izledi. «George, bu «akşamki yemeği ertelesek mi? Lucilla Hala çok üzgün...»
«Öyle şey olmaz!» George'un pembe yüzü morardı. «O

Tanrının belası ahlaksız dolandırıcının hayatımızı altüst etmesine izin verecek değilim. Onun yaptığı şantajdan başka bir şey değil... Lucilla ona bir defa olsun, 'Ne halin varsa gör,' dese, bu para sızdırma oyunları da sona erer... Neyse... Sen onu teselli etmeye çalış. Ben de onu sevindirmek için bu akşama kadar bir şeyler yaparım.»
George evden ayrılırken telefon çalmaya başladı.
İris açtı. «Alo? Kim?» Genç kızın yüzü değişti, umutsuz ifadenin yerini sevinç aldı. «Anthony!»
«Evet, Anthony ya! Dün de telefon ettim ama seni bulamadım. Ne o, George'a benirn reklamı mı yapmaya başladın?»
«Ne demek istiyorsun?»
«Gecrge bu gece senin için vereceği yemeğe beni de ısrarla çağırdı. Bunu senin sağladığını düşündüm.»
«Hayır, hayır. Benimle bir ilgisi yok.»
«Yani George fikrini kendi kendine mi değiştirdi?»

«Pek de değil. Bu...»
«Alo İris?»
«Buradayım, Anthony.»
«Bir şey söylüyordun... Ne var, sevgilim? Derin derin içini çektiğini duydum. Bir şey mi oldu?»
«Hayır... Bir şey olmadı... Yarına bir şeyim kalmayacak. Yarına her şey düzelecek.»
«İris, 'Yarın hiçbir zaman gelmeyecek,' diye bir söz yok mudur?»
«Sus!»
«iris, senin gerçekten bir derdin var!»
«Yok, yok. Zaten bunu sana anlatamam. Çünkü söz verdim.»
«Anlat, hayatım.»
«Hayır, anlatamam. İmkânsız... Anthony, sen bana bir şey söyler misin?»
«Bilirsem tabii.»
— 93 —
«Sen... Rosemary'e âşık miydin?»
Anthony biran sesini çıkarmadı. Sonra da güldü. «Demek mesele buydu! Evet, İris, Rosemary'e biraz âşık gibiydim. Bildiğin gibi çok güzeldi. Sonra bir gün Rosemary'le konuşurken senin merdivenden indiğini gördüm. Ve aynı anda Rosemary'den soğudum. Artık benim için dünyada senden başka hiç kimse yoktu. Gerçek bu. Böyle şeyleri düşünme. Bildiğin gibi Romeo da Juliet'e delicesine âşık olmadan önce Rosaline'la ilgileniyordu.»
«Teşekkür ederim, Anthony. Çok sevindim.»
«Bu gece görüşürüz. B'ugün senin doğum günün değil mi?»
«Aslında doğum günüm gelecek hafta. Ama bu akşamki yemek bir tür doğum günü toplantısı sayılıyor.»
«Yemeği heyecanla bekliyormuş gibi bir halin yok.»
«Öyle.»
«George ne yaptığını biliyor herhalde. Ama bana yemeği aynı yerde vermesi.»
«Ben Rosemary'nin... Rosemary'nin ölümünden sonra Lüksemburg'a birkaç kez gittim. İnsanı oraya çağırıyorlar...»
«Doğru. Belki böylesi de daha iyi. Sana doğum günü hediyesi aldım, İris. Beğeneceğini umarım. Hoşçakal.» Anthony telefonu kapattı...
İris, Lucilla Drake'i teselli etmeye gitti.
George ise bürosuna varır varmaz hemen Ruth Les-sing'i çağırttı. Genç kadın arkasında zarif, siyah bir tayyörle içeri girerken George'un yüzündeki kaygılı ifade biraz yumuşadı.
«Günaydın.»
«Günaydın, Ruth. Yine dert çıktı. Şuna bak.»
Genç kadın George'un uzattığı telgrafı aldı. «Yine mi Victor Drake?»
«Evet. Tanrının cezası!»
— 94 —
Ruth bir an sessizce durdu. Kulağında alaycı bir ses vardı. «Siz patronunuzla evlenmeliydiniz, kızım.» Sanki dün olmuş gibi, diye düşündü Ruth.

George'un sesi daldığı düşüncelerden uyanmasına neden oldu. «Onu Güney Amerika'ya bir yıl önce göndermiştik değil mi?» diyordu.
Ruth düşündü. «Evet, öyle sanırım. Galiba yirmi yedi ekimde.»
«Şaşılacak bir insansınız, Ruth. Belleğiniz çok güçlü.»
Ruth kendi kendine, Victor Drake'i hatırlamam için daha önemli bir neden var, dedi. Onunla konuştuktan sonra telefonda Rosemary'nin o umursamaz sesini dinledim. Ve o zaman George'un karısından nefret ettiğimi anladım.
George, «Neyse,» dedi. «Yine de şanslı sayılırız. Ona üç ay önce tekrar beş yüz sterlin yolladık ama önemli değil.»
«Şimdi üç bin sterlin istiyor, fazla bu.»
«Evet. Ama o kadar alamayacak. Her zamanki gibi durumu incelememiz gerekiyor. Hemen Buenos Aires'e bir telgraf çekin. Tabii Bayan Drake sinir krizi geçiriyor. Aksi gibi bu gece de evde olmayacağız.»
«İsterseniz bu akşam Bayan Drake'le kalırım.»
«Hayır, hayır.» George'un sesi kesindi. «Siz mutlaka bizimle gelmelisiniz. Size ihtiyacımız var, Ruth.» Genç kadının elini tuttu. «Siz hiç bencil değilsiniz.»
Ruth gülümsedi. Sonra da, «İsterseniz Buenos Aires'e telefon edelim,» dedi. «O zaman bu sorun bu akşama kadar çözülür.»
«Çok iyi olur!»
«Ben hemen bu işi halledeyim.» Ruth elini George'un ovucundan çekerek dışarı çıktı. George da bir iki dosyaya baktıktan sonra bürodan ayrıldı. Ve doğru Lüksemburg lokantasına gitti...
George büroya döner dönmez Ruth hemen onun odasına geldi. «Şu Victor Drake meselesi...»
«Evet?»
«Korkarım durum kötü. Onu dava etmeleri ihtimali varmış. Bir süreden beri çalıştığı şirketin parasını zimmetine geçiriyormuş. Buenos Aires'deki memurunuz şirketin müdürüyle konuştu. Ve biraz önce de buraya telefon etti. Para ödendiği takdirde Victor Drake'i dava etmeyeceklermiş Drake, bin altı yüz elli sterlin çalmış.»
«Ah, demek sevgili Victor bu arada bin üç yüz elli sterlini cebe atacağını sanıyordu.»
«Korkarım öyle.»
George acı bir memnunlukla, «Neyse, hiç olmazsa buna engel olacağız,» dedi. «Buenos Aires'deki memurunuza o parayı şirkete ödemesini söyledim. Doğru yaptım mı?»
«Açıkçası ben o ahlaksızın hapse atılmasını tercih e-derim. Ama annesini düşünmek zorundayım. Lucilla Drake aptalın biri ama iyi kalpli bir kadın. Böylece Victor bu sefer de yakayı kurtaracak.»
Ruth, «Çok iyisiniz,» diye mırıldandı.
«Ben mi?»
«Bence siz dünyanın en iyi kalpli insanısınız.»
Bu sözler George'a dokundu. Hem kızardı, hem utandı. Birdenbire içinden gelen sese uyarak genç kadının elini öptü. «Sevgili Ruth... Siz benim en yakın ve en sevgili dostumsunuz. Siz olmasaydınız ne yapardım bilmem.»

Karşılıklı duruyorlardı.
Ruth, onunla mutlu olabilirdim, diye düşündü. Onu mutlu ederdim. Eğer...
George kendi kendine, Race'in sözünü dinlesem mi, diye sordu. Planımdan vazgeçsem mi? Böylesi daha iyi olmaz mı?

Bir an kararsızlıkla bocaladı. Sonra, «Saat dokuz bucukta, Lüksemburg lokantasında,» dedi.
Hepsi gelmişlerdi.
George rahat bir nefes aldı. Son ana kadar bazılarının caymasından korkmuştu. Ama işte hepsi de buradalardı.
Uzun boylu, soğuk tavırlı Stephen Farraday. Siyah kadifeden sade bir tuvalet giymiş, boynuna zümrütler takmış olan kibar ve soylu Lady Alexandra Farraday. Yine siyah tuvaletli, şık ve zarif Ruth. Renginin uçukluğuna rağmen yine de pek güzel olan, yaprak yeşili tuvaletiyle Iris. Anthony Browne en son geldi. George ona bakarken, vahşi bir orman hayvanı gibi hızlı ve sessizce yürüyor, diye düşündü. Bir pantere benziyor ya da bir parsa...
Evet, hepsi de gelmiş ve George'un hazırladığı tuzağa düşmüşlerdi... Artık oyun başlayabilirdi...
Kokteyller içildi. Sonra bardan, asıl salona geçtiler.
Zenci müzisyenler tatlı bir parça çalıyor, çiftler dans ediyorlardı. Garsonlar telaşla sağa sola giderek ustalıkla servis yapıyorlardı.
Charles yaklaştı. Nezaketle gülümseyerek onları masalarına götürdü. Bir yıl önceki aynı masaya. Salonun dibindeki genişçe bölmedeydi. Bir kemerden geçilen burada üç masa vardı. Ortada bir büyük, iki yanda küçük masalar. Bunlardan birinde sarı suratlı, orta yaşlı bir yabancıyla, güzel bir sarışın oturuyordu. Diğerinde ise pek genç bir kızla bir delikanlı.
George nazik ve neşeli bir tavırla konuklarını oturttu. «Sandra, siz benim sağıma geçer misiniz? Anthony, sizin yanınıza. İris yavrum, bu senin yemeğin. Onun için seni yanıma almalıyım. Senin diğer tarafına da Farraday geçsin. Sonra sen, Ruth...» Durakladı. Sekreteriyle Anthony ara-

sında boş bir iskemle vardı. «Arkadaşım Race biraz geç kalabilir. Kendisini beklemememizi söyledi. Elbet gelecek. Hepinizin Race'le tanışmasını istiyorum. Harika bir adamdır. Bütün dünyayı dolaştı. Size pek güzel hikâyeler anlatacağından eminim.»
İris yerine geçerken öfkeliydi. George bunu mahsus yaptı. Beni Anthony'den ayırdı. Buraya Ruth oturmalıydı. George'un yanına. Eniştemin hâlâ Anthony'den nefret ettiği ve ondan şüphelendiği belli. Genç adama bir göz attı.
Anthony'tiin kaşları çatılmıştı. Ama Iris'e bakmıyordu. Bir kere dönüp yanındaki boş iskemleyi inceledi. Sonra da. «Birinin daha geleceğine sevindim, Barton,» dedi. «Çünkü buradan erkenden ayrılmak zorunda kalabilirim. Kaçınılmaz bir iş durumu. Burada tanıdığım birine rastladım.»

George gülümsedi. «Eğlence saatlerinde de işle mi ilgileneceksiniz? Bunun için çok gençsiniz, Browne. Hoş, ne iş yaptığınızı da pek bilmiyorum ya.»
Anthony ağır ağır, sakin sakin cevap verdi. «Bana bu soruyu sordukları zaman şöyle derim. Barton: Örgütlü suçlarla ilgilenirim ben. Hırsızlıkları ayarlarım. Dolandırıcılıkları planlarım. Arzu eden ailelerin evlerine gidebilirim.»
Sandra bir kahkaha attı. «Siz silah işiyle ilgilisiniz değil mi, Bay Browne? Son zamanlarda bütün suçları silah krallarına yüklüyorlar.»
Anthony'nin gözleri biran hayretle irileşti. Sonra neşeyle, «Beni ele vermemelisiniz. Lady Alexandra,» dedi. «Benimki çok gizli bir iş. Ve etrafta yabancı bir devletin ajanları dolaşıyor. Dikkatli olun.» Yapma bir ciddilikle başını salladı.
Garson istridye tabaklarını topladı.
Stephen Iris'i dansa kaldırdı.
Çok geçmeden hepsi dans ediyorlardı. O sıkıntılı halleri biraz kaybolmuştu.
Sonra İris, Anthony'le dansa başladı. «George'unki de
hainlik. Bizi yan yana oturtmadı.»
«Aksine bana iyilik etti. Karşıdan seni doya doya seyredebileceğim.»
«Gerçekten erkenden gidecek misin?» «Bu gerekebilir.» Bir süre sessizce dans ettiler.
Sonra Anthony sordu. «Albay Race'in de geleceğini biliyor muydun?»
«Hayır, hiç haberim yoktu.» «Çok garip...»
«Albay Race'i tanıyor musun? Sahi, geçen gün tanıdığını söylemiştin.» İris bir an durdu, sonra da ekledi. «Nasıl bir adam?»
«Bunu kimse bilmiyor.» Masaya döndüler.
Dakikalar geçti... O neşeli hava yavaş yavaş kayboldu ve sinirler tekrar gerildi. Sadece George sakin ve keyifliydi. İris enişteşinin saatine baktığını farketti.
Birdenbire davul çalmaya başladı. Işıklar sönükleşti. Pist yükseldi. İskemleler hafifçe geri itilerek, biraz döndürüldü.
Üç kız ve üç erkek pistte dansa başladılar. Onları türlü taklitler yapan bir adam izledi. Müşteriler onu çok beğendiler.
Lenny'le Flo çifti danstan çok akrobasiye benzeyen bir
numara yaptılar.
Lüksemburg Altılısı gürültülü bir parça çaldı.
Sonra ışıklar yandı. Herkes gözlerini kırpıştırdı.
Birdenbire George'un masasındakiler de rahatladılar. Sanki farkına varmadan bir şeyi beklemiş ve olmayınca keyiflenmişlerdi. Çünkü aylar önce ışıklar yandığı zaman masaya yığılmış olan o ölüyü görmüşlerdi. Ama şimdi onlara geçmiş tümüyle gerilerde kalmış gibi geliyordu. O eski felaketin gölgesi üstlerinden kalkmıştı.

Sandra neşeli bir tavırla Anthony'e döndü. Stephen, iris'e bir şey spyledi. Ruth da konuşmaya katılmak için masanın üzerinden eğildi. Sadece George iskemlesinde kımıldamadan oturuyordu. Gözlerini karşısındaki boş sandalyeye dikmişti. Oraya bir servis konmuş, kadehe de şampanya doldurulmuştu. Sanki biri gelecek ve o iskemleye oturacaktı...

İris enişteşini dürttü. «Uyan, George. Haydi gel dans edelim. Bu gece benimle hiç dans etmedin.»
George kendini topladı. Gülümseyerek kadehini kaldırdı. «Doğum gününü kutladığımız genç hanımın şerefine içelim. İris Marle'nin sağlığına!»
Gülerek şampanyalarını içtiler. Sonra da dansa kalktılar. George'la Iris, Stephen'le Ruth, Anthony'le Sandra.
Orkestra hızlı bir parça; çalıyordu.
Sonra hep birarada masaya döndüler. Gülüyor, gevezelik ediyorlardı. Yerlerine oturdular.
Sonra George birdenbire öne doğru eğildi. «Şimdi... hepinizden şey istiyorum. Bir yıl kadar önce yine buradaydık. O gece bir felaketle sona erdi. Ben geçmişteki o üzücü olayı hatırlatmak istemiyorum. Ama Rosemary'nin tümüyle unutulmasına razı değilim. Onun için Rosemary'nin anısına içmemizi istiyorum.» Kadehini kaldırdı.
Diğerleri de ona uydular. Şimdi yüzleri nazik birer maskeyi andırıyordu.
George, «Rosemary'nin anısına,» dedi. «Rosemary 'anı' anlamına gelir.»
Kadehlerini dudaklarına götürerek şampanyalarını içtiler.
Bir sessizlik oldu...
Sonra George sallandı ve omuzları düştü. Deli gibi elini boğazına götürdü. Soluk almaya çalışırken yüzü mo-rardı.
Bir buçuk dakika içinde öldü. — 100 —
Üçüncü Bölüm
İRİS
Albay Race, Scotland Yard'da Başmüfettiş Kemp'le konuşuyordu.. Birbirlerini yıllardan beri tanırlardı.
Kemp, «Buraya kadar geldiğiniz için çok naziksiniz,» diyordu. «Bu olayda yardıma ihtiyacımız olacak. Kidderminster ailesinin bu işle ilgili olması bizi dikkatli davranmaya zorluyor.»
Race başını salladı. Lady Alexandra Farraday'ı birkaç kez görmüştü. «Ya cinayeti o işlediyse, Kemp?»
«Lady Alexandra mı? Sizce katil o mu?»
«Hiçbir fikrim yok. Ama katilin Lady Alexandra olduğunu düşünelim. Ya da kocasının. Sonuçta Farraday'ı da Kidderminster ailesi destekliyor.»
«Eğer onlardan biri katilse, suçluyu asmak için elimizden geleni yapacağız. Bunu biliyorsunuz.»
Race başını salladı. «Evet. Bana olayı anlatın.»
«George Barton siyanürle zehirlenerek öldü. Bir yıl önce karısının öldüğü gibi. Demek siz de o sırada lokantadaydınız?»
«Evet. George' gruba katılmamı istedi ama ben razı olmadım. Planı hoşuma gitmiyordu. Ona her şeyi size açıklamasını söyledim. Ama razı olmadı. Katile tuzak kurmaya
— 101 —
karar vermişti. Endişem gitgide artıyordu. Bu yüzden dün gece kalkıp Lüksemburg lokantasına gittim George'a göz-kulak olmak için. Ama tabii uzaktaki bir masaya

oturmak zorundaydım. Beni hemen farketmelerini istemiyordum. Ama'ne yazık ki, şüpheli bir şey görmedim. Masaya konuklardan ve garsonlardan başka kimse yaklaşmadı.»
. Kemp, «Evet,» dedi. «Böylece liste kısalmış oluyor. Katil ya masadakilerden biri ya da garson. Giuseppe Bolsa-no yani. Onu bugün yine sorguya çekeceğim. Sizin de Giu-seppe'yle konuşmak isteyeceğinizi düşündüm. Ama açıkçası, garsonun bu cinayetle bir ilişkisi olduğunu sanmıyorum.»
«Böylece geriye konuklar kalıyor.»
«Evet. Rosemary Barton... öldüğü akşam da yine o grup varmış.»
,
«O olaya ne dersiniz, Kemp?»
«İncelemeye başladım. Çünkü bu iki olayın birbirlerine bağlı oldukları belli. Bu cinayet Rosemary Barton'un intihar etmemiş olduğunu da kanıtlıyor. Tabii o sırada bundan şüphelenmemiz için bir neden yoktu. Bayan Barton'un intihar ettiğine karar verdik. Zavallı kadının sinirlerinin bozuk olduğu belliydi. Kadınlar çoğunlukla aşk yüzünden intihar ederler, erkeklerse para yüzünden.»
«Ah... Demek Rosemary Barton'un bir aşk macerasına girmiş olduğunu biliyordunuz?»
«Evet. Bunu soruşturmaya başlar başlamaz öğrendik. Âşıklar dikkatli davranmışlardı ama durumu yine de kolaylıkla anladık.»
«Adam kimdi, Stephen Farraday mı?»
«Evet. İki sevgili küçük bir apartmanda buluşuyorlardı. Altı aydan beri devam ediyordu bu macera.»
«Peki, karısı durumun farkında mıydı acaba?»
«O sırada farkında olmadığına karar vermiştik...»
«Ama Lady Alexandra belki de durumu sezmişti Kemp.

Duygularını kolaylıkla belli eden bir kadın değil.»
«Ah evet, biliyorum. İkisi de Rosemary Barton'u öldürmüş olabilirler. Kadın kıskançlık yüzünden. Adam politika hayatı uğruna. Boşanma Farraday'ı mahvederdi. Ve tabii Kidderminster'ler de ona düşman olurlardı.»
«Ya sekreter?»
«O da Rosemary Barton'u öldürmüş olabilir. Belki George Barton'a âşıktı. Onların büroda pek sıkıfıkı oldukları ve Ruth Lessing'in adama âşık olduğu söyleniyor... Dün şirkette ilgi çekici bir olay olmuş. Telefoncu kızlardan biri Ruth Lessing'in elini tutarak, 'Sen olmasaydın ne yapar-^ dim?' diyen George Barton'un taklidini yapıyormuş. Miss Lessing aynı anda içeri girmiş. Ve kızı hemen Kovmuş. Yani bu konuda fazla hassas olduğu anlaşılıyor... Sonra Rosemary Barton'un kız kardeşi var. Ona büyük bir servet kaldığını unutmamak gerekir... İyi bir kıza benziyor o ama böyle şeyler hic belli olmaz. Rosemary Barton'un diğer erkek arkadaşının da üzerinde durmalıyız.»
Race, «Onun hakkında bildiklerinizi öğrenmek isterim,» dedi.

Kemp ağır ağır, «Anthony Browne hakkında pek az şey biliyoruz,» diye cevap verdi. «Öğrendiklerimiz de işe yarayacak gibi değil. Pasaportu düzgün. Amerikan vatandaşı. Aleyhinde bir tek delil yok. Buraya gelmiş ve Claridge Oteline inmiş, Lord Dewsbury'le ahbap olmuş.»
«Dolandırıcı olmasın?»
«Olabilir. Dewsbury ondan cok hoşlanmış. Browne'un burada kalmasını istemiş. Gene adam da ona silahlarla ilgilendiğini açıklamış. Deiwsbury'n.in bazı dostlarıyla da tanışmış. Ama silah fabrikalarıyla ilgisi olanlarla. Bunun sonucu olarak da Browne'a bir sürü şey gösterilmiş. Bence hic gösterilmemesi gereken bazı şeyler... Bir iki seferinde de Browne'un o taraflarda görünmesinden sonra ciddi birtakım sorunlar çıkmış.»
— 103 —
«Anthony Browne'un ilginç biri olduğu anlaşılıyor.»
«Evet. Çok sevimli olduğu ve bundan yararlandığı belli.»
«Peki, Rosemary Barton'un bu işle ne ilgisi var? George Barton silah fabrikatörü değil ki.»
«Öyle, ama Rosemary Barton'la Anthony Browne bir hayli sıkıfıymışlar. Belki genç adam onun yanında ağzından bir şey kaçırdı. Güzel bir kadının erkekleri nasıl konuşturduklarını siz benden daha iyi bilirsiniz, albayım...»
Raoe başını salladı. Başmüfettiş bu sözlerle Raoe'in özel bir ihtiyatsızlığını değil, Karşı - Casusluk Örgütünü yönettiği günleri kastettiğini biliyordu. «George Barton'a gelen o mektupları incelediniz mi?» diye sordu.
«Evet. Dün gece yazı masasının çekmesinde bulduk. Daha doğrusu İris Marle onları benim için buldu.»
«O mektuplar beni ilgilendiriyor, Kemp. Uzmanlarınız bu konuda neler söylediler?»
«Ucuz kâğıt, sıradan mürekkep. Parmak izlerinden mektupları George Barton'la İris Marle'nin okudukları anlaşılıyor. Zarfm üstündeyse bulanık izler var. Mektubu sağlığı normal, iyi eğitim görmüş biri yazmış.»
«İyi eğitim görmüş biri? O halde mektubu yazan hizmetçi değil.»
«Öyle sanırım.»
«Bu daha da ilginç, Kemp.»
«Bundan başka birinin daha durumdan şüphelendiği anlaşılıyor.»
«Ama o da polise başvurmaktan kaçınmış. George Barton'un şüphelerini uyandırmış ama işin sonunu getirmemiş. Bu işde bir gariplik var, Kemp. Bu mektupları George' un kendisi yazmış olamaz mı?»
«Olabilir ama neden?»
«İntiharına bir başlangıç olarak... Cinayet süsü vermek istediği intiharına.»
— 104 —
«Niyeti Stephan Farraday'ı astırmak mıydı? Bu da bir fikir. Ama o zaman da Barton her şeyin Farraday'ı işaret etmesi için elinden geleni yapardı. Oysa şu anda elimizde Farraday aleyhinde bir tek kanıt bile yok.»
«Ya siyanür? Neyin içindeymiş?»
«Masanın altında küçük bir kâğıt üzerinde parmak izi yoktu.»

Race, «Dün gece masadakiler bir şeyin farkına varmışlar mı?» diye sordu.
«Aslında bugün bu işle ilgileneceğim. Dün gece hepsiyle kısaca konuştum. Sonrq Iris Marle'la Elvaston Alanındaki konağa gittim. George Barton'un yazı masasına ve kâğıtlarına baktım. Bugün hepsini uzun uzun sorguya çekeceğim. Bundan başka diğer iki masada oturan müşterilerle de konuşacağım...» Masasındaki kâğıtları karıştırdı. «Evet, bunlar... Gerald Tollington ve Lady Patricia Briçe-Woodworth. Genç nişanlılar. Onların birbirlerinden başka kimseyi görmediklerinden eminim... Diğer masada ise Pedro Morales ve Miss Christine Channon... Adam Meksika' dan gelmiş. Kadın da paragöz bir sarışın, aklı paradan başka bir şeye ermiyor sanırım. Ama ne olur olmaz diye hem onun, hem de diğerlerinin adresini aldım... Şimdi işe garson Giuseppe'yle başlayacağım.»
CZ3
Giuseppe Bolsano ufak tefek, orta yaşlı, zeki bakışlı maymuna benzeyen bir adamdı. İngiltere'ye on altı yaşında geldiği için İngilizcesi çok iyiydi.
Kemp ona dostça davrandı. «Giuseppe aklına olayla ilgili başka bir şey geldiyse anlat.»
«Benim için kötü bir durum bu. O masaya ben servis ya pıyordum. Bazı kimseler çıldırdığımı v& şampanya kadehlerine zehir koyduğumu söyleyecekler.»

«Fransız şompanyasıydı değil mi?»
«Evet. Clicquot 1928. Çok güzel, pahalı bir şampanya. Bay Barton öyle bir insandı. Güzel yemekler ve iyi içkilerden hoşlanırdı. Hepsinin en iyisinden.»
«Şampanyayı önceden mi ısmarladı?»
«Evet. Her şeyi Şef Charles'la ayarladı.»
«Ya o sofradaki boş iskemle?»
«Onu da Bay Barton istedi. Charles'a da, bana da oraya daha sonra genç bir hanımın oturacağını söyledi.»
«Genç bir hanım mı?» Kemp'le Race birbirlerine baktılar. «O genç hanımın kim olduğunu biliyor musun?»
Giuseppe başını salladı. «Hayır, bilmiyorum. Bütün bildiğim o hanımın daha sonra geleceğiydi.»
«Şampanyayı anlatmaya devam et. Kaç şişe açıldı?»
«İki. Gerekirse bir üçüncüsü de hazır bekliyordu. İlk şişe çabucak bitti. İkinci şişe ise şov başlamadan kısa bir süre önce açıldı. Kadehleri doldurdum, sonra şişeyi kovaya yerleştirdim.»
«Bay Barton'un şampanya içtiğini en son ne zaman gördün?»
«Durun bakayım... Şovdan sonra o genç hanımın şerefine içtiler. Yanılmıyorsam onun doğum günüydü. Sonra dansa kalktılar. Tekrar masaya döndükleri zaman Bay Barton şampanya içti ve öldü.»
«Onlar dans ederken kadehleri doldurdun mu?»
«Hayır, efendim. Küçük hanımın şerefine içtikleri zaman şampanyadan sadece bir iki yudum almışlardı. Yani kadehler daha doluydu.»
«Onlar dans ederlerken masaya herhangi' biri yaklaştı mı?»

«Hayır, efendim. Bundan eminim.»
«Giuseppe, sofradakilerden biri Bay Barton'un kadehine bir şey koysaydı, farkeder miydin?»
«Pek sanmıyorum, efendim. Ben beş masaya servis t
— 106 —
yapıyorum. O telaş arasında belki farkedemezdim... Ama Say Barton'un kadehine yine de kimse görmeden bir şey koymaları imkânsızdı. Bunu ancak kendi kolaylıkla yapabilirdi. .
Kemp, «Demek sen böyle düşünüyorsun,» diye mırıldandı.
«Tabii işin içyüzünü bilmiyorum ama... Bir yıl önce o güzel hanım, Bayan Barton intihar etti. Belki Bay Barton bu olaya çok üzüldü. Ve aynı şekilde kendini öldürmeye karar verdi. Romantik bir davranış tabii.»
Kemp garsona birkaç soru daha sordu. Sonra da Gi-useppe'ye gidebileceğini söyledi. Kapı garsonun arkasından kapanırken Race, «Acaba,» dedi. «Katil bu olaya bu süsü mü vermek istedi?»
«Üzgün koca karısının ölüm yıldönümünde intihar ediyor... Öyle mi? Evet, olabilir. Ama katil herhalde George Barton'un imzasız mektupları sakladığını, seninle konuştuğunu bilemezdi.» Kemp saatine bir göz attı. «Saat yarımda Kidderminster Konağında olmam gerekiyor. Onlardan bazılarını görecek kadar zamanımız var. Benimle gelir misiniz, albayım?»
?
Bay Morales, Ritz Otelinde kalıyordu. Sabahın b saatinde hali pek hoş değildi. Traş olmamıştı, gözleri kanlıydı. Akşamdan kalma olduğu anlaşılıyordu.
Ama gece olanları hatırlamaya hazırdı. «Christine'le gittik oraya. O bebek de açıkgöz mü açıkgöz yani. Bana orasının iyi bir yer olduğunu söyledi. 'Nereye istersen oraya gideriz, bebek,1 dedim. Doğrusu lokanta gerçekten klas bir yerdi. Bana epey pahalıya da maloldu. Ama orkestra iyi değildi. Şöyle canlı bir şey çalamryorlardı.»
Kemp onu bölmenin orta yerindeki masayı hatırlamaya zorladı.
— 107 —
I
il
«Evet, orada bir masa vardı. Kalabalık bir.grup oturuyordu. Ama nasıl insanlar olduklarına pek dikkat etmedim. Açıkçası o adam öbür dünyayı boylayıncaya kadar.o masayla ilgilenmedim. Önce onun içki kaldırmadığını sandım.-Ah masadaki kadınlardan birini hatırladım şimdi. Siyah saçlıydı. Ve seksi bir bebekti.»
«Yeşil kadife elbiseli genç kız mı?»
«Yok canım. O kız pek sıskaydı. Benim beğendiğim bebek siyahlar giymişti, vücudu iyiydi.»
Çapkın Bay Morales'in dikkatini Ruth Lessing'in çekmiş olduğu anlaşılıyordu.
«Onun dans edişini seyrettim. Ah, bebek o işi iyi biliyordu. Ona bir iki defa işaret de ettim ama bana soğuk soğuk baktı.»
Bay Morales'den başka bir şey öğrenemediler. Zaten adam da içkiyi iyice kaçırmış olduğunu saklamıyordu.

Kemp Bay Morales'e teşekkür ederek kalktı.
Morales, «Yarın NeW York'a hareket edeceğim.» dedi. «Ama isterseniz daha kalabilirim.» Bunun hoşuna gideceği belliydi.
«Teşekkür ederiz, ama resmi soruşturmada tanıklık etmenize gerek yok.»
«Anlayacağınız burada bir hayli eğleniyorum. İşe polis karıştı mı, bizim şirkettekiler hemen dönmediğim için bana kızamazlar. Daha düşünürsem belki bir şeyler hatırlarım.»
Ama Kemp buna gerek olmadığını söyleyerek Bay Morales! düş kırıklığına uğrattı.
Lady Patricia Briçe - Woodwort pek genç ve güzeldi.
«Kızılacak bir şey bu. Herhalde hayatım boyunca bir
cinayeti bu kadar yakından görmeyeceğim. Cinayet olay»
—108 —
değil mi? Gazeteler beiirsiz bir şeyler yazmışlar ama nişanlım Gerald'a telefonda olayın cinayet olması gerektiğini söyledim. Düşünün! Burnumun dibinde cinayet işleniyor ve ben buriu farketmiyorum!»
Başmüfettişin de tahmin ettiği gibi bir hafta önce nişanlanan iki genç birbirlerinden başka kimseyle ilgilenmemişlerdi pek.
İyi niyetli olan Lady Patricia bir şeyler hatırlamaya çalıştı. «Sandra Farraday çok şıktı. Ama her zaman güzel giyinir zaten. Arkasında Diör'un bir elbisesi vardı.»
Race, «Onu tanıyor musunuz?» diye sordu.
Patricia başını salladı. «Sandra'yla tanışmıyoruz. Ama tabii ben onun kim olduğunu biliyorum. Kocası ise içsıkıcı bir adama benziyor.»
«Peki, ya diğerleri?»
«Onları daha önce gördüğümü sanmıyorum. Dior'un tuvaletini giymiş olmasaydı herhalde Sandra Farraday'ı da farketmezdim.»
Evden ayrılırlarken Kemp öfkeyle, «Bay Gerald Tomlin-son da nişanlısı gibi konuşacak,» dedi.
Race, «Stephen Farraday'ın frağınm kıskançlığa kapılmasına neden olduğunu sanmıyorum...» diye mırıldandı.
Miss Christine Shannon başmüfettişin de söylediği gibi sarışın bir güzeldi. Dikkatle taranmış boyalı saçları, bir bebeğinki kadar ifadesiz yüzünü çerçeveliyordu. Christine Shannon, Kemp'in düşündüğü gibi aptal olabilirdi. Ama iri mavi gözleri ilkel bir kurnazlık doluydu.
«Size yardım etmeyi çok isterim, müfettiş bey. Bana her istediğinizi sorabilirsiniz.»
Kemp büyük masadakilerle ilgili sorusunu sordu.
O zaman Christine'in gözünden hiçbir şey kaçmadığı ortaya çıktı. 'O masadakilerin hiç eğlenmedikleri hallerinden belliydi. Adama çok acıdım. Yemeği veren beye yani.
— 100 —
1
Herkesin hoşça vakit geçirmesi için çırpınıp duruyordu. Bir kedi kadar da sinirliydi. Ama ne yaparsa yapsm etkisi olmuyordu bunun. Sağında oturan uzun boylu kadın baston yutmuş gibi kaskatıydı. Solundaki kızsa öfkeliydi. Onun karşısındaki yakışıklı, esmer genein yanına oturamadığı için kızdığı anlaşılıyordu. Kızın diğer

tarafındaki uzun boylu, sarışın adama gelince... Onun da sanki midesi bozulmuş gibi bir hali vardı. Onun yanındaki genç elinden geleni yapıyor, adamla konuşmaya çalışıyordu. Ama onun sinirleri de gerilmişti sanırım.»
Albay Raoe, «Çok şeyi farketmişsiniz, Miss Shannon.» dedi.
«Size bir sırrımı açıklayacağım. Dün geçe ben de pek eğlenmiyordum. O erkek arkadaşımla üç geoe arka arkaya çıkmıştık. Ve ben ondan bıkmaya başlıyordum. Londra'da gezip tozmak istiyordu. Özellikle klas dediği yerleri görmek. Ayrıoa cimri olmadığını da söylemeliyim. Bana her yerde şampanya içiriyordu. Dün gece de önce Pompadur'a, sonra Bin Çiçek'e ve sonunda da Lüksemburg'a gittik. Bizimki çok eğlendi. Bir bakıma acınacak bir adam... Ama konuş^ ması hiç de ilgi çekici değil. Durmadan Meksika'da yaptığı işleri, tanıdığı kadınları anlatıyor. İnsan aynı hikâyeleri dinlemekten bıkar. Tabii ayrıca Pedro öyie yakışıklı bir erkek değil. Bu yüzden sadece yemekle ilgilendim ve etrafı seyrettim.»
Başmüfettiş, «Bu bizim için iyi bir şey, Miss Shannon,» diye cevap verdi. «Bu sorunun çözümlenmesine yardım edecek bir şey görmüş olduğunuzu umarım.»
Christine sarı saçlı başını salladı. «O adamı kimin öldürdüğünü bilmiyorum. Şampanyasını içti, morardı ve olduğu yere yığıldı.»
«O olaydan önce, en son şampanya ne zaman içmişti? Bunu hatırlıyor musunuz?»
Christine düşündü. «Ah, evet... Şovdan hemen sonra.
—110 —
Işıklar yandı ve o kadehini alarak bir şeyler söyledi. Diğerleri de bardaklarına uzandılar. Galiba birinin şerefine içiyorlardı.»
Kemp başını salladı. «Evet. Sonra?»
«Sonra müzik başladı. Hepsi de gülerek dansa kalktılar. İlk kez eğlenmeye başlıyorlarmış gibi bir halleri vardı. Şampanya en sıkıntılı toplulukları bile neşelendirir.»
«Dansa hep birlikte mi kalktılar? Masa boşaldı mı yani?»
«Evet.»
«Ve hiç kimse Bay Barton'un kadehine dokunmadı öyie mi?»
Christine hemen cevap verdi. «Dokunmadı. Bundan eminim.»
«Onlar danstayken masaya hiç kimse yaklaşmadı mı?»
«Yaklaşmadı. Tabii garson dışında.»
«Garson mu? Hangi garson?»
«Aslında garson değil komiydi. Şu beyaz önlüklü çocuklardan biri. Ancak on altısında vardı sanırım. Asıl garson ufak tefek, maymun suratlı bir adamdı, İtalyan sanırım.»
Kemp, «Evet,» dedi. «Giuseppe... Peki o genç komi ne yaptı? Kadehlere içki mi doldurdu?»
Christine başını salladı. «Hayır, hayır. Masada hiçbir şeye dokunmadı. Kadınlardan biri dansa kalkarken geee çantasını yere düşürmüştü. Komi aldı ve masaya koydu.»
«Çanta kimindi?»
Sarışın kadın bir an düşündü. «Ah, tabii ya. O genç kızın çantasıydı sanırım. Çünkü yeşilli sırmalı bir şeydi. Diğer iki kadının gece çantaları siyahtı tabii.»

«Komi çantayı ne yaptı?»
Christine hayretle başmüfettişe baktı. «Masaya koydu, hepsi o kadar.»
«Çocuğun kadehlere dokunmadığından emin misiniz?»
— 111 —
«Kesinlikle. Çantayı masaya âdeta attı, sonra da koşarcasına uzaklaştı, çünkü garsonlardan biri onu usulca, öfkeyle çağırıyordu. Bir yere gitmesini yo da bir şey getirmesini istiyor, onu suçluyordu.»
«Ve sadece o çocuk masaya yaklaştı öyle mi?»
«Evet.»
«Anlıyorum... Ama tabii biri yinede masaya yaklaşmış olabilir. Belki o ara farketmediniz.»
Christine, kesin bir tavırla, «İmkânsız,» diye cevap verdi. «Masaya başka kimsenin yaklaşmadığından eminim. Çünkü Fedro'yu telefona çağırmışlardı ve daha masaya dönmemişti. Bu yüzden içim sıkılıyordu, etrafıma bakmıyordum. Ben her şeyi hemen farkederim. Oturduğum yerden de ortadaki o boş masadan başka pek bir şey gözükmüyordu.»
Race sordu. «Masaya önce kim döndü?» «Yemeği veren adamla yeşilli kız. Yerlerine oturdular. Sonra uzun boylu sarışın adamla siyah tuvaletli genç kadın geldi. Onları o kurumlu kadınla esmer genç izledi. O genç adam harika dans ediyordu. Hepsi masaya yerleşince, garson ispirto ocağının üzerinde bir tabağı ısıtmaya başladı. Bay Barton da öne doğru eğilerek kısa bir konuşma yaptı. Sonra da olanlar oldu.»
Christine bir an durdu. Sonra neşeyle ekledi. «Ne feci değil mi? Doğrusu ben önce adamın kriz geçirdiğini sandım. O sırada Pedro masaya döndü. Ona, 'Pedro, bak,' dedim. 'Adam kriz geçirdi.' Pedro ise, 'Sızmak üzere,' diye cevap verdi. Aslına bakarsanız kendisi sızmak üzereydi. Bu yüzden ona yardım etmeye çalıştım. Çünkü Lüksemburg gibi yerlerde müşterilerin sızmalarını hiç hoş karşılamazlar...»
Miss Christine Shannori'un apartmanından çıktıkları zaman Kemp'in de suratı asılmıştı.
«Yine işimize yarayacak bir şey öğrenemedik. O kız iyi bir tanık. Her şeyi farkediyor ve gördüklerini de hatırlıyor.
— 112 —
Eğer bir şey olsaydı, Christine Shannon mutlaka farkına varırdı. Onun için belirli bir şey olmadığı anlaşılıyor. Hokkabazlık bu! George Barton şampanyasını içiyor, sonra gidip dans ediyor. Masaya geri dönüyor. Kimsenin dokunmadığı, aynı kadehten bir iki yudum alıyor ve bu sefer ölüyor. Delice bir iş! Böyle bir şey olamaz, diyeceğim ama oldu işte!» Bir an durdu. «O komi. Giuseppe bana ondan hiç söz etmedi. O konuyu araştırabilirim. Diğerleri dans ederken masaya sadece o yaklaşmış. Bu işin içinde bir iş olabilir.»
Race başını salladı; «Eğer çocuk Barton'un kadehine bir şey koysaydı, Christine Shannon görürdü. O genç kadın bütün ayrıntıları farkeden bir tip. Kafasının içinde bir düşünce yok. Onun içinde gözlerini kullanmakla yetiniyor. Hayır, Kemp. Bu olayın basit bir açıklaması olmalı. Bir an-layabilseydik...»
«Evet, bir açıklaması var. Kadehe zehiri George Barton

kendisi koydu.»
«Ben de öyle olduğunu düşünmeye başlıyorum. Ama eğer öyleyse. George içtiğinin siyanür olduğunu bilmiyordu, Kemp...»
«Yani biri zehiri ona ilaç diye mi verdi? Mide ya da
tansiyon ilacı diye?»
«Olabilir.»
«Öyleyse kim o adam? Farraday'ların George Barton' la ona ilaç verecek kadar samimi olduklarını sanmıyorum.»
«Evet, bu olacak gibi değil.»
«Bay Anthony Browne için de aynı şeyi söyleyebiliriz... O zaman geriye iki kişi kalıyor. Kalbi sevgi dolu baldızı...»
«Ve ona çok bağlı olan sekreteri.»
Kemp, Race'e baktı. «Evet. Genç kadın George Bar-ton'a ilaç adı altında zehir verebilirdi... Ben şimdi Kidderminster Konağına gidiyorum. Siz ne yapacaksınız? İris Marle'la mı konuşacaksınız?»
«Gidip diğerini göreceğim... Bürodakini. Eski bir dost
¦113
Şampanyadaki Zehir — F : 8
olarak başsağlığı dileyeceğim. Belki sekreteri öğle yemeğine götürürüm.»
«Ah, demek böyle!»
«Henüz kesin bir düşüncem yok. İpucu arıyorum.»
«Ama İris Marle'ı da görmelisiniz.»
«Onu göreceğim. Ama önce konağa İris yokken gitmek istiyorum. Neden biliyor musunuz, Kemp?»
«Hayır, bildiğimi sanmıyorum.»
«Çünkü o evde durmadan gevezelik eden biri var... Çocukluğum da, 'Küçük bir kuş bana söyledi...' derlerdi. Bu çok doğru bir laf, Kemp. Böyle kuşları cıvıldamaya bırakırsanız, size çok şey anlatırlar.»
?
Kemp, Kidderminster Konağında kim olduğunu açıklar açıklamaz yaşlı ve vakarlı uşak onu evin arka tarafındaki, kitaplarla dolu loş bir odaya götürdü. Lord Kidderminster, kızı ve damadı orada başmüfettişi bekliyorlardı.
Lord Kidderminster, Kemp'e doğru giderek nezaketle elini sıktı. «Tam zamanında geldiniz, başmüfettiş. Kızımla kocasını Scotland Yard'a çağırmayarak buraya gelmeye razı olduğunuz için teşekkür ederim. Çok naziksiniz. Tabii gerekirse Scotland Yard'a gitmeye hazırdılar.»
Sandra sakin bir tavırla, «Evet,» dedi. «Tabii.» Genç kadın koyu kırmjzı bir elbise giymişti. Arkasındaki dar pencereden süzülen ışıkta Kemp'in vaktiyle Avrupa'da bir katedralde gördüğü bir azize tasvirine benziyordu. Ama tabii Lady Alexandra bir azize değildi, olamazdı, o da başka. Stephen Farraday karısının yakınında duruyordu. Yüzü ifadesiz, tavırları ise kibar ve resmiydi. Ama başmüfettiş bu nozik maskenin altında başka bir Stephen Farraday'ın yaşadığını biliyordu.

Sandra Farraday ekledi. «Bize istediğiniz her soruyu sorabilirsiniz, başmüfettiş Kemp.»
«Teşekkür ederim, Lady Alexandra.» Lord Kidderminster, «Bir dakika,» dedi. «Tabii sizin kendi bilgi kaynaklarınız var. Polis müdüründen George Bartcn'un ölümünün intihar değil cinayet olduğunu düşünüldüğünü öğrendim... Sandra, yavrum, sen de intihar o-layı sandın değil mi?»
Genç kadın başını eğerek düşünceli bir sesle, «Dün gece bana kesinlikle öyleymiş gibi geldi,» diye cevap verdi. «Zavallı Rosemary Barton'un geçen yıl kendini öldürdüğü lokantada ve aynı masadaydık. Yazlıkta Bay Barton'u zaman zaman görmüştük. Hali çok garipti. Hiç kendinde değildi sanki. Hepimiz karısının ölümünün etkisinden kurtulamadığını düşündük. Çünkü Rosemary Barton'a çok bağlıydı. Onun için intihar fikri bana daha normal geldi. George Barton'u öldürmeyi neden istesinler?»
Stephen Farraday hemen atıldı. «Ben de aynı fikirdeyim. George Barton iyi bir insandı. Onun dünyada bir tek düşmanı bile olmadığından eminim.»
Başmüfettiş" kendisine bakan üç kişiyi süzdü ve bir an, onları sarsmam daha doğru olacak, diye düşündü. Sonra, «Bütün bu söylediklerinizin sizin açınızdan doğru olabilir. Lady Alexandra,» dedi. «Ama herhalde henüz bilmediğiniz
bazı şeyler var.»
Lord Kidderminster çabucak söze karıştı. «Başmüfeti-tişi zorlamayalım. Neyi açıklayacağına, neyi açıklamayacağına sadece kendisi karar verir.»
«Teşekkür ederim, lordum. Ama bazı noktalan iyice aydınlatmamam için hiçbir neden yok. Durumu size özetleyeceğim. George Barton ölümünden önce iki kişiye karısının sanıldığı gibi intihar ettiğine inanmadığını, birinin onu zehirlediğini düşündüğünü açıkladı. Katilin izini bulduğunu sanıyordu. Dün gece görünüşte Miss Iris Marle'ın

onuruna verdiği yemek, aslında karısının katilinin kimliğini, anlayabilmek için kurduğu bir tuzaktı.»
Derin bir sessizlik oldu. İfadesiz yüzüne rağmen aslında hassas bir insan olan Kemp birinin sarsıldığını sezdi. Diğerlerinin yüzlerinden anlaşılmıyordu. Ama Kemp yanıl-. madığından emindi.
Kendini ilk toplayan Lord Kidderminster oldu. «Ama bu da zavallı George Barton'un dengesini kaybetmiş olduğunu göstermez mi? Karısının ölümünü düşüne düşüne herhalde akli dengesi bozulmuştu.»
«Evet, Lord Kidderminster. Ama hiç olmazsa Barton'un intihar etmeyi düşünmediğini de gösterir.»
«Evet, evet... Anlıyorum.»
Yine bir sessizlik oldu.
Sonra Stephen Farraday sert bir sesle, «Barton'un nereden aklına gelmişti bu?» diye sordu. «Çünkü Bayan Barton gerçektere intihar etmişti.»
Kemp bu kez sakin sakin ona baktı. «Bay Barton o fikirde değildi.»

Lord Kidderminster atıldı. «Ama polis o olayın intihar olduğuna karar vermişti sanırım.»
Başmüfettiş Kemp yine sakin sakin, «Olaylar intihara uyuyordu,» dedi. «Ortada ölüme başka bir şeyin neden olduğunu gösteren bir şey yoktu.» Lord Kidderminster gibi bir adamın bu sözlerin gerçek anlamını kavrayacağından emindi. Doha resmi bir tavırla konuşmasını sürdürdü. «Lady Alexandra, izin verirseniz size bazı sorular sormak istiyorum.»
«Buyurun...» Genç kadın hafifçe ona doğru döndü. «Bu geçen yıl içinde size imzasız mektuplar geldi mi?» Sandra çok şaşırdı. «İmzasız mektuplar mı? Hayır.» «Emin misiniz? Gerçekten iğrenç şeylerdir o mektuplar. İnsan bunları unutmayı tercih eder. Ama bu olayda o mektupların yararı olabilir. Bu yüzden bu noktanın üzerinde

ısrarla durmak istiyorum. İmzasız mektuplar aldıysanız onları bana açıklamanızı rica ediyorum.»
«Anlıyorum... Ama emin olun. Bay Kemp, bana öyle mektuplar gelmedi.»
«Pekâlâ. Bay Barton'un tavırlarının bu yaz çok tuhaf olduğunu söylediniz. Nasıl davranıyordu?»
Genç kadın bir an düşündü. «Ook sinirliydi. Söylenenleri pek duymuyordu sanki.» Kocasına baktı. «Sana da öyle gelmedi mi, Stephen.»
«Evet. Benoe George Barton'un halini çok iyi tanımladın. Ayrıca bedensel bakımdan da hastaymış gibi bir hali vardı. Epey kilo vermişti.»
«Lady Alexandra, George Barton'un size ve kocanıza olan tavırlarında bir değişiklik olmuş muydu? Meselâ... daha mı resmileşmişti?»
«Hayır. Tersine. Yakınımızdaki köşkü satın almıştı. Kendisini civardakilerle tanıştırdığımız için minnet duyuyordu. Tabii biz de ona ve pek hoş bir kız olan Iris'e yardım edebildiğimiz için memnunduk.»
«Bayan Rosemary Barton sizin yakın arkadaşınız mıydı. Lady Alexandra?»
«Hayır, onunla pek samimi değildik.» Sandra hafifçe güldü. «Aslında Stephen'le daha dosttu. Rosemary politikayla ilgilenmeye başlamıştı. Stephen de onu bu konuda eğitmeye çalışıyordu. Bu görevin kocamın hoşuna gittiğinden eminim. Çünkü Rosemary pek hoş ve çekici bir kadındı.»
Kemp takdirle, ve siz de çok kurnaz bir kadınsınız, diye düşündü. O ikisi hakkında neler biliyorsunuz acaba? Durumun farkında olduğunuzdan eminim. Sonra, «Bay Barton size karısının intihar ettiğine inanmadığını söyledi mi?» dedi.
«Hayır. Bu yüzden demin çok şaşırdım.»

«Yet Miss Marie? O ablasının ölümünden hiç söz et-med^mi?»
«Hayır.»
«George Barton o yazlık köşkü neden aldı acaba? Siz ya da kocanız ona böyle bir şeyi önermiş miydiniz?»
«Hayır. Bizim için sürpriz oldu.»
«Ve Barton size dostça davranıyordu.»
«Çok dostça.»

«Anthony Browne hakkında ne biliyorsunuz. Lady Alexandra?»
«Hiçbir şey bilmiyorum. Onunla birkaç defa karşılaştım, hepsi o kadar.»
«Ya siz Bay Farraday?»
«Browne hakkındaki bilgim karımınkinden daha da az sanırım. Sandra hiç olmazsa onunla birkaç kez dans etti. Browne sevimli bir adam. Amerikalı sanırım.»
«Acaba Bay Browne, Rosemary Barton'la samimi miydi?»
«Bu konuda hiçbir fikrim yok.»
«Ben size sadece edindiğiniz izlenimi soruyorum, Bay Farraday.»
Stephen kaşlarını çattı. «Onlar dosttular. Ancak bu kadarını söyleyebilirim.»
«Ya siz Lady Alexandra?»
«Sadece fikrimi mi soruyorsunuz?»
«Evet, sadece fikrinizi.»
«O halde söyleyeyim. Bana Rosemary Barton'la Anthony Browne birbirlerini çok iyi tanıyorlar ve pek de sami-miylermiş gibi gelmişti. Bunu sadece birbirlerine bakışlarından çıkarmıştım. Elimde öyle kesin kanıt filan yoktu.»
«Hanımların bu konudaki yargıları çoğunlukla doğrudur.» Eğer Race o anda Kemp'in yüzünde beliren aptalca gülümsemeyi görseydi herhalde çok eğlenirdi. «Ya Miss Lessing, Lady Alexandra?»
—118 —
«Anladığım kadarıyla Miss Lessing, Bay Barton'un sekreteriydi. Onunla ilk kez Rosemary Barton'un öldüğü akşam karşılaştım. Ondan sonra Miss Lessing'i bir kere de köşkte gördüm. Bir de dün gece.»
«Size bir soru daha sorabilir miyim? Sizce Ruth Lessing, George Barton'a âşık mıydı?»
«Bu konuda hiçbir fikrim yok.»
«0 halde dün geceye gelelim.» Kemp, Stephen'le Sandra'yı geceki-felaket konusunda inceden inceye sorguya çekti. Not defterine bazı şeyler karaladıktan sonra ayağa kalktı. «Bana yardım ettiğiniz için çok teşekkür ederim.»,
Lord Kidderminster, «Kızımın resmi soruşturmada bulunması gerekiyor mu?» diye sordu.
«Bu seferki resmi soruşturma sadece formaliteden ibaret kalacak. Ölünün kimliğinin tespiti, tıbbi açıklama. Ondan sonra soruşturma bir hafta sonrasına ertelenecek.» Kemp değişik bir sesle ekledi. «O arada yeterince bilgi toplayacağımızdan eminim.»
Stephen Farraday'a döndü. «Aklıma geldi... Bana yardım edebileceğinizi sandığım bir iki nokta var. Bu yüzden Lady Alexandra'yi rahatsız etmeme gerek yok. Yard'a bana telefon ederseniz, sizin için uygun bir saati seçeriz. Qok işiniz olduğunu biliyorum.» Kemp bu sözleri nazik ve kayıtsız bir tavırla söylemişti.
Ama üç kişi bunun anlamını hemen kavradılar.
Stephen polisle işbirliği yapmaya her zaman hazırmış gibi dostça bir tavır takındı. «Tabii, Bay Kemp.» Sonra saatine bakarak mırıldandı. «Artık Avam Kamarasına gitmem gerekiyor.»
Stephen telâşla odadan çıktı. Onu bir iki dakika sonra başmüfettiş izledi.

O gidince Lord Kidderminster kızına dönerek aklına takılan soruyu sordu. Lafı ağzında eveleyip gevelemek niyetinde değildi. «Stephen'in o kadınla bir ilişkisi mi vardı?»
Sandra kısa bir duraklamadan sonra cevap verdi. «Ne

münasebet! Öyle bir şey olsaydı hemen sezerdim. Stephen öyle bir insan değildir zaten.»
«Buraya bak, yavrum. Bu tavırları takınmana hiç gerek yok. Böyle şeyler ortaya çıkar. Bu olayda ne durumda olduğumuzu bilmeliyim.»
«Rosemary Barton, Anthony Browne adlı o genç adamın arkadaşıydı. Her yere birlikte gidiyorlardı.»
Lord Kidderminster ağır ağır, «İyi ya...» dedi. «Sen daha iyi bilirsin.» Yaşlı adam kızına inanmamıştı.
Odadan çıkarken kül rengi yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Yukarıya, karısının oturma odasına çıktı. Lady Kid-derminster'in konuşmada bulunmasına razı olmamıştı. Çünkü karısının azametli tavırlarının başmüfettişin üzerinde kötü bir etki yapacağını biliyordu.»
Lady Kidderminster, «Evet,» dedi. «Nasıl geçti?»
Lord Kidderminster, «Görünüşte iyi geçti sayılır,» diye cevap verdi. «Kemp nazik bir adam. kibar tavırlı. Soruları nezaketle sordu. Bana kalırsa, haddinden fazla nazikti. Bu da hiç hoşuma gitmedi.»
«O halde durum ciddi?»
«Evet, çok ciddi. Sandra'nın Stephen'le evlenmesine hiçbir zaman izin vermemeliydik, Vicky.»
«Ben o zaman bunu söyledim sana.»
«Evet, evet... Sen haklıymışsın. Ben yanılmışım. Hoş, Sandra yine de Stephen'le evlenirdi. O bir kere kararını verdi mi, kesinlikle caydıramazsın. Farraday'la karşılaşmaları bir felaket oldu. Üstelik onun ailesi ve ataları konusunda da hiçbir şey bilmiyorduk. Çetin bir anda Öyle bir insanın nasıl davranacağını bilemeyiz.»
Lady Kidderminster, «Anlıyorum,» dedi. «Yani sence ailemize bir katilin girmesine izin mi verdik?»
«Bilmiyorum. Stephen'i hemen suçlamak istemiyorum. Ama polisin öyle düşündüğü belli. Ve onlar çok zekidir. Stephen o Rosemary Barton denilen kadınla bir maceraya

girişmiş. Bu kadarı çok belli. Kadın ya son/a Stephen yüzünden intihar etmiş ya da... Neyse... George Barton durumu anlamış. Her şeyi açığa vurmaya ve bir rezalet çıkarmaya hazırlanıyormuş. Herhalde Stephen buna dayanamayacağını düşünmüş... ve...»
«Adamı zehirlemiş. Öyle mi?»
«Evet...»
Lady Kidderminster başını salladı. «Hayır, ben seninle aynı fikirde değilim.»
«Haklı olduğunu umarım. Ama adamı birinin zehirlediği kesin.»

Lady Kidderminster, «Bana sorarsan,» diye cevap verdi. «Stephen'de cinayet işleyecek cesaret yok.»
«Mesleği konusunda çok ciddi. Bildiğin gibi çok da yetenekli. Stephen gerçek bir devlet adamı olacak. Köşeye sıkıştırılan bir insanın çaresizlik içinde ne yapacağını bilemezsin.»
Kadın yine başını salladı. «Ama onun cesareti yok. Katilin pervasız, her şeyi göze alan bir tip olması gerekiyor. William, korkuyorum... Çok korkuyorum.»
Lord Kidderminster karısına hayretle baktı. «Yani... sence Sandra... Sandra...»
«Böyle bir şeyi düşünmek bile istemiyorum. Ama korkakça davranıp, ihtimalleri gözönüne almaktan kaçınmanın bir yararı olmaz. Sandra, Stephen'e çılgınca âşık. Başlangıçtan beri böyle bu. Ve Sandra'nın garip bir yanı var. Oriu hiçbir zaman tam anlamıyla anliyamadım. Ama onun için endişe ettim hep. Sandra, Stephen uğruna her şeyini.... her şeyini feda eder. İşin sonunun neye varacağına da aldırmaz. William... Çok korkuyorum...»
— 121
Race büroya girdiği zaman Ruth Lessing büyük bir masanın başına geçmiş, çalışıyordu.
Genç kadın siyah bir tayyör ve beyaz bir bluz giymişti. Ruth'un sabırlı ve becerikli hali albayı etkiledi. Ama Ruth' un gözlerinin altında mor lekeler belirmiş, dudakları mutsuzlukla bükülmüştü. Belki çok üzgündü ama bunu da bütün diğer duyguları gibi baskı altında tutmasını biliyordu.
Race genç kadına geliş nedenini açıkladı.
Ruth hemen, «Çok naziksiniz,» dedi. «Tabii ben sizin kim olduğunuzu biliyorum. Bay Barton dün gece bize katılmanızı bekliyordu. Öyle değil mi? Bundan söz ettiğini hatırlıyorum.»
«Lokantaya gitmeden Önce de geleceğimden söz etmiş miydi?»
Ruth düşündü. «Hayır. Tam masadaki yerlerimizi alırken açıkladı. Biraz şaşırdığımı hatırlıyorum...» Hafifçe kızardı. «Sizi çağırdığı için değil tabii. Eski dostlarından olduğunuzu biliyorum. Bir yıl önce öbür yemekte de bulunacaktınız... Ben şunu demek istedim: Bay Barton sizi davet ettiğine göre, bir hanım daha çağırmalıydı. Yani erkeklerle kadınların eşit olmaları için. Ama tabii gecikmeniz, hatta hiç gelmemeniz ihtimali olduğuna göre...» Durakladı. «Ne budalayım. Bilmem neden bu önemsiz noktaların üzerinde duruyorum? Bu sabah kafam çalışmıyor.»
«Ama yine de her zamanki gibi büroya gelmişsiniz.»
«Tabii.» Ruth şaşırmıştı. «Benim işim bu. Yapılması gereken çok şey var.»
Race usulca, «George bana size çok güvendiğini söylerdi,» dedi.
Ruth başını çevirdi. Albay genç kadının çabucak yutkunarak gözlerini kırpıştırdığını farketti. Ruth'un çok sarsılmış gibi davranmaması yüzünden genç kadının suçsuz olduğuna hemen hemen inanıyordu. Ama «hemen hemen» kesinlikle değil. Çünkü Albay Raae o zamana kadar rol
—122 —
yapmasını iyi bilen birçok kadınla karşılaşmıştı. Onların gözlerinin kızarmasının, altlarında mor halkaların belirmesinin nedeni de duyguları değil, makyaj

konusundaki ustalıklarıydı. Race bir yargıya varmamaya karar vererek, ne o-lursa olsun, soğukkanlı bir kadın, diye düşündü.
Ruth ona doğru döndü ve Race'in biraz önce söylediği sözlere karşılık verdi. «Bay Barton'un yanında yıllardan beri çalışıyordum. Önümüzdeki nisan ayında sekiz yıl dolacaktı. Ona alışmıştım. Ve sanırım Bay Barton da bana güveniyordu.»
«Bundan eminim.» Race bir an durdu. «Öğle oldu. Benimle sakin bir yerde yemek yermiydiniz? Sizinle konuşmak istediğim çok şey var.»
«Teşekkür ederim. Çok hoşuma gider.»
Race, Ruth Lessing'i küçük bir lokantaya götürdü. Masalar birbirlerinden uzak oldukları için insan rahatlıkla konuşabilirdi. Albay garsona yemek söyledi. Adam uzaklaştıktan sonra karşısında oturan genç kadına baktı. Siyah saçları, biçimli ağzı ve çenesiyle bayağı güzel...
Race yemekler gelinceye kadar değişik konulardan söz etti. Ruth da onun gibi yaptı. Zeki ve makul bir kadın olduğu belliydi.
Sonra Ruth, «Benimle dün gece hakkında mı konuşmak istiyordunuz?» diye sordu.
«Rica ederim çekinmeyin. Öyle inanılmayacak bir olay ki. Bundan s6z etmek istiyorum. Eğer olanları gözlerimle görmeseydim, kesinlikle inanmazdım.»
«Başmüfettiş Kemp'le konuştunuz sanırım.»
«Evet, dün gece. Zeki ve tecrübeli bir insan olduğu belii.» Ruth bir an durdu. «Gerçekten bir cinayet olayı mı, Albay Race?»
«Kemp size öyle mi söyledi?»
«Bana bilgi vermedi. Ama sorularından böyle düşündüğü belliydi.»

«Bu olayın intihar olup olmadığını siz de tahmin edebilirsiniz, Miss Lessing. Barton'u çok iyi tanıyordunuz. Dün onunla beraberdiniz sanırım. Hali nasıldı? Her zamanki gibi miydi? Yoksa üzgün müydü? Veya heyecanlı? Ya da sinirli?»
Ruth durakladı. «Bu soruyu cevaplandırmak biraz zor... Evet, Bay Barton biraz üzgün ve sinirliydi. Ama bunun nedeni vardı.» Albaya, Victor Drake meselesini anlattı.
Race, 'Him...' dedi. «Malum hikâyelerden. Barton, Victor Drake yüzünden mi sinirlenip üzülmüştü?»
Ruth ağır ağır, «Bunu açıklamak zor,» diye mırıldandı. «Bay Barton'u çok iyi tanırdım. Bu sorun onu kızdırmıştı. Ayrıca evde Bayan Drake çok sarsılmış ve ağlamıştı sanırım. Oğlunun telgrafları onu hep böyle üzüyordu. Bu yüzden Bay Barton sorunu halletmek istiyordu. Ama bana öyle geliyor ki...»
«Evet, Miss Lessing? Sizin bu konudaki tahminlerinizin doğru olacağından eminim.»
«Pekâlâ, öyleyse. Bana Bay Barton'un öfkesi eskisinden biraz farklı gibi geldi. Çünkü böyle olaylar daha önce de oldu. Geçen yıl Victor Drake İngiltere'deydi ve başı yine derde girmişti. Onu Güney Amerika'ya yollamak zorunda kaldık. Daha geçen haziran annesine telgraf çekerek para istedi. Onun için Bay Barton'un nasıl bir tepki gösterdiğini biliyordum. Telgrafın tam yemeğe hazırlandığı sırada gelmesine sinirlenmişti sanırım. Yemekle ilgili hazırlıklara öylesine dalmıştı ki, başka şeylerle ilgilenmek istemiyordu.»

«Size, Barton'un davranışında bir acayiplik varmış gibi geldi mi. Miss Lessing?»
«Evet, geldi. Bay Barton'un davranışı bir tuhaftı. Heyecanlıydı. Tıpkı bir çocuk gibi.»
«Bu yemeği vermesinin bir nedeni olduğunu düşündünüz mü?»
— 124 —
«Yani... bunun bir yıl önceki yemeğin b+r eşi olduğunu mu kastediyorsunuz?»
«Evet.»
«Doğrusu bu fikir bana çok garip geidi.»
«George size durumu açıklamadı mı? Bu konuda bir şey söylemedi mi?»
Ruth, «Hayır,» der gibi başını salladı.
«Söyleyin, Miss Lessing, Bayan Barton'un intihar etmemiş olabileceği aklınıza geldi mi hiç?»
Genç kadın şaşırdı. «Hiçbir zaman.»
«George Barton size karısının bir cinayete kurban gittiğine inandığını söylemedi mi?»
Ruth hayretle Race'e baktı. «George buna gerçekten inanıyor muydu?»
«Bundan haberiniz olmadığı anlaşılıyor. Evet, Miss Lessing. George'a imzasız mektuplar gelmişti. Rosemary'nin intihar etmediği, bir cinayete kurban gittiği yazıyordu.»
«Ah, demek bu yaz o yüzden garipleşmişti! Ona ne olduğunu anlayarnıyordum.»
«O imzasız mektuplardan haberiniz yok muydu?» «Hayır, yoktu. Bay Barton'a sık sık mektup mu yazdılar?»
«Bana sadece imzasız iki mektup gösterdi.» «Benim bunlardan hiç haberim yoktu.»
Ruth'un sesinde müthiş bir kırgınlık vardı.
Race bir an onu süzdü. Sonra da, «Evet, ne diyorsunuz, Miss Lessing?» diye sordu.
«Sizce George intihar etmiş olabilir mi?»
Ruth başını salladı. «Olamaz... Ah, hayır.» «Ama George'un heyecanlı ve üzgün olduğunu söylediniz.»
«Bir süreden beri öyleydi. Nedenini şimdi anlıyorum. Dün geceki yemeğin onu neden o kadar heyecanlandırdığını da... Herhalde belirli bir amacı vardı. Toplantının benze-
— 125 —
rini düzenlerse bazı şeyler öğreneceğini sanıyordu. Zavallı George, kimbilir aklı ne kadar karışmıştı!»
«Ya Rosemary Barton, Miss Lessing? Sizce intihar mı etti?»
Ruth kaşlarını çattı. «O olayın başka bir şey olabileceği aklıma hiç gelmemişti. Durum normal gözüküyordu.»
«Yani gribin yol açtığı sinir bozukluğu. Öyle mi?»
«Neden daha önemli olabilirdi. Rosemary son zamanlarda çok mutsuzdu. Hemen belli oluyordu durumu.»
«Sizce böyle olmasının sebebi neydi? Bunu tahmin etmiş miydiniz?»
«Şey... evet. Tabii yanılmış olabilirim. Ama Rosemary Barton gibi kadınlar çok saydamdır. Duygularını gizlemek zahmetine katlanmazlar. Ama neyseki Bay

Barton'un durumdan haberi yoktu... Ah, evet, Rosemary Barton çok mutsuzdu. O gece sadece grip yüzünden bitkin halde değildi, üstelik başı da ağrıyordu.»
«Başının ağrıdığını nereden biliyorsunuz?» «Vestiyerde kaplarımızı çıkarırken Bayan Barton'un Lady Alexandra'ya başının ağrıdığını söylediğini duydum. Yanında aspirin olmadığına üzülüyordu. Neyse Lady Alexandra o-na baş ağrısı için bir kapsül verdi.»
Şarap bardağını ağzına götürmekte olan Albay Race öylece kalakaldı. «Bayan Barton ilacı aldı mı?» «Evet.»
Race şarabı içmeden bardağı masaya bıraktı. Dikkatle Ruth'a bakıyordu. Genç kadın çok sakindi, söylediklerinin ne kadar önemli olduğunun farkında değildi.
Albay bu çok önemli, diye düşündü. Sandra Farraday masadaki yeri yüzünden Rosemary'nin kadehine zehiri atamazdı. Ama eline başka bir fırsat geçmişti. Zehiri Rose-mary'e kapsülün içinde vermiş .olabilir. Genellikle kapsül midede birkaç dakika içinde erir. Ama bu özel bir kapsül olabilir. Belki içi jelatin veya buna benzer bir maddeyle

astarlanmıştı. Ya da belki de Rosemary kapsülü daha sonra yuttu.
Race birdenbire, «İlacı yuttuğunu gördünüz mü?» dedi.
«Efendim?»
Albay, Ruth'un yüzündeki şaşkın ifadeden genç kadının başka konulara dalmış olduğunu anladı. «Rosemary Barton'un kapsülü yuttuğunu gördünüz mü?»
Ruth biraz şaşırdı. «Şey... Hayır. Görmedim. Bayan Barton, ilacı Lady Aiexandra'dan alarak ona teşekkür etti.»
Race kendi kendine, belki de Rosemary ilacı çantasına attı, dedi. Sonra şov sırasında başı ağrıdığı için yuttu. Ya da kapsülü şampanya kadehine atarak eritti. Evet bu sadece bir tahmin ama... olabilir.
Ruth, «Bunu neden sordunuz?» dedi. Birden dalgınlıktan kurtulmuştu. Gözleri merak doluydu. Sonra, «Ah, anlıyorum...» diye mırıldandı. «George'un neden Farraday'ların yakınındaki köşkü satın aldığını şimdi anlıyorum. Bana imzasız mektuplardan söz etmemesinin nedenini de. Bir an bu beni çok şaşırtmıştı. Ama tabii George o mektuplara inanmış. Buna göre katilin içimizden biri olması gerekiyordu. O gece masadaki beş kişiden biri. Hatta... katil ben bile olabilirdim!»
Race, usulca, «Rosemary Barton'u öldürmeniz için bir neden var mıydı?» diye sordu. Sonra da genç kadının bu sorusunu duymadığını sandı. Ruth gözlerini masaya dikmiş öylece oturuyordu.
Ama sonra içini çekerek başını kaldırdı ve Race'e baktı. «Bu, insanın konuşmaktan pek hoşlanmayacağı bir konu... Ama bence durumu bilmeniz daha doğru olacak. Ben George Barton'a âşıktım. Hatta daha Rosemary'le tanışmadan önce... Duygularımın farkında olduğunu sanmıyorum. Zaten benimle ilgilenmiyordu. Bana bağlıydı... çok bağlıydı. Ama âşık değildi. Hiçbir zaman. Onu mutlu ede-

bilirdim, diye düşünürdüm. Onun için iyi bir eş olurdum... Rosemary'e âşıktı ama mutlu değildi.»

Race, «Rosemary'den nefret mi ediyordunuz?» dedi.
«Evet, nefret ediyordum. Cok güzel ve çok çekici bir kadındı. İstediği zaman sevimli olmasını da bilirdi. Ama bana karşı değil. Ona sinir oluyordum. Öldüğü zaman şaşırdım. O şekilde ölmesi beni sarstı. Ama aslında pek üzülmedim. Korkarım... sevindim bile.» Biran durdu. «Lütfen... başka şeyierden söz edelim.»
Race hemen cevap verdi. «Bana dün olanları hatırladığınız kadarıyla anlatmanızı istiyorum. Sabahtan akşama kadar. Özellikle George'un yaptıklarını ve söylediklerini öğrenmeliyim.»
Ruth, çabucak anlatmaya başladı. Gearge'un Victor' un para talebine kızması, kendisinin Güney Amerika'ya telefon etmesi ve sorunu çözümlemesi. Bu iş halledildiği için George'un duyduğu sevinç... Ruth sonra Lüksemburg Lokantasına gidişlerini, orada olanları anlattı.
Sonunda endişeyle kaşlarını çatarak, «Bu bir intihar olayı değil,» dedi. «Olamaz. Bundan eminim. Ama... cinayet nasıl olur? Yani... katil bu işi nasıl başardı? Böyle bir şey imkânsızdı. Masadakilerin hiçbiri bunu yapamazlardı! Öyleyse ...biz dans ederken biri George'un kadehine zehir mi attı? Eğer öyleyse... kim olabilir? Hayır, bütün bunlardan hiçbir anlam çıkmıyor.»
«Siz dans ederken masaya hiç kimse yaklaşmamış.»
«O zaman olay büsbütün içinden çıkılmayacak bir hal alıyor. Siyanür kadehe kendi kendine girmedi ya!»
«Bu bakımdan şüphelendiğiniz hiç kimse yok mu? Dün gece olanları iyice düşünün. Ufak da olsa şüphelenmenize yol açan hiçbir olay olmadı mı?»
Ruth'un yüzündeki ifade değişti. Gözlerinde tereddütlü bir ifade belirdi. Cevap vermeden önce bir an durakladı. «Hayır... Olmadı...»

Race, ama olduğu anlaşılıyor, diye düşündü. Ruth Lessing bir şey duymuş ya da farketmiş. Ama nedense açıklamak istemiyor. Albay ısrar etmedi. Ruth gibi bir insanı sıkıştırmanın bir işe yaramayacağını biliyordu. Susmaya karar verdi. Ne yaparsam yapayım fikrini değiştirmeyecek.
Ama bir şey olmuş... Bu düşünce Race'in sevinmesine, yeniden cesaretlenmesine yol açtı. Karşısına dikilen o dümdüz duvarda beliren ilk çatlaktı bu.
Yemekten sonra Ruth'dan ayrılarak Elvaston Alanına doğru gitti. Yolda Ruth Lessing'i düşündü durdu.
Ruth katil olabilir mi? Pek sanmıyorum. Benimle açık açık konuştu... Ama Rosemary'den gerçekten nefret ettiği belli... Ve Ruth bütün soğuk ve ciddi tavırlarına rağmen bir erkeğe çılgınca âşık olabilecek bir kadın...
Lucilla Drake, Albay Race'Ie konuşmaya hemen razı oidu...
Bütün perdeler kapatılmıştı. Siyahlara bürünmüş olan Lucilla hâlâ mendilini gözlerine bastırarak içeri girdi. «Kimseyle konuşacak halde değilim... Ama sizin gibi sevgili Ge-- orge'un pek yakın bir dostuyla görüşmek beni memnun eder. Evde erkek olmaması çok kötü. İnsan ne yapacağını bilemiyor. Konakta sadece biz varız... Zavallı bir dul olan ben ve aciz bir çocuk olan Iris. George her şeyi hallederdi. Çok naziksiniz. Albay Race... Size minnet duyuyorum. Ne yapacağımızı kesinlikle

bilmiyorum. Tabii işlerle Miss Lessing ilgilenecek. Cenaze törenini de düşünmek gerekiyor. Ama resmi soruşturma ne olacak? Evde polis olması korkunç bir şey. Sivil ama olsun. Aklım çok karıştı. Çok büyük bir felaketti bu, pek büyük. Zavallı George o korkunç yere gitti. Lüksemburg Lokantasına. Konuklar aynıydı. Geörge,

Rosemary'nin orada nasıl öldüğünü düşündü... Kurmaya başladı... Ve birdenbire kendini öldürme isteğine kapıldı... Ah, o benim sözümü dinleseydi... O zaman Dr. Gaskel'in kuvvet şurubundan içerdi. Bütün yaz bitkin haldeydi.^.. Bitkin...»
Race, Lucilla'nın bir an susmasından hemen yararlandı. «Acınızı paylaşıyorum. Bana her bakımdan güvenebilirsiniz.»
Lucilla tekrar konuşmaya Başladı. «Çok naziksiniz, çok nazik. Korkunç bir şok geçirdim. Kutsal Kitap'ta denildiği gibi, 'Bugün buradayız, yarın yokuz...' Doğrusu güvenebileceğimiz birinin bulunması beni çok sevindiriyor. Miss Lessing iyiniyetli bir insan tabii. Çok da becerikli. Ama anlayışlı değil. Bazen üzerine vazife olmayan şeylere karışıyor. Bence George, Miss Lessing'e haddinden fazla güveniyordu. Doğrusu bir ara George'un bir budalalık etmesinden korktum. Çok üzücü bir şey olurdu. Onlar evlendikten sonra kadın zavallı George'u çek ezerdi. Tabii ben durumu hemen" sezdim... Sevgili İris çok saf. Genç kızların böyle saf ve masum olmaları pek hoş değil mi, Albay Race? Iris yaşına göre pek toydur. Çok da sessizdir. İnsan çoğu zaman ne düşündüğünü bilemez. Rosemary çok güzel ve neşeliydi. Evde pek oturmazdı. İris yalnız kalırdı. Genç bir kız için hoş bir şey değildi bu. Onun yemek veya dikiş kurslarına gitmesi daha doğru olurdu. Böylece sıkılmazdı. Ayrıca bu bilgisi ileride işine yarardı. Zavallı Rosemary' nin ölümünden sonra beni çağırmaları çok iyi oldu. Neyse ben de onların yanına yerleşecek durumdaydım... Zavallı Rosemary... O korkunç grip... Dr. Gaskell onun pek ağır olduğunu söyledi. Çok iyi ve nazik bir doktordur... Yazın Iris'in de ona görünmesini istedim. Çok renksiz ve keyifsizdi. Ama bence buna köşkün bulunduğu yer neden oluyordu, Albay Race. Çukurdaydı ev. Rutubetliydi. Hele akşamları rutubet daha da,artıyordu... Zavallı George, bize
sormadan gidip o köşkü aldı. Yazık... Sonra bize sürpriz yapmak istediğini söyledi. Ama olgun bir kadının fikrini alsaydı daha iyi olurdu. Erkekler evden anlamazlar. George benim bu konuda elimden geleni yapacağımı bilmeliydi... Benim hayatımda ne var artık. Sevgili kocam yıllar önce öldü... Biricik oğlum Victor uzaklarda, Arjantin'de. Hayır Brezilya'da. Yoksa Arjantin'de miydi? Kalbi sevgi dolu, yakışıklı bir gençtir benim oğlum.»
Albay Race, «Evet,» dedi. «Güney Amerika'da bir oğlunuz olduğunu duymuştum.»
Lucilla ondan sonra tam on beş dakika Victor'u anlattı. «Çok canlı, hareketli bir çocuktur. Her işde çalışmaya razıdır.» Victor'un yaptığı türlü işi saydı. «Kötü niyetli değildir, kin tutmaz. Ama çok şanssız, Albay Race. Üniversitede profesörleri onu yanlış anladılar. Bence Oxfard'daki-ler Victor'a karşı çok çirkin davrandılar. Resim yapmaktan hoşlanan zeki bir çocuğun birinin elyazısını taklit ederek muziplik yapabileceğini anlayamadılar. Victor bunu eğlence için yaptı, para uğruna değil. O her annenin övüneceği bir çocuktur. Başı derde girdiği zaman bana hep haber verir.

Bu da bana ne kadar güvendiğini göstermez mi? Ama nedense herkes ona İngiltere dışında işier buluyor, çok acayip bir şey bu. Oysa ona güzel bir iş verselerdi... İngiltere Bankasında meselâ... o zaman buraya yerleşirdi. Kendine güzel bir araba da alırdı.»
Albay Race, Victor'un bütün olağanüstü yeteneklerini dinledikten sonra hizmetçiler kpnusunu açabilirdi.
«Ah, ah, artık eskisi gibi doğru dürüst hizmetçi bulunmuyor. Bir sorun oldu bu artık. Ama benim şikâyet etmemem gerekir. Çünkü bu bakımdan şanslıyız. Aşçı Pound biraz ağır işitmesine rağmen iyi bir kadındır. Bazen tatlıları ağır oluyor, çorbalara da fazla biber koyuyor. Ama diğer bakımlardan işini biliyor, israftan da hoşlanmıyor. George evlendiğinden beri burada çalışıyor. Bu yıl köşke gitmeye

de itiraz etmedi. Oysa diğer hizmetçiler direttiler. Orta hizmetçisi de bu yüzden çıktı. Ama böylesi daha iyi oldu. Küstah bir kızdı, insana karşılık veriyordu. Üstelik en güzel şarap kadehlerinden altısını kırdı. Öyie ayrı ayrı da değil. Bu herkesin başına gelebilir. Ama kız hepsini birden kırdı. Bu da onun ne kadar sakar olduğunu gösteriyor, öyle değil mi, Albay Race?» «Gerçekten...»
Ben de ona öyie söyledim. 'Tavsiye mektubuna bunu da yazmak zorunda kalacağım,' dedim. İnsanın bazı görevleri vardır. Öyle değil mi. Albay Race? İyi taraflarla birlikte kusurlar da açıklanmalı. Ama o kız gerçekten küstahtı. 'Bundan sonra çalışacağım evde bazı insanların temizlenmeyeceklerini umarım,' dedi bana. Bu korkunç sözü filmlerden öğrenmişti sanırım. Ayrıca bu gülünç sözler duruma da hiç uymuyordu. Çünkü Rose'mary intihar etmişti. O sırada kendinde değildi. Resmi soruşturmada yargıç da öyle söyledi. Bu sözcük birbirlerini makineli tüfeklerle öldüren gangsterle ilgili galiba. İngiltere'de gangsterler olmadığı için çok seviniyorum... Evet, dediğim gibi kızın referans mektubuna, 'Betty Archdale orta hizmetçisine düşen görevleri biliyor,' diye yazdım. Dürüst ve ciddi olmakla beraber sakar. Ve her zaman da saygılı davranmıyor.' Doğrusu ben Bayan Ress- Talbot'un yerinde olsaydım, bu sözlerle ne demek istendiğini anlar ve kızı tutmazdım. Ama s.on zamanlarda herkes ilk buldukları hizmetçiyi işe alıveri-yorlar. Bir ayda üç yer değiştirenleri bile...» Bayan Drake soluk almak için durdu.
Albay Race hemen, «Sözünü ettiğiniz Bayan Richard Ress- Talbot mu?» diye sordu.
«Eğer öyleyse onunla Hindistan'da tanışmıştım.»
«Bilmiyorum... Cadogan alanında oturuyorlar.»
«Öyleyse sözünü ettiğiniz benim tanıdığım.»
«Ah, dünya ne küçük değil mi? Doğrusu eski dost gibi

olamaz. Bence dostluk çok güzel bir şeydi. Ben Viola'yla Paul'un durumlarının çok romantik .olduğunu düşündüm. Ah... Siz kimden söz ettiğimi bilmiyorsunuz tabii. Ama insan geçmişe dalıveriyor.»
Albay Race, «Rica ederim,» dedi. «Sizi zevkle dinliyorum.»

Lucilla onun bu nezaketini Rosemary'yle Iris'in babası Hector Marie'dan söz ederek ödüllendirdi. Onu nasıl yetiştirdiğini, adamın acayip huylarını ve zayıflıklarını anlattı. Sonra da Viola'yla evlenmesini. «Viola yetimdi. Pek güzeldi... Paul Bennett, Viola'nın evlenme teklifini reddetmesi yüzünden çok sarsılmıştı. Ama bunu yendi. Âşık yerine aile dostu oldu. İsim babası olduğu Rosemary'! çok severdi. Öldüğü zaman servetini Rosemary'e bıraktı. Serveti çok büyüktü. Tabii para her şey değildir. Bunu anlamak için zavallı Rosemary'nin acı ölümünü düşünmek yeter... Servet İris'e kaldı şimdi. Onun bakımından da endişeliyim.» Race kadına merakla baktı.
«Bu sorumluluk beni endişelendiriyor. Tabii artık herkes Iris'in çok zengin olduğunu biliyor. Kötü niyetli gençlerin ona yaklaşmamaları için çok dikkatli davranıyorum. Ama insanın elinden ne gelir, Albay Race? Şimdiki kızlar eskilere hiç benzemiyor. Iris'in birtakım arkadaşları var. Onlar hakkında bir şey bilmiyorum. Ona her zaman, 'Arkadaşlarını eve çağır, yavrum,' diyorum. Ama anladığım kadarıyla o gençlerden bazıları buraya gelmeyi hiç istemiyorlar. Zavallı George da çok endişeleniyordu. Browne adında genç bir adam yüzünden. Ben onu hiç görmedim. Ama lris'le birbirlerini sık sık gördükleri anlaşılıyor. Oysa İris daha üstün kişilerle arkadaş olabilir. George bu Browne denen genç adamdan hoşlanmıyordu. Bundan eminim. Bence erkekler hemcinslerini daha iyi anlarlar. Meselâ Bay Pu-sey... Kilise mütevellilerindendi. Onun çok kibar bir insan olduğunu düşünürdüm. Ama kocam ona biraz soğuk dav-

ranır, bana da aynı şekilde hareket etmemi söylerdi. Sonunda ona hak verdim. Bir gün Bay Pusey kilisede yere yığıldı. Fazla alkol almış olduğu anlaşılıyordu. Sonradan e-vinden her hafta sürüyle boş konyak şişesi çıktığını öğrendik. İnsan böyle şeyleri sonradan öğreniyor hep. Başlangıçta durumu anlasa ne iyi olurdu değil mi? Aslında acı bir olaydı bu. Çünkü Bay Pusey dini bütün bir insandı. Onun kocamla Azizler Günü yüzünden tartıştığını çok iyi hatırlıyorum. Ah, Tanrım... Azizler Günü... Dün de Ruhlar Günüydü... Düşünüyorum da...»
Hafif bir ses Race'in, Lucilla Drake'in omzundan açık kapıya doğru bakmasına neden oldu. Iris'i daha önce köşkte görmüştü. Ama şimdi sanki kızla ilk kez karşılaşıyorlar-rrtış gibi bir duyguya kapıldı.
İris çok sakindi ama sinirlerinin gerilmiş olduğu belliydi. İri, gri gözlerinde Race'in tanıması gerektiğini düşündüğü ama yine de anlayamadığı bir ifade vardı.
Lucilla da başını çevirdi. «Iris'ciğim, içeri girdiğini duymadım. Albay Race'i tanıyorsun değil mi? Çok nazik biri...»
İris ciddi bir tavırla albayın elini sıktı. Arkasındaki siyah elbise yüzünden daha ince ve solgun duruyordu.
Race, «Size yardım edip edemeyeceğimi sormaya geldim,» dedi.
«Teşekkür ederim. Çok iyisiniz.»
Kızın kötü bir şok geçirmiş olduğu belliydi. Bunun etkileri hâlâ geçmemişti.
Race, George'u çok mu severdi, diye düşündü. Ölümü yüzünden mi bu kadar sarsıldı?
İris halasına baktı. Race o zaman onun dikkat kesilmiş olduğunu farketti.

Genç kız, «Ben içeriye girdiğim zaman neden söz ediyordunuz?» diye sordu.
Lucilla şaşalayıp kızardı. Race yaşlı kadının Anthony
— 134 —
Browne konusunu açmayı hiç istemediğini sezdi. Bayan Drake, «Dur bakayım,» diye bağırdı. «Azizler Gününden söz ediyorduk. Dün de Ruhlar Günüydü. Ne garip... İnsan böyle rastlantılar olabileceğine inanamıyor.»
İris, «Yani,» dedi. «Rosemary dün geldi ve George'u alıp götürdü, öyle mi?»
\
Lucilla hafif bir çığlık attı. «İris, sus. Ne korkunç bir düşünce bu.»
«Neden korkunç? Ruhlar Günü değil mi? Paris'te herkes gidip mezarlara çiçek koyuyor.»
«Ah, biliyorum, hayatım. Ama onlar Katolik. Öyle değil mi?»
Iris'in dudakları hafif bir gülümseyişle büküldü. Sonra da açık açık, «Ben senin Anthony'den söz ettiğini sanıyordum,» dedi. «Anthony Browne'dan.»
«Şey...» Lucilla'nın sesi bir gıdaklamaya benziyordu şimdi. «Ondan da söz ettik tabii. Ben, onun hakkında hiçbir şey bilmediğimizi söyledim...»
İris onun sözünü kesti. «Onun hakkında bir şey bilmen gerekli mi?» Sesi sertti.
«Tabii değil, yavrum. Ama... onu tanısaydık daha iyi olmaz mıydı?»
İris, «Gelecekte onu tanıma fırsatını bulacaksın,» diye açıkladı. «Çünkü Anthony'le evleneceğim.»
«Ah, İris! Luciila'nın sesi bir feryatla bir meleme arası bir şeydi. «Acele etmemelisin... Yani... şu ara hiçbir şeye karar veremeyiz.»
«Ben kararımı verdim, Lucilla Hala.»
«Yavrum, daha cenaze bile kalkmadı. İnsan böyle bir zamanda evlilikten söz etmemelidir. Hoş kaçmaz... Sonra o korkunç resmi soruşturma var. Ayrıca sevgili George bu evlenmeyi hoş karşılamazdı. Iris. Bay Brqwne'a ısınamamış-tı.»
İris başını salladı. «Evet. George bu evlenmeyi hoş
— 135 —
karşılamazdı. Ve, Anthony'e ısmamamıştı. Ama bu önemli sayılmaz/ Evlenecek benim, George değil. Zaten George öldü...» *
Şayan Drake tekrar bağırdı. «İris! İris! Ne oldu sana? Duygusuz bir kız gibi konuşuyorsun.»
/ «Çok üzgünüm, hala.» Genç kız yorgun bir tavırla konuşuyordu. «Bu sözlerim duygusuz gibi gözüküy.or belki. Ama ben sadece George'un .artık huzur içinde olduğunu söylemek istedim. Benim ve geleceğim için de endişelenmiyor. Artık her konuda benim karar vermem gerekiyor.»
«Saçmalama, yavrum. Böyle bir zamanda hiçbir şeye karar veremeyiz. Uygun olmaz. Zaten bu ara böyle bir sorun da yok.»
İris birdenbire güldü. «Var. Köşkten ayrılmadan önce Anthony .bana evlenme teklif etti. Ertesi gün Londra'ya gelip kendisiyle gizlice evlenmemi istedi. Keşke böyle yap-saymışım.»

Albay Race usulca, «Biraz acayip bir teklif değil mi?» dedi.
İris ona meydan okurcasına baktı. «Hayır, değil. Böylece bir sürü sıkıntıdan kurtulmuş olurdum. Ona neden güvenemedim? Oysa Anthony bana kendisine güvenmemi söyledi. Neyse... Şimdi Anthony istediği an onunla evleneceğim.»
Lucilla telaşla itiraza başladı. Tombul yanakları titriyordu, gözleri dolmuştu.
Albay Race çabucak duruma hakim oldu. «Miss Marie, gitmeden önce sizinle konuşabilir miyim? Başka bir konuda.»
Şaşıran kız, «Tabii...» dedi.
Albay Race onunla birlikte odadan çıkmadan önce Bayan Drake'e yaklaştı, usulca, «Üzüllmeyin,» dedi. «Bu konuda ne kadar az konuşursanız, o kadar iyi olur. Elimizden geleni yapacağız.»

Sonra Iris'in peşisıra yandaki küçük odaya gitti. Ciddi bir tavırla konuşmaya başladı. «Miss Marie, Başmüfettiş Kemp ahbabımdır. Onun iyi niyetli ve anlayışlı bir insan olduğunu göreceksiniz. Görevi hiç de hoş değil. Ama bunu yine de incelikle yapmaya çalışacak.»
İris onu süzdü. «Neden dün gece bize katılmadınız? George sizi bekledi.»
Race başını salladı. «George beni beklemiyordu.»
«Ama öyle söyledi.»
«Söylemiş olabilir. Ama dpğru değildi. George size katılmayacağımı pekâlâ biliyordu.»
Genç kız, «Ama o boş yer...» dedi. «Orası kime ayrılmıştı?»
«Bana değil...»
Iris'in rengi uçtu. Gözlerini yarı kapatarak, «Orası Rosemary içindi...» diye fısıldadı. «Anlıyorum... O yer Ro-semary'nindi.»
Race kızın bayılacağını sandı. Onu hemen bir koltuğa oturttu. «Kendinizi toplamaya çalışın...»
İris, kesik.kesik, «Bir şeyim yok...» dedi. «Kendimde-yim... Ama ne yapacağımı bilmiyorum... Bilmiyorum...»
«Ben size yardım edebilir miyim?» - İris albaya baktı. Gözlerinde ciddi ve üzgün bir ifade vardı. «Her şeyi kavramaya çalışmalıyım... Olayları sıraya dizmem gerekiyor... Önce... George Rosemary'nin intihar etmediğini, onu öldürdüklerini düşünüyordu. Buna ,o mektupların yüzünden inanıyordu. Albay Race, o mektupları kim yazdı?»
«Biimiyorum. Kimse de bilmiyor zaten...»
«George o mektuplara inanıyordu. Dün geceki yemeği düzenledi. Masada boş bir yer vardı... ve dün Ruhlar Günüydü.. Belki Rosemary'nin ruhu geldi ve George'a gerçeği açıkladı.»
«Hayaliniz fazla geniş.»

lı'i
«Ama Rosemary'i ben de hissettim... Çoğu zaman o-nun yakınımda olduğunu seziyordum zaten... Ben onun kardeşiydim... Rosemary bana bir şey söylemeye çalışıyor sanırım.»

«İris, sakin olun.»
«Bundan söz etmem gerekiyor. George, Rosemary'nin anısına şampanya içti ve...öldü. Belki... o geldi ve kocasını alıp götürdü.»
«ölülerin ruhları şampanya kadehine potasyum siyanür koyamazlar, yavrum.»
Bu sözler kızın kendini toplamasını sağladı. «Ama bu o kadar inanılmayacak bir şey ki. George öldürüldü... Evet öldürüldü. Polis öyle düşünüyor. Onun için bunun doğru olması gerekir. Ama bu olaydan bir anlam çıkmıyor.»
«Neden? Rosemary öldürülmüştü. George da durumdan şüphelenmeye başlıyordu...»
İris, Race'in sözünü kesti. «Rosemary öldürülmedi. Onun için bu olaydan bir anlam çıkmıyor. George'un o budalaca mektuplara inanmasının bir nedeni, grip yüzünden sinir bozulmasının yeterli bir intihar sebebi olmadığını düşünmesiydi. Ama Rosemary'nin canına kıyması için gerçekten bir neden vardı. Bakın, size göstereceğim.»
İris koşarak odadan çıktı. Birkaç dakika sonra döndüğü zaman elinde bir kâğıt vardı. Race'e uzattı. «Okuyun... Ne demek istediğimi anlayacaksınız.»
Albay kâğıda bir göz attı. «Sevgili Fars'ım...» Race, mektubu rki defa okuduktan sonra kıza geri verdi.
İris heyecanla, «Görüyorsunuz ya?» dedi. «Ablam çok mutsuzdu. Azap çekiyordu. Yaşamak istemiyordu artık.»
«Bu mektubu kime yazdığını biliyor musunuz?»
İris başını salladı. «Stephen Farraday'a. Rosemary'nin âşığı Anthony değildi. Ablam Stephen'a âşıktı. Ama Stephen ona zalimce davrandı. Rosemary bu yüzden lokantaya

giderken zehiri yanına aldı. Ve Stephen'in gözlerinin önünde canına kıydı.»
Race düşünceli bir tavırla başını salladı. «Bunu ne zaman buldunuz?»
«Altı ay kadar önce. Eski bir sabahlığın cebinden çıktı.»
«Mektubu George'a göstermediniz mi?»
«Nasıl gösterirdim? Nasıl? Rosemary ablamdı. Onun sırrını George'a nasıl açıklardım? Bunu size enîştemin arkadaşı olduğunuz için gösterdim. Başmüfettiş. Kemp'in o-kuması şart mı?»
«Evet. Bunu Kemp'e vermeniz gerekiyor. Çünkü bu mektup bir kanıt...»
«Ya...» İris, Race'e dikkatle baktı. «Amo^bu mektup Rosemary'nin intihar ettiğini göstermiyor mu?»
Race, «Rosemary'nin intihar etmesi için bir neden olduğunu gösteriyor,» dedi.
İris derin derin içini çekti...
Orta hizmetçisi Betty Archdale genç ve küstah tavırlı bir kızdı.
Arkadaşı Bayan Mary Rees-Talbot'tan hizmetçiyle konuşmak için izin almış olan Albay Race söze, «Bugünkü gazeteleri gördün mü?» diye başladı.
Betty ona merakla baktı. «Evet, efendim. Bay Barton'u da mı öldürdüler? Tabii gazete bunu açık açık yazmıyordu.»
«Neden Bay Barton'u do, dedin. Resmi soruşturmada Bayan Rosemary Barton'un intihar ettiğine karar verilmişti.»

Betty Archdale, Race'i yan gözle süzdü. Sonra da birden ihtiyatı bir yana bırakıverdi «O da öldürülmüştü değil mi, efendim?»
— 139 —
«Böyle bir ihtimal var. Sen bu sonuca nasıl vardın, Betty?»
Hizmetçi kız kararsızca, «Bir gün bir şey işittim de...» diye mırıldandı.
«Evet?»
Betty dürüst bir insan tavrıyla, «Kapı açıktı,» diye açıkladı. «Yani ben gidip kapılardan içeriyi dinlemem. Böyle şeyler hiç hoşuma gitmez. Elimde tepsiyle yemek odasına gidiyordum. Onlar salondaydılar ve yüksek sesle konuşuyorlardı. Bayan Barton o genç beye Anthony Browne adının gerçek ismi olmadığını söylüyordu. Browne o zaman bayağı tehlikeli bir hal aldı. Doğrusu ondan böyle bir şey ummazdım. Çünkü hep nazik ve kibardı. Bayan Barton'a yüzünü parçalamaktan söz etti. Hanımefendi istediğini yapmadığı takdirde onu öldüreceğini söyledi. Aaah! Daha fazlasını duymadım. Günkü o sırada Miss Iris merdivenden iniyordu. Tabii o sırada bu konuşmayı o kadar önemsemedim. Ama sonradan Bayan Barton intihar etti. Brqwne'un da o gece yemekte olduğunu öğrenince tüylerim diken diken oldu.»
«Ama kimseye bir şey söylemedin.»
Kız başını salladı. «Polisle başımın derde girmesini istemedim. Zaten kesinlikle bildiğim bir şey de yoktu.»
«Anlıyorum... Bu yüzden Bay Barton'a imzasız mektup yazdın.»
Betty gerçek bir hayretle Raee'e baktı. «Ben mi? Ben böyle bir şey yapmadım. Aklıma bile gelmedi!»
Albay Race bir an düşündü. «Ya... Peki, Bayan Barton, Bay Browne'un asıl adının ne olduğunu söyledi mi?»
«Evet, efendim. Çünkü Bay Browne, 'Tony bilmem kimi unut,' dedi. Neydi o ad?.. Tony bir şey... Aklıma aşçının aldığı konservelerini getirdi...»
Race kaşlarını çattı. «Konserve adı...» Adı düşünüyor-— 140 —
1
du. «İtalyan konservesi.» Birdenbire, «Ah,» dedi. «Morelli miydi bu ad?»
Betty'nin gözleri parladı. «Tamam, efendim. Tony Morelli. Bay Browne hanımefendiye bu adı unutmasını söyledi. Ah... Ayrıca hapiste yattığını da açıkladı.»
Albay memnun bir tavırla gülümsedi...
Race, Bayan Ress-Talbot'un evinden ayrıldıktan sonra Kemp'e telefon etti. Başmüfettişle kısaca konuştular.
Sonra Kemp, «Hemen telgraf çekeceğim,» dedi. «Çabucak cevap alırız. Eğer düşündüğünüz gibiyse, hepimiz rahatlarız.»
«Haklı olduğumu sanıyorum... Olaylar da birbirini tutuyor.»
Başmüfettiş Kemp'in keyfi hiç de yerinde değildi.
Yarım scctten beri on altı yaşında, korkudan sapsarı kesilmiş bir çocuğu sorguya çekiyordu. Amcası Charles., Lüksemburg Lokantasında şef garsondu. Çocuk da onun gibi iyi bir garson olmayı istiyor ve şu ara Lüksemburg'da komi olarak çalışıyordu. Lokantadaki altı kominin' görevi her .suçu yüklenmek, ekmek, tereyağ ve sos taşımak ve bol bol da azar işitmekti. Charles yeğenini kayırmadığını göstermek için

çocuğu durmadan üç dilde azarlıyordu. Fransızca. İtalyanca ve zaman zaman da İngilizce. Bütün bunlara rağmen genç Pierre ilerde bir gün şık bir lokantanın şef garsonu olmayı aklına koymuştu.
Ama şu ara meslek hayatında bir aksama olmuştu. Ve Pierre katil olduğundan şüphelendiklerini anlıyordu.
«Sosu Mösyö Robert'e götürüyordum. İyice sinirlenmişti. Sabırsızlanıyordu. O genç hanım dansa kalkarken çantasını yere düşürdü. Ben de kapıp masaya koydum. Sonra da koştum. Çünkü Mösyö Robert bana hiddetle işa-

ret etmeye başlamıştı. Hepsi bu kadar efendim.»
Kemp çocuğun doğru söylediğinin farkındaydı. Öfkeyle içini çekerek, «Pekâlâ,» dedi. «Gidebilirsiniz. Ama bir daha öyle bir şey yaptığınızı görmeyeyim.»
Başmüfettiş kendi kendine küfrederken Komiser Poi-lock kapıda belirdi. «Aşağıdan telefon ettiler. Genç bir hanım sizinle konuşmak istiyormuş, Daha doğrusu Lüksemburg olayını araştıran kimseyle konuşması gerektiğini söylemiş.»
«Kimmiş?»
«Adının Chlce West olduğunu söylemiş.» Kemp bıkkın bir tavırla, «Çağır bakalım,» dedi. «Ona on dakika verebilirim. Çünkü biraz sonra Bay Stephen Far-raday gelecek.»
Miss Ghloe West odaya girdiği zaman Kemp sanki onu daha önce bir yerde görmüş gibi bir duyguya kapıldı. Yirmi beş yaşlarında, kumral, çok güzel bir kızdı. Konuşması düzgündü ve endişeli olduğu anlaşılıyordu.
«Sizin için ne yapabilirim, Miss West?» Kemp çok ciddi bir tavır takınmıştı.
«Gazetelerde Lüksemburg olayını okudum. Yani lokantada birinin öldüğünü...»
«Bay George Barton'u mu kastediyorsunuz? Onu tanıyor muydunuz?»
«Hayır... Pek de tanıyorum diyemem... Ama gazetede Bay Barton'un öldüğünü ve polisin de soruşturmaya başladığını okuyunca size gelmemin doğru olacağını düşündüm. Belki bunun asıl olayla bir ilgisi yok ama...» Miss West durakladı.
Kemp nazik nazik, «Bu konuda karar vermeyi bize bırakın,» dedi.
Genç kız, «Ben aktrisim,» diye açıkladı. «Ama bu ara herhcngi bir oyunda rolüm yok. Geçenlerde bir dergide

resmim çıktı. Bay Barton da görmüştü sanırım. Beni arayıp buldu ve benden ne istediğini anlattı.»
«Evet?»
«Bana Lüksemburg'da bir yemek vereceğini söyledi. Konuklarına bir sürpriz yapmak istiyordu. Bana bir fotoğraf gösterdi ve, 'Böyle makyaj yapmanızı istiyorum,' dedi. Renklerimin fotoğraftaki genç kadınınkine çok benzediğini söyledi.»
Kemp birdenbire- durumu' anladı. Rosemary'nin Elvas-ton Alanındaki konakta büyük bir resmini görmüştü. Bu kız da cna o fotoğrafı hatırlatmıştı biraz önce. Ghloe West gerçekten Rcsemary'i andırıyordu.
Genç kız sözlerini sürdürdü. «Bay Barton giymem için bana bir elbise aldı. Bugün yanımda getirdim... Grimsi yeşil ipekten yapılmıştı. Saçlarımı fotoğraftaki gibi

yaptıracak ve makyajla benzerliği daha da arttıracaktım. Sonra Lük-semburg'a gidecek ve şov sırasında Bay Barton'un masasındaki boş yere oturacaktım. Bay Barton beni lokantaya öğle yemeğine götürdü ve masayı gösterdi.»
«Peki, neden o gece lokantaya gitmediniz, Miss West?»
«Çünkü o gece sekize doğru biri telefon etti ve yemeğin ertelendiğini söyledi... Telefon eden Bay Barton'du sanırım. Bana, yemeği ne zaman vereceğimi size bildireceğim,1 dedi. Ertesi sabah gazetede onun öldüğünüokudum.» Kemp, «Ve kalkıp bize geldiniz,» dedi. «Çok da iyi ettiniz. Çok teşekkür ederim. Miss West. Böylece bir esrarı aydınlatmış oldunuz. Masadaki boş yerin esrarını. Ah, e-vet... Demin, 'Biri telefon etti,' dediniz. Sonra da bunun Bay Barton olduğunu sandığınızı söylediniz. Neden?»
«Çünkü önce telefondakinin Bay Barton olduğunu anlayamadım. Sesi değişikti.»
«Konuşan erkek miydi?»

«Ah, evet, öyle sanırım. Ama sanki soğuk almış gibi sesi kısıktı.»
«Size sadece o sözleri mi söyledi?»
«Evet»
Miss West gittikten sonra Kemp komisere döndü. «Demek George Barton'un ünlü 'planı' buymuş. Tevekkeli değil, masadakilerin hepsi de onun ş.ovdan sonra boş masaya baktığını, halinin bir tuhaf olduğunu söylemediler. Bar-tcn'un canım planı altüst olmuştu.»
«Kıza telefon eden o değildi sanırım.»
«Tabii. Telefondakinin erkek olduğundan da o kadar emin değilim. Telefonda kısık bir sesle konuşursan kim olduğun anlaşılmaz... Neyse... Yavaş yavaş ilerliyoruz... Bay Farraday geldiyse onu buraya yolla.»
Stephen Farraday görünüşte pek sakindi ama için için endişeyle kıvranıyordu. Ayrıca Sandra yanında olmadığı için kendini çok da savunmasız hissediyordu. Karısıyla birlikte güçlü ve cesur oluyorlar, tehlikelerden o kadar kcrkmuyorlardı.
Kemp genç adamı kibar ama resmi bir tavırla karşıladı. Bir masada üniformalı bir memur oturuyordu. Önünde not defteri ve kalemler vardı. Kemp, Stephen'e yer gösterdi.
Sonra da, «İfadenizi almak istiyorum, Bay Farraday,» dedi. Başmüfettiş daha da resmileşmişti. «Buradan ayrılmadan önce ifadenizi okuyacak ve altına imzanızı atacaksınız. Ama size uyanda bulunmak görevim. Böyle bir ifade vermekten kaçınmaya, avukatınızı çağırmaya hakkınız var.»
Stephen şaşırdıysa da belli etmedi. Soğuk bir tavırla gülerek, «Beni korkutuyorsunuz,» diye cevap verdi.
«Her şeyin iyice anlaşılmasını istiyoruz, Bay Farra-dcy.»

«Söyleyeceğim her şey aleyhimde kullanılabilinir. Öyle değil mi?»

«Biz 'aleyhte' sözcüğünü kullanmaktan hoşlanmayız. Söyleyeceğiniz her şey delil olarak kullanılabilinir.»
Stephen usulca, «Anlıyorum,» dedi. Ama ifademi neden almak istediğinizi anlayamadım. Bu sabah size bildiğim her şeyi anlattım.»
«O resmi olmayan bir konuşmaydı, Bay Farraday.. Yararlı bir başlangıç da sayılabilirdi. Ayrıca bazı noktaları benimle burada konuşmayı tercih edeceğinizi düşündüm. O-layla ilgisi olmayan şeyleri kimseye açıklamak istemeyiz. Ne demek istediğimi herhalde anlıyorsunuz...» 'Korkarım anlayamıyorum.»
Başmüfettiş Kemp içini çekti. «Konu şu: Bayan Rosemary Barton'la çok dosttunuz...»
Stephen onun sözünü kesti. «Kim demiş?» Kemp eğilerek masasından daktiloda yazılmış bir kâğıdı aldı. «Bu Bayan Barton'un eşyaları arasında bulunan bir mektubun kopyası. Aslı burada, dosyada. Bunu bize Miss Iris Marie verdi. Ablasının yazısını tanıdığını da açıkladı.»
Stephen okumaya başladı. «Sevgili Fars'ım...» Birden midesi bulanmaya başladı. Rosemary'nin sesini duyuyordu sanki... Sızlanan, ona yalvaran sesini... Geçmiş hiç ölmeyecek mi, diye düşündü. Gömülmeyecek mi? Sonra kendini toplayarak Kemp'e baktı. «Bu mektubu Bayan Barton yazmış olabilir. Ama bana yazıldığını gösteren hiçbir şey yok.» «Earl's Court'taki apartman dairesinin kirasını ödediğinizi inkâr mı edeceksiniz?»
Stephen kendi kendine, demek her şeyi biliyorlar, dedi. Belki de başından beri biliyorlardı... Omzunu silkti. «Geniş bilgi toplamış olduğunuz anlaşılıyor. Özel hayatımın neden ilgi çektiğini sorabilir miyim?»
«George Barton'un ölümüyle hiçbir ilişkisi yoksa, o

zaman özel hayatınızın üzerinde durmayacağız.»
«Anlıyorum. Önce karısıyla seviştiğimi, sonra da onu öldürdüğümü söylemek istiyorsunuz.»
«Bay Farraday, sizinle açık konuşacağım. Bayan Bar-tcn'la çok yakın dosttunuz. Bu maceraya o değil, siz istediğiniz için son verdiniz. Bu mektuptan da anlaşılacağı gibi, Bayan Barton bir sorun çıkarmaya hazırlanıyordu. Tam o sırada öldü.»
«İntihar etti. Ben bir dereceye kadar bundan sorumlu olabilirim. Kendi kendime kızabilirim ama bu, polisi ilgilendirmez.»
«Bayan Barton intihar etmiş olabilir. Ama etmemiş de olabilir. George Barton onun kendini öldürdüğüne inanmı-mıyordu. Bu olayı araştırmaya başladı ve... öldü. Biraz anlamlı değil mi?»
«Ama yine de benimle ilgilenmenizin nedenini anlayamıyorum.»
«Bayan Bcrton'un çok uygun bir anda öldüğünü siz de kabul ediyorsunuz sanırım. Bir rezelet meslek hayatınızı çok sarsardı. Bay Farraday.»
«Bir rezalet çıkmazdı. Bayan Barton makul bir şekilde davranırdı sonunda.»
«Acaba? Karınızın bu maceradan haberi var mıydı?»
«Ne münasebet!»

«Bundan emin misiniz?»
«Evet, eminim. Karım Bayan Barton'la sadece arkadaş .olduğumuzu sanıyordu. İşin içyüzünü hiçbir zaman öğrenmeyeceğini umarım.»
«Karınız kıskanç bir kadın mıdır, Bay Farraday?»
«Hayır, hiç değildir. Son derecede makul ve mantıklı bir insandır.»
Başmüfettiş bu noktayı fazla üstelemedi. Onun yerine, «Geçen yıl içinde hiç potasyum siyanür aldınız mı. Bay Farraday?» diye sordu.
— 146 —
«Hayır.»
«Ama köşkünüzde siyanür olmalı.»
«Bahçıvanda olabilir. Bu konuda hiç bilgim yok...»
Kemp genç adamı biraz daha sıkıştırdı. Sonra da pna teşekkür ederek gidebileceğini söyledi.
Stephen Farraday odadan çıktıktan sonra başmüfettiş düşünceli bir tavırla yardımcısına döndü. «Karısının aşk macerasını bilmediğini pek çabucak söyledi. Neden acaba?»
«Herhalde karısının olayı duymasından korkuyor, efendim.»
«Belki... Ama böylesi onu daha tehlikeli bir duruma sokuyor. Karısının olayı öğrenmemesi için Rosemary Bar-ton'u öldürmüş olduğunu düşünebiliriz.» «Herhalde bu aklına gelmedi, efendim.»
Kemp başını salladı. «Stephen Farraday hiç aptal değil. Aksine çok akıllı ve zeki. Ama Lady Alexandra'nin hiçbir şey bilmediğine beni inandırmaya çalıştı.»
Başmüfettiş bir an durdu. «Neyse... Albay Race ele geçirdiği ipucunu çok önemli buluyor. Eğer haklıysa o zaman Farraday'ların cinayetle bir ilgileri yok demektir. Buna da sevinirim. Çünkü Farraday hoşuma gidiyor. Onun katil olduğunu pek sanmıyorum...»
en
Stephen oturma odasının kapısını açarak, «Sandra?»
dedi.
Genç kadın karanlığın içinden ona doğru gelerek Step-
hen'in boynuna atıldı. «Sevgilim.»
«Neden karanlıkta oturuyorsun?» ' «Işığa dayanamadım... Anlat!» Stephen, «Biliyorlar,» dedi. «Rosemary, meselesini mi?»
_147_
«Evet.»
«Ne düşünüyorlar?»
«Tabii Rosemary'i öldürmem için bir neden olduğunu düşünüyorlar... Ah, sevgilim, bak başına ne kötü işler açtım. Suç bende. Rosemary'nin ölümünden sonra buradan gitseydim... Seni serbest bıraksaydım, hiç olmazsa o zaman bu korkunç olaya karışmazdın.»
«Hayır... Beni hiçbir zaman bırakmamalısın... Hiçbir zaman...» Sandra, Stephen'e sarılarak ağlamaya başladı. Titriyordu. «Stephen, sen benim her şeyimsin... Hayatım-sın... Beni bırakma...»

«Beni bu kadar çok mu seviyorsun, Sandra? Buru bilmiyordum...»
«Bilmeni istemedim. Ama şimdi...»
«Evet şimdi... Seninle beraberiz, Sandra... Ve her güçlüğe birlikte karşı koyacağız...»
Orada karanlıkta sarılmış dururlarken, Stephen yeniden güç kazandığını hissetti.
Sandra kararlılıkla, «Bu olay hayatımızı mahvetmeyecek,» dedi. «Hiçbir zaman!»
Anthony Browne kominin ona getirdiği karta bakıyordu. Kaşlarını çattı. Sonra da omzunu silkti. «Pekâlâ, onu buraya getir.»
Albay Race içeriye girdiği zaman Anthony pencerenin önünde duruyordu. Parlak güneş eğrilemesine omzuna geliyordu.
Genç adam Albay Race'i çabucak süzdü. Onu yıllar önce görmüştü. Bu uzun boylu, ince, bronz yüzlü, kır saçlı yaşlı adam hakkında çok şey biliyordu.
Race ise Anthony'nin yakışıklı, başının da biçimli oidu-ğunu düşünüyordu.
Genç adam tatlı bir sesle tembel tembel, «Albay Race?»
—148 —
dedi. «George Barton'un arkadaşı olduğunuzu biliyorum.. Son akşam sizden söz etti o. Sigara alır mısınız?»
«Teşekkür ederim, alırım.»
Anthony albayın sigarasını yakarken, «Gelmeyen o konuk sizdiniz,» diye mırıldandı. «Belki böylesi sizin için daha
iyi oldu.»
«Yanılıyorsunuz, o boş yer bana ayrılmamıştı.» Anthony kaşlarını kaldırdı. «Sahi mi? Ama Barton...» Race onun sözünü kesti. «George Barton öyle söylemiş olabilir. Aslında onun planları çok başkaydı. Bay Browne, aslında o sandalyeye ışıklar sönükleştiği zaman Chioe West adında bir aktris oturacaktı.»
Anthony ona hayretle baktı. «Chloe West? Bu adı hiç duymadım, kim o?»
«Pek tanınmayan genç bir oyuncu. Ama ilk bakışta Rosemary Barton'a benziyor.»
Anthony hafifçe ıslık çaldı. «Anlamaya başlıyorum.» «George ona Rosemary'nin bir fotoğrafını vermiş. Kızdan saçlarını karısmınki gibi yaptırmasını istemiş. Ayrıca Rosemary'nin öldüğü akşam giydiği elbiseye benzer bir tuvalet de bulmuş.»
«Demek George'un planı buydu? Işıklar yanıyor. Herkes doğaüstü olay yüzünden ürperiyor. Rosemary'nin geri. geldiğini düşünüyor. Sonra suçlu, 'Doğru... doğru,' diye inliyor. 'Onu ben öldürdüm.'» Anthony bir an durdu, sonra da ekledi. «Berbat... Zavallı George gibi-bir ahmak için bile beceriksizce bir plan bu.»
«Ne demek istediğinizi anlayamadım.» Anthony güldü. «Yapmayın, canım. Soğukkanlı bir katil herhalde korkak bir okul öğrencisi gibi davranacak değildi. Biri Rosemary Barton'u soğukkanlılıkla öldürmüştü. George Barton'u da zehirlemeye hazırlanıyordu. Yani katilin sinirleri çelik gibi sağlam. Onun gerçeği itiraf etmesi
— 149 —
için Rosemary gibi giyinmiş bir aktristen çok daha güçlü şeyler isterdi.»
«Macbeth'i unutmayın. O kalbi nasırlaşmış bir katildi. Ama ziyafette Banquo'nun hayalini görünce kendini kaybetti âdeta.»
«Ah, ama Macbeth'in gördüğü gerçek bir hayaletti. Banquo'nun elbiselerini giymiş bir aktör değil...»

«Gerçek bir hayaletin öbür dünyanın atmosferini beraberinde getirebileceğini kabul ediyorum. Zaten hayaletlere inandığımı itiraf etmeye hazırım. Hiç olmazsa şu son altı ay içinde hayaletlerin varlığını kabul ettim. Özellikle bir tek hayaletin varlığını.»
«öyle mi? Kimin hayaleti bu?»
«Rosemary'nin. İsterseniz gülebilirsiniz. Onu görmedim... ama varlığını hissettim. Nedense zavallı Rosemary ölüler âleminde kalamıyor.»
«Bunun bir nedeni olabilir.»
«Öldürüldüğü için mi?»
«Bir Amerikan deyimi kullanayım. Temizlendiği için. «Buna ne dersiniz Bay Tony Morelli?»
Bir sessizlik oldu.
Anthony bir koltuğa yerleşerek sigarasını şömineye attı. Hemen ardından bir yenisini yaktı. «Bunu nasıl öğrendiniz?»
«Tony Morelli olduğunuzu itiraf ediyor musunuz?»
«Bunu inkâr ederek zaman kaybetmek niyetinde değilim. Amerika'ya telefon ederek her şeyi öğrenmiş olduğunuz belli.»
«Rosemary Barton gerçek kimliğinizi öğrendiği zaman, dilini tutmazsa onu öldüreceğinizi söylediğinizi de itiraf ediyor musunuz?»
Tony, «Onu korkutarak dilini tutmasını sağlamak için elimden gelen her şeyi yaptım,» diye açıkladı.
Albay Race garip bir duyguya kapıldı. Bu konuşma is-

tediği gibi yürümüyordu. Koltuğunda rahatça oturan genç; adama baktı. Ve o zaman Anthony çok tanıdık biriymiş gibi geldi ona. «Sizin hakkınızda bildiklerimi sayayım mı, Morelli?»
«Eh, eğlenceli olabilir.»
«Amerika'da, Ericson Uçak Fabrikasında sabotaj yapmaya kalkıştığınız için hapse atıldınız. Mahkûmiyetiniz sona erdiği zaman hapisten çıktınız ve birdenbire ortadan, kayboldunuz. Sonra Londra'da, Claridge Otelinde ortaya çıktınız. Anthony Browne adını kullanıyordunuz. Orada Lord Dewsbury'le ahbap oldunuz. Onun sayesinde birçok, ünlü silah fabrikatörüyle tanıştınız. Lord Dewsbury'nin köşkünde konuk olarak kaldınız ve o arada size hiç görmemeniz gereken şeyleri gösterdiler. Ayrıca tuhaf bir rastlantı da var, Morelli. Siz önemli silah fabrikalarını dolaştıktan sonra mutlaka açıklanmayan birtakım kazalar oldu. Felaketler son dakikada zorlukla önlenebildi.»
Anthony mırıldandı. «Gerçekten rastlantılar tuhaf o-
îaylardır.»
«Bir süre sonra tekrar Londra'da ortaya çıktınız. İris Marle'la eski dostluğunuzu yenilediniz. Ailenin onunla ne kadar samimi olmaya başladığınızı anlamaması için genç kızın evine gitmekten kaçınıyordunuz. Sonunda iris'in sizinle gizlice evlenmesi için kandırmaya çalıştınız.»
Anthony, «Bütün bunları öğrenmiş olmanız gerçekten ilginç,» dedi. «Silah fabrikalarını kastetmiyorum. Sözünü ettiğim Rosemary'e savurduğum tehditler ve

İris'in kulağına fısıldadığım tatlı saçmalıklar. Herhalde bu'Karşı-Casus-luk Örgütünü ilgilendirecek bir konu değil.»
Race ona dikkatle baktı. «Anlatmanız gereken çok şey var, Morelli.»
«Hiç de değil. Bu söylediklerinizin hepsinin doğru olduğunu kabul edelim. Ama ne olmuş? Mahkûmiyetimi tamamladım. Sonra ilginç dostlar edindim. Çok güzel bir kıza
— 151
âşık oldum. Ve tabii onunla çabucak evlenmek için de sabırsızlanıyorum.»
«O kadar sabırsızlanıyorsunuz ki. ailesi hakkınızda bilgi edinmeden İris'le evlenmek istiyorsunuz. Ve Marie çok zengin bir kız.»
Anthony nazik nazik başını salladı. «Biliyorum. Ve para sözkonusu oldu mu, aileler fena halde meraklanırlar. Ve İris benim karanlık geçmişimi bilmiyor. Açıkçası öğrenmemesini tercih ederim.»
«Kcrkarım o her şeyi öğrenecek.»
Anthony, «Yazık,» dedi.
«Durumu anlamadığınız...»
Anthony gülerek albayın sözünü kesti. «Her şeyi anlıyorum. Rosemary Barton sabıkalı olduğumu biliyordu. Bu yüzden onu öldürdüm. George Barton benden şüphelenmeye başlamıştı. Onu da zehirledim. Şimdi de Iris'in servetini ele geçirmeye çalışıyorum. Çok güzel bir hikâye bu. Her şey birbirine uyuyor. Ama elinizde en ufak bir delil bile yok.»
Race bir süre genç adamı dikkatle süzdü; Sonra ayağa kalktı. «Söylediklerimin hepsi doğru... V© hepside ters.»
Anthony'nin gözleri kısılıverdi. «Neden?»
«Size uymuyor.» Race odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. «Sizi görünceye kadar işin içyüzünün gerçekten böyle olduğunu düşünüyordum. Ama artık sizi gördüm... Bu olacak gibi değil... Siz paragöz bir maceracı değilsiniz. Bir serseri de değilsiniz, o halde bizdensiniz. Ya-nılmiyorum değil mi?»
Anthony sessizce albaya baktı. Sonra da güldü. Ve usulca bir şarkı söylemeye başladı. «Judy O'Grady de, bizim lady de duygu bakımından kardeştirler... Evet, insanın kendisi gibi olanları hemen sezmesi çok garip. İşte bu yüzden sizinle karşılaşmamaya çalıştım. Kimsenin durumu bilmemesi gerekiyordu. Düne kadar böyleydi. Neyse artık görevim sona erdi. Uluslararası sabotajcıları yakaladık. Üç
— 152 —
m
yıldan beri bu uğurda çalışıyordum. Bazı toplantılara gidiyor, gruplara karışıyor ve uygun bir ün kazanmaya çalışıyordum. Sonunda mahsus önemli bir sabotaj işine karışmama ve hapse atılmama karar verdik. Bana güvenmeleri için böylesi gerekliydi.
«Hapisten çıktığım zaman işler kızıştı. Yavaş yavaş merkeze sokuldum. Ve Orta Avrupa'da bir yerden yönetilen büyük sabotaj grubuna girdim. Buraya da onların ajanı olarak geldim. Bana Lord Dewsbury'le dost olmam emredilmişti. O sosyete kelebeğiyie de. Eğlenceden hoşlanan, sevimli bir genç rolü oynarken Rosemary

Barton'la tanıştım. Sonra bir gün dehşetle Rosemary'nin Tony Morelli adıyla Amerika'da hapis yattığımı öğrenmiş olduğunu anladım. Rosemary adına korktum. Çünkü birlikte çalıştığım kişiler, Rosemary'nin gerçek adımı bildiğini anladıkları an onu hiç acımadan öldürürlerdi. Genç kadının dilini tutması için onu elimden geldiği kadar korkutmaya çalıştım. Ama açıkçası fazla umudum yoktu. Rosemary geveze bir kadındı. Bir süre için ortadan kaybolmamın doğru .olacağını düşündüm. Tam o sırada Iris'in merdivenden indiğini gördüm. İşimi bitirdikten sonra geri dönüp onunla evlenmeye yemin ettim. «Görevimin faal bölümü sona erince yine ortaya çıkarak Iris'i buldum. Ama eve ve onun ailesine sokulmadım. Çünkü onların benim hakkımda araştırma yapmak isteyeceklerini biliyordum. Oysa benim bir süre daha kimliğimi gizlemem gerekiyordu. Ama İris için endişelenmeye başlamıştım. Hastaymış, korkuyormuş gibi bir hali vardı. George Barton'un davranışlarıysa iyice acayipleşmişti. Iris'i benimle kaçıp evıenmesi için ikna etmeye çalıştım. Ama razı olmadı. Belki de o haklıydı. Sonra George beni o yemeğe J davet etti. Tam masaya otururken sizin de yemeğe geleceğinizi söyledi. O zaman hemen, 'Tanıdığım birini gördüm,' dedim. 'Belki kalkıp gitmem gerekecek.' Gerçekten de Amerika'da tanıdığım birini uzaktan görmüştüm. 'May-

mun' Coleman adında bir adamı. Ama o beni farketmemiş-ti. Ne olursa olsun sizinle karşılaşmak istemiyordum. Çünkü görevim henüz sona ermemişti. Ondan sonra olanları biliyorsunuz... George öldü. Benim Rosemary'nin ölümüyle 4e, George'un zehirlenmesiyle de bir ilgim yok. Katilin kim olduğunu da bilmiyorum.»

«Bu konuda hiçbir fikriniz yok mu?»

«Katil ya garson ya da masadaki beş kişiden biri. Garsonun George'u öldürdüğünü sanmıyorum. Katil İris de •değil. Beni de geçelim. George'u Stephen zehirlemiş olabilir ya da Sandra. Belki de bu işi birlikte yaptılar. Ama ben en çok Ruth Lessing'in üzerinde duruyorum.»

«Neden? Bu düşüncenizi destekleyecek bir şey var mı?»

«Hayır. Yine de bana en uygun Ruth'muş gibi geliyor. Ama onun şampanyaları nasıl zehirlediğini bilmiyorum. İki olayda da Ruth kadehlere erişemeyeceği bir yerdeydi. Merakımı uyandıran bir şey daha var. O imzasız mektupları kimin yazdığını öğrendiniz mi?»

Race başını salladı. «Hayır...»

«Bunun ilginç yanı şu: Biri Rosemary'nin öldürüldüğünü biliyor. Dikkatli olmazsanız, katil bundan sonra onu ortadan kaldırabilir.»

Anthony, Iris'le telefonda konuşmuş ve Lucilla Drake' in saat beşte eski bir arkadaşına çaya gideceğini öğrenmişti.

Konağın kapısını çalarken beşi yirmi beş geçiyordu. {Hizmetçi onu çalışma odasına götürdü.

Anthony içeri girerken, İris irkilerek döndü.

«Ah, sen miydin?»

Anthony hemen genç kızın yanına gitti. «Ne var, sevgilim?»

«Hiç...» İris bir an durdu, sonrada çabucak ekledi. «Hiç... Az kalsın bir arabanın altında kalıyordum. Ah, kabahat herhalde bendeydi. Dalgın dalgın yolun karşı tarafına geçiyordum. Araba hızla köşeden çıktı.»
Anthony, Iris'i hafifçe sarstı. «Bir daha dikkatli ol! Beni endişelendiriyorsun. Ama nedeni bir mucize sonucu arabanın altında kalmaktan kurtulman değil. Beni asıl trafiğin ortasında dalgınlaşmana neden olan o düşünceler kaygılandırıyor. Ne var sevgilim?»
İris başını kaldırdı. Gözleri korkuyla irileşmiş, daha koyu renk duruyordu. 'Korkuyorum...'
Anthony sakin bir tavır takınarak gülümsedi. «Haydi, anlat bakalım.»
«Anlatmak istemiyorum, Anth.ony.»
«İris, bir genç kızın birkaç derdi olabilir. Bir, evlilik dışı bir çocuk. İki, ona şantaj yapan bir eski bir âşık. Üç...»
İris öfkeyle onun sözünü kesti. 'Ne münasebet! Benim derdim öyle bir şey değil. Ama bunun gülünecek bir şey olmadığını söylemeliyim. Şey... geçen akşamla ilgili.»
Anthony çabucak, «Evet,» dedi.
«Sen bu sabah resmi soruşturmadaydın... Başmüfettiş masanın altında küçük bir kâğıt bulduğunu açıkladı. Bunda siyanür kristallerinin izleri varmış...»
Anthony ilgiyle ona baktı. «Evet. Herhalde katil. George'un içkisine zehir karıştırdıktan sonra kâğıdı masanın altına attı. Üzerinde bulunmasını istemezdi.»
İris birdenbire titremeye başladı. «Ah, hayır, Anthony. Öyle değil...»
«Ne demek istiyorsun, hayatım?»
İris, «O kâğıdı masanın altına ben attım,» dedi.
Anthony hayretle ona bakakaldı.
«Dinle, Anthpny. George'un şampanyasından içtiğini

hatırlıyorsun değil mi? Sonra... olanlar oldu.»
Genç adGm başını salladı. «Evet.»
«Korkunç bir şeydi bu. Kâbustan farksızdı... Feloe uğramıştım sanki. Sen George'a yaklaşarak ona baktın. Ben bi raz geriledim. Garsonlar koşuştular. Biri doktor çağrılmasını söyledi. Ben o sırada donmuş gibi duruyordum. Sonra birdenbire boğGzıma bir şey tıkandı sanki. Gözyaşları yanaklarımdan akmaya başladı. Mendilimi almak için telaşla çantamı açtım. Doğru dürüst göremediğim için çantayı karıştırdım. O sırada elime küçük bir kâğıt geldi... Mendilin arasına girmişti. Ama... evden çıkarken çantamda öyle bir kâğıt yoktu, Anthony. Çantamı ben kendim yerleştirmiştim. Pudriyer, ruj, tarak, mendil, biraz para. Çantama o kâğıdı biri koydu, Anthony.' Öyle olması gerekiyor. Kâğıt elime geldiği zaman Rosemary'nin olayını hatırladım. Ablam öldükten sonra onun çantasından da öyle bir kâğıt çıkmıştı. O zaman dehşetle titremeye başladım. Parmaklarım gevşedi. Ve kâğıt da masanın altına uçtu. Ve kimseye bir şey söylemedim. Çok korkmuştum. Biri polisin Ge-orge'u benim öldürdüğümü sanmasını istiyordu. Ama eniştemi ben öldürmedim.»
Anthony uzun bir ıslık çaldı. «Seni kimse görmedi mi?»

İris durakladı. «Pek de emin değilim. Ruth gördü sanırım. Ama o da öylesine sersemlemişti ki... Bilmiyorum beni görüyor muydu, yoksa bana doğru boş boş mu bakıyordu?»
Anthony yine bir ıslık çaldı. «Kötü...»
İris, «Korkum gitgide arttı,» dedi. «Polisin durumu anlamasından korkuyordum.»
«Aaaba kâğıdın üzerinde parmak izlerini neden bulamadılar? Polis herhalde ilk iş kâğıdın üzerinde parmak izi aramıştır.»
«Kâğıt mendilin arasındaydı. Onu öyle tutmuştum far-

kına varmadan. Sonra mendilin arasından kayıp düştü.»
Anthony başını salladı. «Anlıyorum... Yine de şansın yardım etmiş.»
«Ama kâğıdı çantama kim koydu? Bütün akşam yanımdaydı o.»
«Bu sandığın kadar imkânsız değil. Şovdan sonra dansa kalktığın zaman çantanı masada bıraktın. Belki o arada biri kâğıdı içine sokuverdi. Ya da... Sevgilim, ayağe kalkarak bana kadınların vestiyerde neler yaptıklarını anlatır mısın? Bu benim bilebileceğim bir şey değil. Grup halinde toplanıp konuşuyor musunuz? Yoksa ayrı ayrı aynalara doğru mu gidiyorsunuz?»
İris düşündü. «Hepimiz aynı masaya gittik. Üstü camii, uzun bir masaydı. Çantalarımızı bırakarak aynaya baktık.. Ruth burnunu pudraladı. Sandra saçını düzeltti. Ben tilki kabımı çıkararak oradaki kıza verdim. Sonra elimin bir yerden toz olduğunu farkettim. Musluğa gittim.»
«Çantanı cam masada bırakmıştın tabii.»
«Evet. Ellerimi yıkadım. Ruth hâlâ yüzüyle meşguldü sanırım. Sandra da kürk etolünü kıza verdi. Sonra tekrar aynaya döndü. Ruth yaklaşıp ellerini yıkadı. Ben masaya giderek, saçlarımı biraz düzelttim.»
«O halde ikisinden biri sana farkettirmeden çantana bir şey koyabilirdi.»
«Ama Ruth'un da, Sandra'nin da böyle bir şey yapabileceğine inanamam.»
«Sen insanları fazla yüksek görüyorsun. Sandra ortaçağlarda yaşasaydı düşmanlarını bir direğe bağlayarak yakardı. Ruth ise zehiri ustalıkla kullanan.soğukkanlı bir katil olurdu.»
«Kâğıdı çantama Ruth koysaydı, o zaman onu masanın altına attığımı gördüğünü söylemez miydi?»
«Evet, bu bakımdan haklısın. Ruth siyanür kâğıdı çantana mahsus koysaydı, onu atmana engel olmak için elin-

den geleni yapardı. Demek ki Ruth'un işi değil... Aslında bu işi en kolay garson yapabilirdi. Garson, garson! O akşam bize yabancı, sadece o gece için tutulmuş bir garson servis yapsaydı... Ama bize Giuseppe'yle Pierre baktı. Onlardan şüphelenmek yersiz.»
İris içini çekti. «Bu olayı sana anlattığım iyi oldu. Kimse duymayacak değil mi? Bu olayı senle benden başka kimse bilmeyecek.»
Anthony biraz da utanmış gibi ona baktı. «Korkarım öyle olmayacak, İris. Şimdi benimle bir arabaya bineceksin. Gidip Kemp'i göreceğiz. Bu olayı sağlayamayız.»

«Olmaz, Anthony! Polis George'u benim öldürdüğümü düşünür o zaman.»
«Asıl bu olayı sakladığını öğrenirlerse senden şüphelenirler. O zaman anlattıklarına da inanmazlar. Olanları şimdi açıklarsan, sana inanmaları ihtimali artar.»
«Anthony, yalvarırım...»
«Buraya bak, İris. Zor durumdasın. Ama her şey bir yana, gerçek diye bir kavram olduğunu unutma. Adaletin yerini bulması gerekir. Sadece kendini düşünmek olmaz.»
«Anthony, bu kadar asil ruhlu olman şart mı?»
Genç adam, «Bu darbeyi zekice indirdin,» diye cevap verdi. «Ama yine de Kemp'e gidiyoruz. Hemen, şimdi.»
Iris'in gözlerinde hem isyan, hem korku vardı. Ama Anthony yumuşamadı. «Seninle alanda bir taksi buluruz,» dedi.
Kapıya doğru giderlerken zil çaldı.
İris, «Ah,» diye bağırdı. «Ruth bu. Cenaze töreni konusunu halletmek için bürodan ayrıldığı zaman buraya da gelecekti. Cenaze öbür gün kaldırılacak. Lucilla Hala evde olmadığı sırada Ruth'la her şeyi daha kolaylıkla kararlaştı-rabiieceğimizi düşündüm. Halam insanın aklını karıştırıyor.»
— 158 —
Anthony ilerleyerek kapıyı açtı. O sırada orta hizmetçisi de aşağıdan hole çıkmıştı.
İris, «Kapı açıldı, Mary,» dedi. Hizmetçi dönüp tekrar merdivenlerden indi.
Ruth yorgun gibiydi. Saçları da hafifçe karışmıştı. Elin de büyük bir çanta vardı.
«Geç kaldığım için özür dilerim. Metro çok kalabalıktı. Ondan sonra da taksi bulamadım. Otobüs beklemek zorunda kaldım.»
Anthony, becerikli Ruth hiç özür dilemezdi, diye düşündü. George'un ölümünün o insanlıkla ilgisi olmayan becerikliliği etkilemiş olduğunun bir kanıtı daha...
İris, «Seninle gelemeyeceğim, Anthony,» dedi. «Ruth' la karar vermemiz gerekiyor.»
Anthony kesin bir tavırla, «Bu konu daha önemli,» diye cevap verdi. «Iris'i alıp götüreceğim için özür dilerim, Miss Lessing. Ama gitmemiz gerekiyor.»
Ruth çabucak, «Rica ederim, Bay Browne,» dedi. «Bayan Drake eve geldiği zaman ben her şeyi onunla hallederim.» Hafifçe gülümsedi. «Ben Bayan Drake'i idare etmesini biliyorum.»
Anthony hayranlıkla, «Siz herkesi idare edebilirsiniz, Miss Lessing...» diye mırıldandı.
«İris, bilmem gereken bazı şeyler varsa söyleyin.»
«Böyle bir şey yok. Bu konuyu baş başa halletmemizi istedim. Çünkü Lucilla Halam dakika başı fikir değiştiriyor. Sizi bu sıkıntıdan kurtarmayı düşünüyordum. Zaten işiniz başınızdan aşkın. Doğrusu törenin nasıl olacağı benim için önemli değil. Lucilla Hala cenaze törenlerinden hoşlanır, benseVıefret ederim! Tabii ölüleri gömmek gerekir. Ama bu kadar gürültüye gerek yok. Ölüler cenaze töreninin nasıl olduğuna aldırmazlar. Onlar her şeyden kurtulmuşlardır. Ölüler geri gelmezler.»
Ruth cevap vermedi.
— 159 —
Iris garip, isyanla karışık bir ısrarla, «Ölüler geri gelmezler,», diye tekrarladı.

«Haydi, gel.» Anthony, kızı kolundan çekerek dışarı çıkardı.
Bir taksi ağır ağır yaklaşıyordu. Anthony arabayı durdurup Iris'in binmesine yardım etti. Kendisi de yanına oturarak şoföre, «Scotland Yard'a,» dedi. Sonra Iris'e baktı. «Söyle güzelim, ölülerin geri gelmediklerini kesinlikle söylemek ihtiyacını duyduğun sırada holde kimin beklediğini düşünüyordun? Rosemary'nin mi, George'un mu?»
«Öyle bir şey düşünmedim... Sadece... ben cenaze törenlerinden nefret ederim.»
Anthony içini çekti. «Sezme gücüm gerçekten güçlü.»
Üç adam üstü mermerden bir masanın başında oturuyorlardı. Albay Race'le Başmüfettiş Kemp demli çay içiyorlardı. Anthony ise kahve. Kemp genç adamın kâğıtlarını dikkatle inceledikten ve kısa bir araştırma yaptıktan sonra ona bir meslekdaş gözüyle bakmaya razı olmuştu.
Başmüfettiş çayına birkaç şeker birden atarak karıştırdı. «Bana sorarsanız katil hiçbir zaman yargıcın karşısına çıkarılamayacak. Çünkü hiç delil bulamayacağız.»
Race, «Öyle mi düşünüyorsunuz?» diye sordu.
«O beş kişiden birinin siyanür aldığını belirten deliller buiabilseydim durum değişirdi. Ama nereye başvurduysam bir sonuç alamadım. Bu, katilin kim olduğunu bildiğiniz ama ona dokunamadığınız vakalardan biri.»
«Demek katilin kim olduğunu biliyorsunuz?» Anthony başmüfettişe ilgiyle bakıyordu.
«Bundan hemen hemen eminim. Bence katil Lady Alexandra Farraday.»
Race, «Demek böyle,» dedi. «Nedenler?»
160-
«Anlatayım. Lady Alexandra son derece kıskanç bir kadın. Ayrıca fazla otoriter. Tarihteki o kraliçeye benziyor. Kraliçe Eleanor'a. Eleanor izleri takip ederek Güzel Ro-samund'un odasına gitmiş ve ona ya kılıcı ya da zehiri seçmesini söylemiş.»
Anthony mırıldandı. «Ama bu olayda Güzel Rosemary'e seçme hakkı vermedi.»
Başmüfettiş sözlerine devam etti. «Biri Bay Barton'a imzasız mektuplar yazdı. O da iyice şüphelendi. Barton'un şüphelerinin kesin olduğundan da eminim. Farraday'ları gözhapsine almak istemeseydi kalkıp kırların arasındaki o köşke yerleşmezdi. Herhalde Barton, Lady Alexandra'ya şüphelerini belli etti. O son yemekten söz etti durmadan ve Farraday'ları ısrarla çağırdı. Lady Alexandra, 'Bekleyelim, görürüz,' diyen tiplerden değil. Bildiğini okudu ve adamı öldürdü. Bunun sadece bir varsayım olduğunu ve kadının karakterine dayandığını söyleyeceksiniz. Ama şunu da unutmayın: O akşam yemekte Barton şampanyasını içmeden önce kadehine ancak bir tek kişi zehir atabilirdi. Bu da onun sağında oturan kadındı.»
Anthony, «Onun kadehe zehir koyduğunu gören olmamış değil mi?» dedi.
«Öyle. Görebilirlerdi... Ama görmemişler. Kadının çok becerikli olduğunu söylemeliyim.»
«Bir hokkabaz sanki...»
Race öksürdü. «Bir dakika... Ufak bir nokta var. Lady Alexandra'nin otoriter, kıskanç ve kocasını çılgınca seven bir kadın olduğu kesin. Belki cinayet işlemekten kaçınmayacak bir insan. Ama sizce Lady Alexandra bir kızın çantasına onu mahvedecek bir delili saklayacak karakterde bir kadın mı? Ona hiçbir şekilde zarar

vermemiş, çok saf ve suçsuz bir kızı damgacına yollayabilir mi? Kidderminster töreleri bunu mu emreder?»
Kemp sıkıntılı sıkıntılı kımıldanarak çay fincanının içi-

ne baktı. «Kadınlar sportmen sayılmazlar... Eğer kastettiğiniz buysa...»
Race güldü. «Artık sayılıyorlar... Sıkıldığınızı görmek de beni sevindiriyor.»
Kemp bu sıkıcı konuyu kapatmak için Anthony'e döndü. Kibar ama ukala bir tavırla, «Bay Browne,» dedi. «İzin verirseniz ben sizi yine böyle çağıracağım... Evet... Bay Browne, Miss Iris'i bu akşam olayı bize anlatması için hemen getirmeniz beni çok sevindirdi.»
Anthony, «Böyle yapmak zorundaydım,» diye cevap verdi. «Eğer bekleseydim, onu size getirmezdim.»
Albay Race, «Tabii Scotland Yard'a gitmeyi hiç istemedi,» dedi.
Anthony başını salladı. «Zavallı fena halde korkmuştu. Ama bence normal bu.»
«Çok normal...» Kemp fincanına tekrar çay koydu.
Anthony kahvesinden bir yudum aldı.
Kemp, «Miss Iris'in rahatlamasını sağladık sanırım.» diye mırıldandı. «Eve giderken çok memnundu.»
Anthony, «Cenaze töreninden sonra köşke giderek biraz dinleneceğini umuyorum,» dedi. «Durmadan konuşan Lucilla Halanın gevezeliğinden yirmi dört saat uzak kalmak bile ona iyi gelir sanırım.»
Race, «Lucilla Halanın gevezeliği işe yarıyor,» dedi gülerek.
Kemp, «Aman sizin olsun,» diye bağırdı. «Onu sorguya çekerken söylediklerinin stenoyla yazılmasına gerek olmadığını düşünmüştüm. Ne iyi etmişim! Zavallı memur koluna kramp girdiği için hastaneye kaldırılırdı herhalde.»
Anthony, «Katilin hiçbir zaman yargıcın karşısına çıkarılmayacağını söylerken haklıydınız sanırım, Bay Kemp,» dedi. «Ama bu sonuç hiç de hoşa gidecek gibi değil. Sonra hâlâ öğrenemediğimiz bir şey daha var: George Barton'a

^karısının öldürüldüğünü açıklayan o imzasız mektupları ki-,min yazdığı konusunda en ufak bir fikrimiz yok.»
Race, «Siz hâlâ aynı kişiden mi şüpheleniyorsunuz, Browne?» diye sordu.
«Ruth Lessing'den mi? Evet, hâlâ benim adayım o. Bana onun George Barton'a âşık olduğunu itiraf ettiğini anladığım kadarıyla Rosemary, Ruth'a hiç de iyi davranmıyor-muş. Belki Ruth birdenbire Rosemary'i ortadan kaldırmak için eline çok iyi bir fırsat geçtiğini düşündü. O ölürse Ge-orge'un kendisiyle evleneceğinden emindi.»
Race başını salladı. «Bütün bunları kabul ediyorum. Ruth sakin ve becerikli bir kadın. Bir cinayeti rahatlıkla planlar ve de uygular. Ruth'da daha çok hayal gücüne bağlı olan o duygu yok. Acıma duygusu yani. Ama Ruth' un George'u öldürdüğünü kabul edemeyeceğim. Ruth paniğe kapılarak sevdiği adamı öldürmezdi. Sevdiği ve evlenmek istediği adamı. Onun katil olmadığını gösteren bir nokta daha var. Ruth,

Iris'in siyanür kâğıdını masanın altına attığını görmüştü. Neden kimseye açıklamadı?»
Anthony, «Belki farketmedi,» diye oevap verdi. Ama bu sözünü kendisinin de beğenmediği belliydi.
Raçe, «Ruth'un Iris'i gördüğünden hemen hemen eminim,» dedi. «Onu sorguya çektiğim zaman benden bir şeyi sakladığını sezdim. İris de Ruth'un kendisini gördüğünü sanıyor.»
Kemp, «Eh, albayım,» dedi. «Sıra sizde. Sizin de bir katil adayınız olmalı.»
Race başını salladı. «Evet.»
«Öyleyse açıklayın. Haksızlık etmemelisiniz. Bizim varsayımlarımızı dinlediniz ve... itiraz ettiniz.»
Race düşünceli düşünceli önce Kemp'e baktı, sonra da Anthony'e.
Genç adam kaşlarını kaldırdı. «Ne o? Hâlâ benden mi şüpheleniyorsunuz?»
— 163 —
Race, «Hayır,» dedi. «George Barton'u öldürmeniz için bir neden bulamıyorum. Ben onu... ve tabii Rpsemary'i kimin öldürdüğünü bildiğimi sanıyorum.»
«Kim peki?»
Race düşünceli bir tavırla, «Ne garip... Hepimizin katil adayları kadın...» diye söze başladı. «Ben katilin İris Marle olduğunu sanıyorum.»
Anthony gürültüyle iskemlesini geriye itti. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Sonra kendini zorlayarak sakinleşti. Konuşmaya başladığı zaman sesi hafifçe titriyordu. Ama her zamanki gibi neşeli ve alaycıydı. «Bu varsayımı da inceleyelim. Neden İris Marle? Ve eğer öyleyse o zaman iris bana neden kâğıdı masanın altına attığını açıkladı?»
Race, «Çünkü,» dedi. «Ruth Lessing'in onu gördüğünü biliyordu.»
Anthony başını yana eğerek bu cevabı düşündü. Sonra da, «Pekâlâ. Kabul,» dedi. «Devam edin. Size önce şunu sorayım: Neden Iris'den şüpheleniyorsunuz?»
Race, «Cinayeti işlemesi için ortada sağlam bir neden vardı,» diye açıkladı. «Rosemary'e çok büyük bir servet kalmıştı. Iris'in bu para üzerinde hiçbir hakkı yoktu. Belki de yıllarca bunun büyük bir haksızlık olduğunu düşündü. Rosemary çocuğu olmadan ölürse bütün paranın ona kalacağını biliyordu. Rosemary ise gripten sonra berbat haldeydi. Bitkindi, sinirliydi, mutsuzdu. Öyle bir zamanda resmi soruşturmada onun intihar ettiğine kolaylıkla karar verilirdi.»
Anthony, «Aman harika,» dedi. «Zavallı kızı bir canavar yaptınız.»
Race itiraz etti. «Canavar değil... Sonra... Iris'den şüphelenmemin bir nedeni daha vardı. Victor Drake'i kastediyorum. Belki size pek uzak bir ihtimal gibi gelecek...»
Anthony ona hayretle baktı. «Victor Drake?»
«Kötü kan. Ben Lucilla Drake'in saçmalıklarını boş yere dinlemedim. O sayede Marle ailesiyle ilgili her şeyi öğ-
— 164 —
rendim. Victor Drake, sadece zayıf kara tenli değil, aynı zamanda ahlaksız ve kötü. Annesi kafasız. Doğru dürüst düşünemiyor bile. İris'in babası Hector Marle zayıf ve hain bir ayyaş, Rosemary, duygusal bakımından dengesiz. Aile tarihçesi zayıflık, kötülük ve dengesizlikle dolu.»

Anthony bir sigara yaktı. Elleri titriyordu. «Zayıf ya da kötü bir ağaçta sağlam bir tomurcuk açabileceğine inanmıyor musunuz?»
«İnanıyorum tabii. Olabilir. Ama İris Marle'ın o sağlam tomurcuk olduğunu sanmıyorum.»
Anthony ağır ağır, «Ve.» dedi. «Benim sözlerim de ö-nemli değil. Çünkü ben Iris'e âşığım. George, Iris'e o imzasız mektupları gösterdi. O da korkuya kapılarak eniştesini öldürdü. Böyle düşünüyorsunuz değil mi?»
«Evet. İris paniğe kapıldı.»
«Peki, İris zehiri George'un şampanya kadehine koymayı nasıl başardı?»
«Doğrusu bunu bilmiyorum...»
«Bilmediğiniz bir şey olduğu için Tanrıya şükrediyorum.» Anthony iskemlesini arkaya doğru yatırdı. Sonra öne doğru eğildi. Gözlerinde öfkeli, tehlikeli bir pırıltı vardı. «Bütün bunları hiç çekinmeden bana söylüyorsunuz.»
Race usulca, «Biliyorum,» diye cevap verdi. «Ama bütün bunların konuşulması gerekiyordu.»
Kemp ilgiyle onları süzüyordu. Ama bir şey söylemiyor, dalgın dalgın çayını karıştırıyordu. Sonra piposunu çıkardı...
«Pekâlâ...» Anthony dimdik oturdu. «Pekâlâ. Artık durum değişti. Artık bir masanın etrafında oturmuş, iğrenç sıvılar içerek birtakım akademik varsayımlar ileri sürmüyoruz. Bu cinayetin esrarının çözülmesi gerekiyor. Her zorluğu yenmeli ve gerçeği öğrenmeliyiz. Aslında bu görev bana düşüyor. Elimden geleni yapacak ve esrarı aydınlatacağım. Bilmediğimiz bazı şeylerin ortaya çıkarılması şart.

Çünkü bunlar öğrenildiği zaman her şey aydınlanacak.»
«Sorunu tekrar tanımlayacağım. Rosemary'nin öldürüldüğünü kim biliyordu? Bunu açıklayan imzasız mektupları George'a kim yazmıştı? O mektupları yollamasının sebebi neydi? Şimdi cinayetlere gelelim. İlkini bir tarafa bırakalım. O uzun bir süre önce oldu. Olayın ayrıntılarını, ne olduğunu kesinlikle bilmiyoruz. Ama ikinci cinayet gözümün önünde işlendi. Ben gördüm. Onun için nasıl işlendiğini bilmem gerekir. George'un kadehine siyanür atmanın en ideal zamanı şov yapıldığı süreydi. Ama zehir adamın şampanyasına o sırada karıştırılmadı. Çünkü George numaralardan hemen sonra şampanyasından içti. Onun şampanya içtiğini ben de gördüm. George şampanyasını içtikten sonra kimse onun kadehine zehir koymadı. Kimse onun kadehine dokunmadı. Ama buna rağmen, George tekrar şampanyasından içtiği zaman içinde siyanür vardı. George, zehirlenmiş olamazdı... ama zehirlenmişti. Kadehinde siyanür vardı. Ama kimse zehiri şampanyasına katmış olamazdı. İlerliyor muyuz?»
Kemp, «Hayır,» dedi.
Anthony, «Evet,» diye iddia etti. «Çünkü artık bu cinayet 'elçabukluğu' alanına giriyor. Ya da ruh çağırmaya. Şimdi size psişik varsayımımı açıklayacağım. Biz dans e-derken Rosemary'nin hayaleti George'un kadehinin üzerinde uçuyordu. Hayalet ustalıkla madde haline soktuğu siyanürü şampanyaya attı. Her ruh ektoplazmdan

siyanür elde edebilir. George geri döndü ve Rosemary'nin anısına şampanya içti ve... Ah, Tanrım!»
Racele Kemp genç adama merakla baktılar. Anthony iki eliyle başını kavramıştı. Istırapla sağa sola sallanıyordu. «Tamam... Tamam... Gece çantası... garson...»
Kemp dikleşti. «Garson mu?»
Anthony başını salladı. «Hayır, hayır... Benim demek, istediğim şu anda aklınıza gelen şey değil. Ben bir ara, ka~

ti! usta bir hokkabaz olan bir garsondu, diye düşündüm. Bir gün önce işe alınmış olan bir garson... Ama öyle bir şey yoktu. Bize yıllardan beri garsonluk yapan biri hizmet etti. Garsonların kralı sayılacak ufak tefek biri... Neşeli bir garson... Şüphe edilmeyecek bir garson... Ama o da başroldeydi.» Kemp'le Race'e baktı. «Anlıyor musunuz? Şampanyaya bir garson zehir koyabilirdi. Ama öyle bir şey olmadı. Kimse George'un kadehine dokunmadı. Ama George zehirlendi. George'un kadehi... George... İki ayrı şey... Ve para... Bol bol para... Büyük bir servet... Kimbilir belkj işe aşk karıştı. Öyle çıldırmışım gibi bakmayın bana. Gelin, size göstereceğim.»
Anthony iskemlesini geriye iterek ayağa fırladı. Kemp kolunu tuttu. «Benimle gelin.»
Başmüfettiş, yarısına kadar çay dolu fincanına üzüntüyle baktı. «Bunların parasını vermeliyiz.» Piposunu masaya bıraktı.
«Hayır, hayır. Bir iki dakika sonra döneceğiz. Ne demek istediğimi size dışarıda göstereceğim. Gelin, Race.» Anthony, masayı hafifçe kenara iterek iki adamı dışarı çıkardı.
Holde, «Şuradaki telefon kulübesini görüyor musunuz?» diye sordu.
«Evet?»
Anthony ceplerini yokladı. «Hay Allah... Bozuk param yok... Neyse... Hayır, bu işi böyle yapmayacağım. Çay salonuna dönelim.»
Tekrar içeri girdiler. Kemp önden gidiyordu. Race'le Anthony onun arkasındaydı. Genç adam albayın kolunu tutmuştu bu kez.
Kemp yerine otururken kaşları çatıktı. Piposunu alarak üfledi. Sonra cebinden çıkardığı bir firketeyle karıştırmaya başladı.
Race ise hayretle Anthony'e bakıyordu. Sonra arkasına yaslanarak fincanını aldı, içindekini bir dikişte içti.

Sonra da, «Allah kahretsin!» diye bağırdı. «Şeker konmuş buna!» Anthony'e bir göz attı.
Genç adam neşeyle gülüyordu.
Kemp de fincanından bir yudum aldı. «Ah... Bu da nesi?»
Anthony, «Kahve,» dedi. «Beğeneceğinizi sanmıyorum. Ben de beğenmedim.»
Kemp'le Race durumu hemen anladılar. Anthony rahat bir nefes aldı. Keyfi yerine gelmişti. Ama fazla sürmedi. Çünkü aklına başka bir şey geldi. Ve yüzüne bir yumruk yemiş gibi sarsıldı.

«Tanrım! O araba!» Ayağa fırladı. «Ne budalayım! Ahmak! İris bana bir arabanın altında kalmaktan zor kurtulduğunu söyledi. Ben onu pek dinlemedim! Haydi, çabuk!»
Kemp, «Yard'dan ayrıldığı zaman doğru eve gideceğini söyledi,» dedi.
«Evet... Ah, neden bende onunla birlikte gitmedim?»
Race sordu. «Evde kim var?»
«Ruth Lessing oradaydı. Bayan Drake'i bekliyordu. Herhalde hâlâ cenaze törenini tartışıyorlardır.»
«Ben Lucilla Drake'i iyi tanıyorum. Onlar şimdi cenazeden başka şeylerden söz ediyorlardır.» Race durdu, sonra da birdenbire sordu. «İris Marle'in başka akrabası var mı?»
«Hayır. Sanmıyorum.»
«Düşüncelerinizin, fikirlerinizin sizi ne tarafa doğru götürdüğünü anladığımı sanıyorum. Ama... fiziksel bakımdan mümkün mü bu?»
«Sanıyorum. Bir an bir tek kişinin sözüne uyularak ne kadar çok şeyin kabul edildiğini düşünün.»
— 168 —
Kemp çaylarla kahvenin parasını veriyordu. Sonra telaşla dışarı çıktılar.
Kemp, «Tehlike büyük mü?» dedi. «Miss Iris gerçekten tehlikede mi?»
«Evet. Şu anda korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya.» Anthony sonra usulca küfrederek bir taksiyi çevirdi.
Üçü arabaya bindiler. Şoföre olabildiğince çabuk El-vaston Alanına gitmesini söylediler.
Kemp, «Ben henüz durumun anahatlarını kavramış durumdayım,» dedi. «Artık Farraday'ları listeden silebiliriz sanırım.»
«Evet.»
«Buna memnun oldum. Ama... katilin bu kadar çabuk saldırıya geçeceğini sanmıyorum. Barton yeni öldürüldü.»
Race, «Katil, bu iş ne kadar çabuk halledilirse, o kadar iyi olur, diye düşünüyor,» dedi. «Çünkü çok geçmeden işin içyüzünü sezmeye başlayacağımızdan korkuyor. Herhalde üçüncü kez de şanslı olacağını umuyor.» Bir an durdu. «İris, bana Lucilla Drake'in önünde Bay Browne'la mümkün olduğu kadar çabuk evleneceğini söyledi.»
Taksi köşeleri hızla dönüyor, arabaların arasından geçiyordu.
Sonunda Elvaston Alanına vardılar. Taksi fren gıcırtıları arasında konağın önünde durdu.
Elvaston Alanı hiç bu kadar sakin olmamıştı.
Anthony kendini zorlayarak o umursamaz tavırlarını takınabildi. «Filmlere benziyor tıpkı... İnsan kendini pek gülünç buluyor.»
Ama Race şoföre para verir, Kemp de basamaklardan çıkarken genç adam zili çalmaya başlamıştı bile.
Kapıyı bir orta hizmetçisi açtı.
Anthony hemen, «Miss Iris döndü mü?» diye sordu.
Kız biraz şaşırdı. «Ah, evet, efendim. Yarım saat önce döndü.»

Anthony rahat bir nefes aldı. Evde her şey o kadar normal ve sakindi ki, biraz önceki o melodrama kaçan korkusu yüzünden utandı. «Miss Iris nerede?»
«Salonda, Bayan Drake'in yanmda sanırım.»
Anthony başını sallayarak merdivenden hızla çıktı. Ra-ce'le Kemp onun peşindeydiler.
Salonda Lucilla Drake küçük yazı masasının gözlerini araştırıyor ve, «Hay Allah...» diye mırıldanıyordu. «Bayan Harsham'ın mektubunu nereye koydum acaba? Şimdi...»
Anthony hemen, «İris nerede?» diye sordu.
Lucilla dönerek ona hayretle baktı. «Efendim? İris mi? O... Afedersiniz.» Yaşlı kadın omuzlarını dikleştirdi. «Size kim olduğunuzu sorabilir miyim?»
Race öne doğru çıktı ve Lucilla'nm yüzündeki öfkeli ifadede kayboldu. Salona en son giren başmüfettiş Kemp'i henüz farketmemişti.
«Ah, sevgili Albay, Race! Ne kadar iyisiniz! Kalkıp gelmişsiniz. Ama buraya biraz önce gelmiş olmanızı tercih ederdim. Cenaze töreni konusunda sizin de fikrinizi almak isterdim. Bir erkeğin fikri çok değerlidir. Zaten çok üzgünüm. Bunu Miss Lessing'e de söyledim. Doğrusu düşünecek halde değilim. Miss Lessing de ilk kez bugün bana anlayış gösterdi. Yükümü hafifletmek için her şeyi üzerine alacağını açıkladı. Tabii, onun da dediği grbi, George'un sevdiği ilahileri benim bilmem gerekir. Ama bilmiyorum. Çünkü... korkarım George kiliseye gitmezdi. Ama ben bir rahibin karışıyım... yani dul karışıyım. Onun için uygun ilahileri biliyorum...»
Race kadının nefes almak için duraksamasından yararlandı. «Miss Iris nerede?»
«İris mi? Az önce eve döndü. Başının ağrıdığını, hemen odasına çıkacağını söyledi. Yeni gençlik hiç de dayanıklı değil. Yeteri kadar ıspanak yemiyorlar tabii. İris cenaze hazırlıklarından söz etmekten hoşlanmıyor. Ama ne

de olsa birinin bu işleri halletmesi gerekiyor. Tabii insan her şeyin en iyisinin yapıldığını bilmek istiyor. Ölülere saygı gösterilmeli. Aslında ben cenaze otomobillerini beğenmiyorum. Atlı arabalar daha iyiydi. Uzun siyah kuyruklu atlar... Ama tabii Miss Lessing'e m.otorlu arabaya itirazım olmadığını söyledim. Miss Lessing'le her şeyi kararlaştırıyorduk. Onun için İris cenaze töreninin ayrıntılarını bize bırakabilirdi.»
Kemp sordu. «Miss Lessing gitti mi?»
«Evet. Onunla her şeyi kararlaştırdık. Miss Lessing de on dakika kadar önce buradan ayrıldı. Gazetelere verilecek ilanları da alıp götürdü. Tabii bu şartlar altında çiçek yollanmasını istemiyoruz. Töreni...»
Lucilla Drake konuşmasına devam ederken Anthony usulca odadan dışarı süzüldü. O dışarı çıktıktan sonra yaşlı kadın birdenbire durakladı. «Sizinle birlikte gelen o genç adam kimdi? Önce onun sîzinle beraber olduğunu anlayamadım. O korkunç gazetecilerden biri sandım. Canımızı çok sıktılar.»

Anthony hızla merdivenden çıkıyordu. Arkasından gelen ayak seslerini duyunca dönüp baktı. Ve başmüfettiş Kemp'e gülümsedi.
«Siz de mi kaçtınız? Zavallı Race!»
Kemp homurdandı. «Böyle şeylerde ustadır. O hanım benden hoşlanmıyor.»
İkinci kata erişmişlerdi. Tam üçüncü kata çıkmaya hazırlanırken Anthony yukarıdan birinin usul usul indiğini duydu. Kemp'i kolundan tutarak onu yakındaki banyoya sürükledi.
Yukarıdan gelen, sessizce aşağıya indi.
Anthony banyodan çıkarak basamakları ikişer üçer çıktı. Iris'in odasının arka tarafta olduğunu biliyordu. Kapıya usulca vurdu.
«Hişş, İris!» İçeriden cevap veren olmadı. Genç adam
171
tekrar kapıya vurarak seslendi. Sonra da tokmağı yokladı. Ama kapı kilitliydi.
Anthony telaş ve endişeyle kapıyı yumruklamaya başladı.
«İris! İris!»
Bir iki saniye sonra duraklayarak yere baktı. Hava akımına engel olmak için dışarıdan kapıların altına sıkıştırılan o eski tip, küçük, tüylü halılardan birinin üzerinde duruyordu. Halı kapının altına doğru iyice itilmişti. Anthony halıyı bir tekmede yana attı. Kapının altındaki aralık oldukça genişti.
Anthony eğilerek gözünü anahtar deliğine uydurdu. Ama bir şey göremedi.
Birdenbire doğrulup havayı kokladı. Sonra yere boylu boyunca uzanarak, burnunu kapının altındaki aralığa dayadı.
Tekrar telaşla ayağa fırlayıp haykırdı. «Kemp!»
Başmüfettiş görünürlerde yoktu.
Anthony tekrar bağırdı. «Kemp!»
Başmüfettişin yerine Albay Race merdivenden koşarak çıktı. Anthony ona konuşması için zaman bırakmadı.
«Gaz... fışkırıyor! Kapıyı kırmamız gerek.»
Race güçlü bir adamdı. Anthony'le birlikte kapıyı kolaylıkla kırdılar.
Bir an gerilediler sonra.
Race, «Iris, şöminenin önünde,» dedi. «Ben içeri dalıp camı kıracağım. Siz onu çıkarın.»
İris Marle havagazı yakılan şöminenin önünde, yerde yatıyordu. Musluklardan fışkıran gaz burnuna ve ağzına dolmaktaydı.
Bir iki dakika sonra Anthony'yle Race boğulurcasına öksürerek, baygın Iris'i merdivenin sahanlığına yatırdılar. Buradaki pencereden içeriye temiz hava doluyordu.
Race, «Ben onunla ilgilenirim,» dedi. «Siz hemen bir doktor çağırın.»
Genç adam koşarak merdivenlerden inmeye başladı.
_172_
Albay onun arkasından seslendi. «Merak etmeyin. Kendine geleceğini sanıyorum.»
Holde Anthony telefonu telaşla açarak numarayı çevirdi.
Arkasında Lucilla Drake bir şeyler haykınp duruyordu.

Sonunda genç adam rahat bir nefes alarak telefonu kapattı. «Doktoru yakaladım. Alanın karşı tarafında oturu-yormuş. Hemen gelecek.»
Lucilla bağırdı. «Ama olanları öğrenmeliyim! İris hasta mı?»
Anthony, «Iris odasındaydı,» diye açıkladı. «Kapı kilitliydi. Başı şöminenin içine sokulmuş ve gaz açılmıştı.»
Bayan Drake tiz bir çığlık attı. «İris? İris intihar mı etti? İnanamam! İnanamıyorum!»
Anthony ilk kez hafifçe güldü. «İnanmanız gerekmiyor. Çünkü bu doğru değil.»
«Tony, artık bana olanları anlatır mısın?»
İris kanepeye uzanmıştı. Kasım güneşi köşkün bahçesini aydınlatmaya çabalıyordu. Anthony pencerenin kenarına ilişmiş olan Albay Ra-ce'e bakarak sevimli bir tavırla gülümsedi. «İris, bu anı beklediğimi itiraf edeceğim. Ne kadar zekice davrandığımı birine anlatmazsam patlayacağım. Bu konuşmamın alçakgönüllülükle bir ilgisi olmayacağını söylemeliyim. Açıkçası utanmadan kendimi öveceğim, İris. Zaman zaman duracağım ve sen de, «Ah, Anthony, ne zekisin!' diye bağıracaksın. Veya, 'Tony, harika!' diyeceksin. Öhhö... Oyun başlıyor... Dinle.
«Bir bütün olarak basit gözüküyordu olay. Yani... belirli bir neden ve sonuç sorunu gibiydi. Rosemary'nin ölümü başlangıçta sanıldığı gibi bir intihar değildi. 0 bir cinayete

kurban gitmişti. Şüphelenen George araştırmaya başlamış ve ipuçları yakalamıştı. Tam katilin maskesini düşüreceği sırada o da öldürülmüştü. Bu olaylar dizisi pek belirli gibi duruyordu.
«Ama olayları incelemeye başlar başlamaz, birbirine zıt bazı ayrıntılarla karşılaştık. Meselâ, A, George zehirle-nemeza'i. B, George zehirlenmişti. Ve A, kimse George'un kadehine dokunmamıştı. B, biri George'un kadehine dokunmuştu.
«Aslında ben çok önemli bir gerçeği gözden kaçırıyor-dum. Bu da gramerde mülkiyetin çeşitli şekilde kullanıldığı gerçeğiydi. George'un kulağı, George'un kulağıdır. Bu şüphe götürmez. Çünkü kulak George'un başına yapışıktır ve oradan ancak ameliyatla ayrılır. Oysa, 'George'un saati,' dediğim zaman onun kolundaki saati kastederim. Ama bu onun değil de bir arkadaşının da olabilir. George saati ondan ödünç almıştır.
«Geprge'un bardağına ya da George'un fincanına sıra gelince bunun pek belirsiz bir şey olduğunu anlarım. Aslında benim kastettiğim George'un o sırada içki veya çay içtiği kadeh ya da fincandır. Ve bunu aynı biçimdeki başka bir kadeh ya da fincandan ayırt edemeyiz.
«Bunu belirtmek için bir deney yaptım. Race şekersiz çay içiyordu. Kemp çayına bolca şeker koymuştu. Benim önümde ise kahve vardı. Fincanlar birbirinin eşiydi. Çay ve kahvenin renkleri de birbirlerine oldukça benziyordu. Çayhanede, üstü mermerden olan yuvarlak bir masada oturuyorduk. Etrafta daha öyle bir sürü masa vardı. Aklıma çok önemli bir şey gelmiş gibi yaparak, Race'le Kemp'i yerlerinden kaldırdım ve hole çıkardım. Ama o arada sandalyeleri yanlara ittik. Ve ben de Kemp'in tabağının yanında duran piposunun yerini değiştirdim, kendi tabağımın

yanına çektim. O bunu farketmedi. Dışarı çıkar çıkmaz bir bahane uydurdum ve tekrar salona döndük. Kemp önden
— 174-
gidiyordu. Masaya bir iskemle çekerek piposunun bulunduğu yere .oturdu. Race de daha önce olduğu gibi onun sağına geçti, ben de soluna. Ama şimdi olanları dinle! Burada yine yeni bir A ye B zıtlığıyla karşı karşıyaydık. A, Kemp'in fincanında şekerli çay vardı. B, Kemp'in fincanında kahve vardı. Bu iki zıt ayrıntıdan birinin yanlış olması gerekirdi... Ama ikisi de doğruydu bunların. Burada insanı şaşırtan 'Kemp'in fincanı' sözcüğüydü. Kemp'in masadan kalkarkenki fincanıyla, Kemp'in masaya döndüğü zamanki fincanı aynı değildi!
«'İşte İris, o gece Lüksemburg iokantasjnda da aynı şey oldu. Şovdan sonra herkes dansa kalkarken sen gece çantanı yere düşürdün. Bir komi onu yerden kaldırdı. Bizim masaya bakan, senin nerede oturduğunu bilen garson değildi, şaşkın, endişeli, sağa sola koşuşan bir komiydi. Herkes ona çatıyor, azarlıyordu. Komi elinde soslukla koşarken eğildi, yerden çantanı alarak bir tabağın yanına bıraktı. Ama bu senin tabağın değildi. Senin solunda oturanın tabağıydı. Danstan önce George'la sen döndün. Sen hiç düşünmeden çantanın olduğu yere oturdun. Kemp'in de piposunun bulunduğu yere oturması gibi. George da senin yanına oturdu. O da kendi yerinin orası olduğunu sanıyordu. Rosemary'nin anısına kadeh kaldırdı. Ve şampanyayı içti. Elindekinin kendi kadehi olduğunu sanıyordu. Ama aslında bu senin kadehindi, İris. Şampanyanın zehirlenmesi olayını açiklayabilmek için hokkabazlığa gerek yoktu. Şovdan sonra kadehler senin şerefine kaldırılmıştı. Ve böyle zamanlarda şerefine kadeh kaldırılan kişi içki içmez ve bekler. Yani o sırada sen kadehinden şampanya içmemiştin.
«Şimdi bütün olayı yeniden incelersek durumun tümüyle farklı olduğunu anlarız. Katilin öldürmek istediği sendin, George değil! O halde... biri George'dan yararlanıyordu. Eğer o yanlışlık olmasaydı, bütün dünya ne düşünecekti? Bir yıl önceki ziyafetin tekrarı. Ve intihar olayının
— 175 —
tekrarı. Tabii herkes sizin aileden olanların intihar ettiklerini söylemeye başlayacaktı. Siyanür kristallerinin izini taşıyan kâğıt parçası senin çantandan çıkacaktı. 'Ah, durum belli,' diyeceklerdi. 'Zavallı kızcağız ablasının ölümünü kurup durmuş.. Çok acı. Bu zengin kızların çoğunun sinirleri bozuktur!'»
İris bağırarak genç adamın sözünü kesti. «Ama beni neden öldürmek istediler? Neden? Neden?»
«O güzelim paralar için, meleğim. Para, para, para! Rosemary öldüğü zaman serveti sana kaldı. Sen evlenmeden ölseydin... O para ne olacaktı? Tabii en yakın akrabana, yani halan Lucilla Drake'e kalacaktı. O kadıncağızdan söz edildiğini duymuştum. Onu 'korkunç katil' rolünde göremiyordum doğrusu. Ama... bu durumdan yararlanabilecek başka biri var mıydı? Ah, vardı ya! Victor Drake. Servetin Lucilla'ya kalması, paranın Viçtor'un cebine girmesi demek olacaktı. Victor bu işi kolaylıkla sağlayacaktı. Annesini parmağın ucunda oynatmasını çok iyi biliyordu. Ve

Victor'a 'korkunç katil' rolü de gerçekten uyardı. Olayın başından beri sık sık Victor'dan söz ediliyordu. Kulisteydi o. İğrenç, ahlaksız ve kötü bir gölge!»
«Ama Victor, Arjantin'de! Bir yıldan daha uzun bir süreden beri Güney Amerika'da.»
«Öyle mi dersin...? Şimdi her hikâyenin ana teması olduğu söylenen şeye geliyorum. 'Genç adamla kız tanışırlar!' Victor, Ruth Lessing'le tanıştığı zaman da bu hikâye başladı. Victor, Ruth'u avucuna alıverdi. Kadının ona fena âşık olduğunu sanıyorum. O.sakin, ciddi ve dürüst kadınlar çoğu zaman ahlaksızlara kapılırlar.
«Bir an düşün. Viçtor'un Güney Amerika'da olduğuna inanılmasının nedeni Ruth'un sözleriydi. Onun iddiasıydı, bu. Bu konu önemli olmadığı için de kimse Viçtor'un gerçekten Arjantin'de olup olmadığını araştırmaya kalkışmadı. Victor Drake'in Rosemary'nin ölümünden önce San

Cristobal gemisiyle gittiğini söyleyen Ruth'du. George'un öldüğü gün Buenos Aires'e telefon etmeyi de yine Ruth istedi. Daha sonra da santrala bakan kızı Güney Amerika'yı aramadığını farkına varmadan açıklayıvermesinden korktuğu için bir bahaneyle işten kovdu.
«Tabii artık bütün bunları araştırmak çok kolay oldu. Victor Drake bir yıl önce Buenos Aires'e gitti. Ama İngiltere'den, Rosemary'nin ölümünden bir gün sonra kalkan gemiye binmişti. George Barton'un Buenos Aires'teki memuru, George'un öldüğü gün telefonda Ruth'la Victor Drake sorununu konuşmamıştı. Ve Victor bundan birkaç hafta önce Buenos Aires'den New York'a hareket etmişti Tabii Viçtor'un belirli bir günde İngiltere'ye kendi adına bir telgraf çekilmesini sağlaması da kolaydı. Annesinden para isteyen o telgraflarından birini. Tabii böylece Victor, İngiltere'den çok uzaklarda olduğunu kanıtlamış oluyordu. Oysa...»
«Evet, Anthony?»
Anthony büyük bir zevkle anlatmasına devam etti. «Oysa Victor aslında o gece Lüksemburg lokantasında yanımızdaki masada oturuyordu. Hiç de ahmak olmayan o güzel sarışınla beraberdi.»
«O biçimsiz adamı mı kastediyorsun?»
«Sarı, lekeli bir cilt ve kızarmış gözler... Böyie şeyleri sağlamak çok kolaydır. Aslında masadakilerin içinde Victor Drake'i daha önce bir ben görmüştüm. Tabii Ruth Lessing dışında. Ne George, ne de sen Victoria karşılaşmıştınız. Bense onun asıl adının Victor Drake olduğunu bilmiyordum. Lüksemburg'un bar kısmına ilk girdiğimiz zaman bir ara gözüme biri ilişmişti. Hapishanedeyken tanıdığım 'Maymun' Coleman adlı biri. Ama ben artık son derece namuslu bir insan gibi yaşadığım için 'Maymun' Coleman'ın beni tanımasını istemiyordum. Tabii Maymun Coleman'ın cinayetle

bîr ilişkisi olduğundan haberim yoktu. Hele onun aslında Victor Drake olduğunu hiç bilmiyordum.» «Ama o bu işi nasıl başardı?» Anlatmaya Albay Race devam etti. «Onun için çok kolay oldu. Şov sırasında Victor Drake telefona gitmek için yanımızdan geçti. Victor aktördü ve daha da önemlisi garsonluk yapmıştı. Makyaj yapmak ve Pedro Morales rolünü oynamak bir aktör için çocuk oyunu kadar

kolaydı. Ama bir garsonun davranışları ve adımlarıyla masanın etrafında dolaşmak, şampanya kadehlerini doldurmak belirli bir bilgi ve ustalık isterdi. Bir garsonun ustalığı. Beceriksizce bir davranış veya hata dikkatinizi onun üzerine çekerdi. Ama gerçekten garson olduğu için Victor'u farketme-diniz. Hatta görmediniz bile. Pistteki şovu seyrediyordunuz. Lokantanın eşyalarından sayılan birinin de farkında değildiniz, bir garsonun.»
İris duraklayarak, «Ya Ruth?» diye mırıldandı.
Anthony, «Siyanür kâğıdını senin çantana Ruth koydu tabii,» dedi. «Herhalde daha başlangıçta, vestiyerde. Bir yıl önce Rosemary konusunda da aynı yola başvurmuştu.»
İris, «George'un Ruth'a o imzasız mektuplardan söz etmemesi hep garibime gitmişti,» dedi. «Oysa her konuda
onun fikrini alırdı.»
Anthony güldü. «George, Ruth'a o mektupları gösterdi. Hem de alır almaz. Ruth onun böyle yapacağını biliyordu. Zaten o mektupları da bu yüzden yazmıştı. Sonra George'un 'planı' hazırdı. Sözde ona yardım ediyordu. Tabii önce George'u iyice kışkırttı. Böylece sahneyi hazırladı. İkinci intihar sahnesini. George senin Rosemary'i öldürdüğünü, sonra da pişmanlık ya da panik yüzünden intihar ettiğini düşünebilirdi. Ama Ruth buna da üzülecek değildi.»
«Ve ben Ruth'u severdim! Cok severdim. Hatta onun George'la evlenmesini bile istiyordum.»
Anthony, «Eğer Ruth Victor'la tanışmasaydı,» diye ce-

vap verdi. «Herhalde George için iyi bir eş olurdu. Bundan çıkan ders: Bir zamanlar iyi olan kızlar sonradan cinayet işleyebilirler.»
iris ürperdi. «Para için ha!»
«Ah, ne safsın! Böyle şeyler hep para için yapılır. Vic-tor'un aklı fikri paradaydı. Ruth ise hem Victor'u istiyordu, hem de parayı. Ayrıca Rosemary'den de nefret ediyordu. Evet, arabayla seni çiğnemeye çalışan kadın o eski günlerdeki Ruth değildi artık. Ruth, Lucilla'yı salonda bırakarak sokak kapısını çarptı. Böylece halanın onun gittiğini sanmasını sağladı. Sonra hızla senin yatak odana çıktı. Ne haldeydi? Heyecanlı mıydı?»
İris düşündü. «Sanmıyorum. Kapıya vurarak içeri girdi. Her şeyin kararlaştırıldığını söyledi. 'Hasta değilsin ya?' diye sordu. Ben de, 'Değilim,' dedim. 'Sadece biraz yoruldum.' Sonra Ruth şifonyerin üzerinde duran üstü kauçuk kaplı büyük elfenerimi aldı. 'Ah, ne hoş,' diye mırıldandı. Gerisini hatırlamıyorum.»
Anthony, «Tabii hatırlamazsın, sevgilim,» dedi. «Çünkü Ruth o cici elfeneriyle, başının arkasına cici cici vurdu. Ama pek de şiddetli bir darbe indirmedi. Sonra seni güzelce havagazı ocağının önüne yatırdı. Pencereleri sıkıca kapattı. Havagazını sonuna kadar açarak dışarı çıktı. Kapıyı kilitleyerek, bunu alttaki aralıktan odaya itti. İçeri hava girmemesi için o tüylü küçük halıyı kapının altına sıkıştırdı. Sonra da usulca merdivenlerden indi. Kemp'le ancak kendimizi banyoya atacak zaman

bulabildik. Ben telaşla senin odana koştum. Kemp ise hiçbir şeyden şüphelenmeyen Ruth'un peşine takıldı. Kadın arabasını park ettiği yere gidiyordu... Biliyor musun, Ruth'un otobüs ve metroyla yolculuk yaptığı fikrini kafamıza sokmaya çalışması tuhafıma gitmişti. Ona göre bir davranış değildi.»
İris ürperdi. «Korkunç bir şey bu... Birinin beni öldür-

meyi bu kadar istediğini bilmek... Ruth artık benden de mi nefret etmeye başlamıştı?»
«Ah, sanmıyorum. Ama Miss Ruth Lessing çok becerikli bir kadındı. İki cinayette suçortaklığı yapmıştı. Hayatını boş yere tehlikeye atmış olma fikri hiç hoşuna gitmiyordu. Herhalde Luctlla Drake ona meleyerek senin benimle acele evlenmek niyetinde olduğunu açıkladı. Ruth o zaman kaybedilecek zaman olmadığını anladı. Evlenirsek artık yasal olarak en yakının Lucilla değil, ben olacaktım.»
«Zavallı Lucilla... Ona öyle acıyorum ki.»
«Hepimiz de öyle. Zavallı, merhametli bir kadın.»
«Victor gerçekten tutuklandı mı?»
Anthony, Race'e baktı.
Albay başını salladı. «Evet. Bu sabah. New York'ta gemiden iner inmez.»
«Victor... sonradan Ruth'la evlenecek miydi?»
«Ruth çok istiyordu bunu. Victor'u kendisiyle evlenmeye zorlardı sanırım.»
«Anthony... o servet hiç hoşuma gitmiyor.»
«Pekâlâ, hayatım. İstersen o parayla çok soylu bir şey yaparız. Geçinecek ve karımı rahat ettirecek kadar gelirim var. İstersen paranı dağıtırız. Küçük çocuklar için yuva açarız veya yaşlılara bedava sigara dağıtırız. Ah, bütün İngiltere'de doğru dürüst kahve pişirilmesi için bir kampanya açmamıza ne dersin?»
İris, «Paranın birazını saklayacağım,» dedi. «O zaman istediğim takdirde gururlu bir tavır takınır ve seni bırakıp giderim.»
«İris, bence evlilik hayatına böyle fikirlerle başlamak hiç doğru değil. Ha, aklıma gelmişken... Bütün bu konuşmam sırasında bir kere olsun, 'Tony, harikasın' ya da 'Anthony, ne zekisin' demedin.»

Albay Race gülümseyerek ayağa kalktı. «Ben Farra-day'lara çaya gidiyorum.» Anthony'e baktı. «Herhalde siz gelmeyeceksiniz?» Gözlerinde muzipçe bir parıltı belirmişti.
Anthony başını salladı. «Hayır.»
Race kapıya doğru gitti. Bir an orada durarak omzunun üzerinden, «Fena değildi,» dedi.
Kapı onun arkasından kapanırken, Anthony, «Race bu sözlerle beni çok takdir ettiğini belirtmek istedi,» diye açıkladı.
İris sakin sakin sordu. «O benim katil olduğumu sanıyordu değil mi?»
Anthony, «Bu yüzden ona darılmamalısın,» dedi. «Anlayacağın o birçok güzel casusla karşılaşmış. Gizli formülleri çalan, planları öğrenen kadınlarla. Bu yüzden de

önyargıya saplanıp kalmış. Bu kez de katilin ille güzel bir kız olması gerektiğini düşünüyordu.»
«Peki, sen neden benden şüphelenmedin, Tony?» Anthony kayıtsızca, «Sana âşık olduğum için sanırım,» diye mırıldandı. Sonra birdenbire yüzünün ifadesi değişti, ciddileşti. Iris'in yanındaki masada duran küçük vazoya bakıyordu.
İçinde grimsi yeşil yapraklı, eflatun çiçekli bir dal vardı. Biberiyeydi bu. Ya da diğer adıyla «Rosemary».
Anthony, «Bu mevsimde nasıl çiçek açmış bu?» dedi.
İris, «Sonbaharda hava ılık olduğu zaman,» diye cevap verdi. «Bir iki çiçek açar...»
Anthony çiçeği alarak bir an yanağına dayadı. Gözlerini yarı kapamıştı. Şimdi Rosemary'nin altın saçlarını, içleri gülen mavi gözlerini ve ihtiraslı kırmızı dudaklarını görüyordu...
«Kim?»

«Kimi kastettiğimi biliyorsun. Rosemary... Iris bence o senin tehlikede olduğunu biliyordu.» Dudaklarını güzel kokulu dala dokundurdu. Sonra da dalı pencereden dışarı attı. «Güle güle, Rosemary... Teşekkürler...»
İris fısıldadı. «Rosemary... Anı demektir...»
SON
AGATHA CHRISTIE
"Polisiye romanları ölümsüzleştiren yazar"
Agatha Christie dünyaca "Cinayet Kraliçesi" ola
rak tanınır. Yazmış olduğuyetmişaltı dedektif romanı ve öykü kitabı, tüm dillere çevrilmiştir. Kitaplarının satışı ise, on milyonun üzerindeki sayılarla hesaplanmaktadır.
-Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda yazı hayatına atılmış: "tır. Yarattığı kahramanı, yumurta kafalı, ve düzer tutkunu Belçikalı dedektif Hercule Poirot, Sherlocl Holmes'ten bu yana en gözde polis hafiyesi olmuştul Poirot, Miss Marple ve öteki dedektifler, Christie'nin kitaplarından uyarlanan filmlerde, radyo ve tiyatro oyunlarında canlandırılmıştır.
Agatha Christie Şampanyadaki Zehir
www.kitapsevenler.com
Merhabalar
Buraya Yüklediğim e-kitaplar Aşağıda Adı Geçen Kanuna İstinaden
Görme Özürlüler İçin Hazırlanmıştır
Ekran Okuyucu, Braille 'n Speak Sayesinde Bu Kitapları Dinliyoruz
Amacım Yayın Evlerine Zarar Vermek Değildir
Bu e-kitaplar Normal Kitapların Yerini Tutmayacağından
Kitapları Beyenipte Engelli Olmayan Arkadaşlar Sadece Kitap Hakkında Fikir Sahibi Olduğunda
Aşağıda Adı Geçen Yayın Evi, Sahaflar, Kütüphane, ve Kitapçılardan Temin Edebilirler
Bu Kitaplarda Hiç Bir Maddi Çıkarım Yoktur Böyle Bir Şeyide Düşünmem

Bu e-kitaplar Kanunen Hiç Bir Şekilde Ticari Amaçlı Kullanılamaz
Bilgi Paylaştıkça Çoğalır
Yaşar Mutlu
Not: 5846 Sayılı Kanunun "altıncı Bölüm-Çeşitli Hükümler " bölümünde yeralan "EK MADDE 11. - Ders kitapları dahil, alenileşmiş veya yayımlanmış yazılı ilim ve edebiyat eserlerinin engelliler için üretilmiş bir nüshası yoksa hiçbir ticarî amaç güdülmeksizin bir engellinin kullanımı için kendisi veya üçüncü bir kişi tek nüsha olarak ya da engellilere yönelik hizmet veren eğitim kurumu, vakıf veya dernek gibi kuruluşlar tarafından ihtiyaç kadar kaset, CD, braill alfabesi ve benzeri 87matlarda çoğaltılması veya ödünç verilmesi bu Kanunda öngörülen izinler alınmadan gerçekleştirilebilir."Bu nüshalar hiçbir şekilde satılamaz, ticarete konu edilemez ve amacı dışında kullanılamaz ve kullandırılamaz. Ayrıca bu nüshalar üzerinde hak sahipleri ile ilgili bilgilerin bulundurulması ve çoğaltım amacının belirtilmesi zorunludur." maddesine istinaden web sitesinde deneme yayınına geçilmiştir.
T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bilgi İşlem ve Otomasyon Dairesi Başkanlığı
Ankara
Bu kitaplar hazırlanırken verilen emeye harcanan zamana saydı duyarak
Lütfen Yukarıdaki ve Aşağıdaki Açıklamaları Silmeyin
www.kitapsevenler.com
Tarayan
Süleyman Yüksel
suleymanyuksel6@hotmail.com
Skype
suleymanyuksel6
Agatha Christie Şampanyadaki Zehir